

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
ΤΗ 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 1980

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
168

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1065

Περί κυρώσεως Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Υψιζόμενοι άμοφώνως μετά της Βουλής, άπεφασίσανεν:

“Άρθρο μόνο.

Κυρώνεται ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας, του όποιου τó κείμενο ακολουθεί, όπως καταρτίσθηκε από την Ειδική Έπιτροπή Συντάξεως Νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα του Ν. 174/1975.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

“Άρθρο 1.

Πρώτη βαθμίδα της τοπικής αυτοδιοικήσεως.

Οί δήμοι και οί κοινότητες άποτελούν την πρώτη βαθμίδα των όργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
— ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

“Άρθρο 2.

“Αναγνώριση και διαίρεση δήμων.

1. Δήμοι είναι: α) οί πρωτεύουσες των νομών και β) οί πόλεις πού έχουν περισσότερους από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους.

2. Ο δήμος άναγνωρίζεται με διάταγμα, δύο μήνες τó άργότερο άφóτου ή πόλη όρίστηκε πρωτεύουσα νομού ή άφóτου δημοσιεύθηκαν τά άποτελέσματα της τελευταίας άπογραφής τού πληθυσμού.

3. Δήμοι πού έχουν περισσότερους από έκατòν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους διαρòνται: σέ διαμερίσματα, σύμφωνα με τίς διατάξεις τού άρθρου 110.

“Άρθρο 3.

“Αναγνώριση κοινοτήτων.

1. Ένας συνοικισμός, πού έχει άπογραφεί ως άυτοτελής και έχει πληθυσμό τούλάχιστον χιλίων (1.000) κατοίκων

και οίκονομική δυνατότητα, μπορεί ν' άποτελέσει ιδιαίτερη κοινότητα, αν τó ζητήσουν τά τρία τέταρτα τούλάχιστον των έκλογέων κατοίκων του.

2. Οίκονομική δυνατότητα σημαίνει ικανότητα τού συνοικισμού νά δημιουργεί έσοδα, πού έπαρκούν για την άντιμετώπιση των κάθε είδους έξόδων διοικήσεως και όλων των ύποχρεωτικών δαπανών, καθώς και νά έκτελεί τά άπαραίτητα έργα κοινής ωφελείας.

“Άρθρο 4.

Ένωστη δήμων και κοινοτήτων.

1. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες, πού συνορεύουν, μπορούν νά ένωθούν και νά γίνουν ένας δήμος ή μία κοινότητα. αν τó ζητήσουν οί μισοί τούλάχιστον από τούς έκλογείς κατοίκους τού κλάδους από αυτούς.

2. Μία κοινότητα, πού συνορεύει με δήμο, μπορεί νά ένωθεί με αυτόν, αν τó ζητήσουν οί μισοί τούλάχιστον από τούς έκλογείς κατοίκους της, και συναινέσει τó δημοτικό συμβούλιο με την άπόλυτη πλειοψηφία τού συνολικού αριθμού των μελών του.

3. Μία κοινότητα, πού δέν συγκεντρώνει τίς προϋπóσεις τού άρθρου 3, μπορεί νά καταργηθεί και νά ένωθεί με ένα δήμο ή με μία κοινότητα, πού συνορεύουν με αυτήν.

4. Δύο ή περισσότερες κοινότητες, πού συνορεύουν και δέν συγκεντρώνουν τίς προϋπóσεις τού άρθρου 3, μπορούν νά ένωθούν και νά γίνουν μία.

5. Μία κοινότητα ένώνεται με ένα δήμο ή με μία άλλη κοινότητα και στην περίπτωση τού άρθρου 46.

“Άρθρο 5.

Προσάρτηση συνοικισμών.

1. Δέν επιτρέπεται νά προσαρτηθεί ένας συνοικισμός σέ άλλο δήμο ή σέ άλλη κοινότητα, πριν περάσει μία πενταετία από τότε πού δημοσιεύθηκε τó διάταγμα με τó όποίο άναγνωρίστηκε ο δήμος ή ή κοινότητα, όπου υπαγόταν ο συνοικισμός, ή τó διάταγμα με τó όποίο προσαρτήθηκε ο συνοικισμός στòν δήμο ή στην κοινότητα.

2. Ένας συνοικισμός δήμου ή κοινότητας, ό όποιος έχει άπογραφεί ως άυτοτελής, μπορεί νά προσαρτηθεί σέ άλλο δήμο ή σέ άλλη κοινότητα, με τòn όποιο συνορεύει, αν τó ζητήσουν οί μισοί τούλάχιστον από τούς έκλογείς κατοίκους τού συνοικισμού και συναινέσει ο δήμος ή ή κοινότητα στòν όποιο ζητείται νά γίνει ή προσάρτηση, με άπόφαση τού δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου του. πού λαμβάνεται με την άπόλυτη πλειοψηφία τού συνολικού αριθμού των μελών του.

Άρθρο 6.

Πληθυσμός—Έκλογείς κάτοικοι.

Έκλογείς κάτοικοι, κατά τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 5, είναι οι δημότες που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου ή της κοινότητας και κατοικούν στον δήμο ή στην κοινότητα.

Άρθρο 7.

Αίτηση για την αναγνώριση και τις μεταβολές δήμων και κοινότητων.

1. Τίς υπογραφές, την ταυτότητα και την ιδιότητα του εκλογέα κατοίκου εξαιώνει ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας, που μπορούν να υπογράφουν και για λογαριασμό των εκλογέων που δηλώνουν ότι είναι αγράμματοι.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 3 παράγρ. 1, 4 παράγρ. 1 και 2 και 5 παράγρ. 2, οι αιτήσεις υποβάλλονται στον νομάρχη, ο οποίος, με προκήρυξη που τοιχοκολλείται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέσα του δήμου, της κοινότητας και των συνοικισμών τους, καλεί κάθε εκλογέα του δήμου ή της κοινότητας ή του συνοικισμού, να υποβάλει ένστατη μέσα σε δεκαπέντε μέρες. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, οι αιτήσεις παραπέμπονται στο συμβούλιο που προβλέπει το άρθρο 8.

3. Δεν επιτρέπεται να υποβληθούν αιτήσεις με το ίδιο αντικείμενο, πριν περάσουν δύο χρόνια από τότε που απορρίφθηκε προηγούμενη αίτηση για λόγους ουσιαστικούς.

Άρθρο 8.

Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την αναγνώριση και τις μεταβολές.

1. Συνιστάται σε κάθε νομαρχία ένα συμβούλιο, που αποτελείται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του νομού, ως πρόεδρο, τους διευθυντές έσωτερικών και τεχνικών υπηρεσιών της νομαρχίας και δύο αμερόληπτους εκπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους με απόφαση της διοικούσης επιτροπής της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων. Τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί ένας από τους υπαλλήλους της διευθύνσεως έσωτερικών της νομαρχίας, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον νομάρχη. Τον πρόεδρο των πρωτοδικών και τα λοιπά μέλη του συμβουλίου αναπληρώνουν οι νόμιμοι αναπληρωτές τους. Το συμβούλιο συνεδριάζει, αν είναι παρόντα τρία τουλάχιστον μέλη του.

2. Το συμβούλιο διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη για το αν είναι βάσιμες κατά το νόμο και κατά την ουσία οι αιτήσεις για την αναγνώριση ή την ένωση ή την προσάρτηση και αποφασίζει για τις ένστάσεις που έχουν άσκηθεί κατ'αυτών, με πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισότητας επικρατεί ο ψήφος του προέδρου.

3. Το συμβούλιο κρίνει ύστερα από επίτοπια έρευνα, την οποία διεξάγει είτε το ίδιο είτε ένα ή περισσότερα μέλη του ή άλλο δημόσιο όργανο που ορίζει το συμβούλιο. Για την έρευνα αυτή συντάσσεται έκθεση.

Άρθρο 9.

Τύπος για την αναγνώριση και τις μεταβολές.

Η αναγνώριση κοινοτήτων καθώς και οι μεταβολές που προβλέπουν τα άρθρα 4, 5 και 46 γίνονται με διάταγμα, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου που προβλέπει το άρθρο 8.

Άρθρο 10.

Όνομα, έδρα και σφραγίδα των δήμων και των κοινοτήτων.

1. Το όνομα και την έδρα ενός δήμου ή μιας κοινότητας ορίζει το διάταγμα με το οποίο γίνεται η αναγνώριση ή η ένωση. Στην περίπτωση της παραγρ. 1 του άρθρου 4, έδρα ορίζεται αυτή που αναφέρεται στην αίτηση με την

οποία ζητείται η ένωση, ενώ το όνομα ορίζεται ύστερα από γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμίων του άρθρου 11, αφού ληφθεί υπόψη και η αίτηση με την οποία ζητείται η ένωση.

2. Το κοινοτικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει τη μεταφορά της έδρας της κοινότητας με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών του. Για τη μεταφορά της έδρας εκδίδεται διάταγμα.

3. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη να μεταφερθεί η έδρα της κοινότητας, εξαιτίας σεισμών, καταλισθήσεων ή άλλων φυσικών γεγονότων, το κοινοτικό συμβούλιο, με απόφασή του, ορίζει υποχρεωτικά ως έδρα της κοινότητας έναν άλλο συνοικισμό, που υπάρχει ήδη, ή ένα νέο συνοικισμό που δημιουργήθηκε και βρίσκεται μέσα στη διοικητική περιφέρεια της κοινότητας. Αν το κοινοτικό συμβούλιο αρνείται ή παραλείπει να αποφασίσει τη μεταφορά μέσα σε έξι μήνες, η μεταφορά της έδρας στην περίπτωση αυτή μπορεί να γίνει με διάταγμα, που εκδίδεται σύμφωνα με πρόταση του Υπουργού Έσωτερικών.

4. Τον τύπο της σφραγίδας ορίζει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του. Απαγορεύεται η χρήση σημάτων, έμβλημάτων και συνθημάτων που έχουν πολιτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 11.

Μετονομασία δήμων, κοινοτήτων, συνοικισμών και θέσεων.

1. Η μετονομασία δήμων, κοινοτήτων και συνοικισμών γίνεται με διάταγμα, ύστερα από πρόταση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμίων, στο οποίο συμμετέχουν δύο εκπρόσωποι της Κεντρικής Ένώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το διοικητικό συμβούλιό της.

2. Συνοικισμοί, που υπάρχουν ήδη ή δημιουργούνται για πρώτη φορά και δεν έχουν απογραφεί ως αυτότελείς, αν δεν έχουν όνομα, μπορούν να αποκτήσουν όνομα με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εγκρίνει ο νομάρχης ύστερα από γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμίων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η μετονομασία θέσεων γίνεται με διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Η γνώμη αυτή υποβάλλεται στο Υπουργείο Έσωτερικών μέσα σε προθεσμία τριών μηνών, από το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο έλαβε το σχετικό ερώτημα. Αν η γνώμη δεν υποβληθεί μέσα σ'αυτήν την προθεσμία, το διάταγμα εκδίδεται και χωρίς αυτήν.

Άρθρο 12.

Όνομασία και μετονομασία συνοικίων, όδων και πλατειών.

1. Η ονομασία συνοικίων, όδων και πλατειών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που εγκρίνεται από τον νομάρχη. Η μετονομασία τους, που επιτρέπεται μόνον για εξαιρετικούς λόγους, γίνεται με τον ίδιο τρόπο.

2. Αν ο νομάρχης δεν εγκρίνει την ονομασία ή τη μετονομασία, ο ενδιαφερόμενος δήμος ή η ενδιαφερόμενη κοινότητα μπορεί, μέσα σε δύο μήνες από τότε που κοινοποιήθηκε ή σχετική πράξη του νομάρχη, να άσκησει προσφυγή στον Υπουργό Έσωτερικών κατά της πράξεως αυτής. Ο Υπουργός είναι υποχρεωμένος να εκδώσει απόφαση, ύστερα από γνώμη συμβουλίου, που αποτελείται από τον γενικό γραμματέα του Υπουργείου Έσωτερικών, ως πρόεδρο, τον γενικό διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως Τοπικής Αυτοδιοικήσεως του Υπουργείου Έσωτερικών, έναν καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τη Σχολή, και δύο εκπροσώπους των δήμων και κοινοτήτων, που υποδεικνύονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΡΙΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 13.

Περιφέρεια.

1. Κάθε δήμος και κάθε κοινότητα έχει εδαφικά καθορισμένη περιφέρεια. Κάθε τμήμα της χώρας ανήκει σε μία δημοτική ή κοινοτική περιφέρεια.

2. Οι περιφέρειες καθορίζονται σύμφωνα με τα όρια των περιούχων των πόλεων και των χωριών, που ισχύουν ήδη αναμνηστικά. αφού ληφθούν υπόψη, όσο είναι δυνατόν, η δημοτική και η κοινοτική ιδιοκτησία, η ιδιοκτησία των κατοίκων και οι απαραίτητες ανάγκες των κατοίκων των συνοικισμών.

3. Όταν η περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας συμπίπτει με τα φυσικά όρια ενός νησιού, δεν γίνεται καθορισμός ορίων.

Άρθρο 14.

Έπιτροπή ορίων.

1. Τα όρια της περιφέρειας κάθε δήμου ή κοινότητας καθορίζονται με πρωτοβουλία της διοικήσεως ή ύστερα από αίτηση κάποιου από τους ενδιαφερόμενους δήμους ή κοινότητες, από έπιτροπή που συγκροτεί ο νομάρχης. Η έπιτροπή αυτή αποτελείται από τον ειρηνοδίκη ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, τους δημάρχους ή προέδρους των ενδιαφερομένων δήμων ή κοινοτήτων και ένα δημοτικό ή κοινοτικό σύμβουλο του κάθε ενδιαφερόμενου δήμου ή κοινότητας, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Αν το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο αρνείται να τους υποδείξει, οι σύμβουλοι ορίζονται από τον νομάρχη. Αν οι ενδιαφερόμενοι δήμοι ή κοινότητες υπάγονται σε περισσότερα ειρηνοδικεία του ίδιου νομού, ο νομάρχης ορίζει έναν από τους ειρηνοδικείς ως πρόεδρο της έπιτροπής· αν υπάγονται σε περισσότερα ειρηνοδικεία διαφόρων νομών, τον ειρηνοδική ορίζει και την έπιτροπή συγκροτεί ο νομάρχης που ορίζεται από τον Υπουργό Έσωτερικών. Σε περίπτωση που μέλη της έπιτροπής απουσιάζουν ή αρνούνται να λάβουν μέρος στις εργασίες της, η έπιτροπή συνεχίζεται και αποφασίζει νομίμως, εφόσον είναι παρόντες τουλάχιστον ο πρόεδρος και δύο από τα μέλη της.

2. Οτιδήποτε αφορά τις συνεδριάσεις της έπιτροπής, την έπιτόπια μετάβαση των μελών της καθώς και τη σύνταξη, την υποβολή και την κοινοποίηση της εκθέσεως, θα καθορίζεται με διάταγμα.

3. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν ν' ασκήσουν προσφυγή κατά των εκθέσεων της έπιτροπής ορίων στο δικαστήριο που προβλέπει το επόμενο άρθρο, μέσα σε προθεσμία έξι ημερών από την ημερομηνία της επίδοσεως της εκθέσεως. Η προσφυγή επιδίδεται στον πρόεδρο της έπιτροπής, που την υποβάλλει άμεσα στον νομάρχη.

Άρθρο 15.

Διοικητικό δικαστήριο ορίων.

Για το διοικητικό δικαστήριο ορίων ισχύουν όσα ορίζονται στο άρθρο 216 του Κώδικα.

Άρθρο 16.

Νέος καθορισμός ορίων.

1. Δεν γίνεται νέος καθορισμός των ορίων δήμων και κοινοτήτων, εφόσον τα όρια αυτά έχουν καθορισθεί με έκθεση που δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο ή με αμετάκλητη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να γίνει νέος καθορισμός ορίων, αν έχει χαθεί ή εκδοθεί της έπιτροπής που δεν έχει προσβληθεί στο διοικητικό δικαστήριο ορίων, ή η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων, καθώς και αν έχει

χαθεί ή εκδοθεί της έπιτροπής που έχει επικυρωθεί με απόφαση του δικαστηρίου αυτού, όταν η απόφαση αυτή δεν περιέχει την περιγραφή των ορίων. Στις περιπτώσεις αυτές η διαδικασία για τον καθορισμό των ορίων αρχίζει με την έκδοση νέας εκθέσεως της αρμόδιας έπιτροπής ή συνεχίζεται με την έκδοση αποφάσεως του διοικητικού δικαστηρίου ορίων.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρει η προηγούμενη παράγραφος, η απόφαση της εκθέσεως ή της δικαστικής αποφάσεως αποδεικνύεται ιδίως με γραπτές πιστοποιήσεις των δημάρχων και των προέδρων των ενδιαφερομένων δήμων και κοινοτήτων, του ειρηνοδίκη, του αρμόδιου τμήματος της διευθύνσεως έσωτερικών της νομαρχίας και του Υπουργείου Έσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΗΜΟΤΕΣ

Άρθρο 17.

Δημοτικότητα.

Κάθε Έλληνας υπήκοος είναι δημότης ενός δήμου ή μίος κοινότητας.

Άρθρο 18.

Κτήση της δημοτικότητας.

1. Το γνήσιο τέκνο είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι δημότης ο πατέρας του και το εξώγαμο, του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι δημότης ή μητέρα του. Αν την επιμέλεια έχει, σύμφωνα με το νόμο ή με δικαστική απόφαση, ή μητέρα, το τέκνο μπορεί ν' αποκτήσει τη δημοτικότητά της.

2. Το γνήσιο τέκνο γονέων άγνωστης ιδιγένειας είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου γεννήθηκε.

3. Το εξώγαμο τέκνο, που νομιμοποιήθηκε ενώ ήταν ανήλικο, αποκτά τη δημοτικότητα του πατέρα, από τότε που έγινε η νομιμοποίηση.

4. Το εξώγαμο τέκνο, που αναγνωρίστηκε ενώ ήταν ανήλικο, αποκτά τη δημοτικότητα του πατέρα από τότε που έγινε η εκούσια ή πλήρης δικαστική αναγνώριση.

5. Ο δημότης που υιοθετείται ενώ είναι ανήλικος, αποκτά τη δημοτικότητα εκείνου που την υιοθετεί, αόρου υιοθετείται.

6. Το τέκνο άγνωστων γονέων γίνεται δημότης του δήμου ή της κοινότητας στην οποία έβρισκε.

7. Όποιος αποκτά κατοικία σε κάποιο δήμο ή κοινότητα, μπορεί μετά από μία διετία να γίνει δημότης του με αίτησή του. Στην περίπτωση αυτή, τα ανήλικα τέκνα ακολουθούν τη δημοτικότητα του πατέρα.

8. Η σύζυγος μπορεί ν' αποκτήσει τη δημοτικότητα του συζύγου της, με αίτησή της.

9. Ο αλλοδαπός που έχει αποκτήσει την ελληνική ιδιγένεια, γίνεται με αίτησή του δημότης στο δήμο ή στην κοινότητα της κατοικίας του.

10. Ειδικές διατάξεις για την απόκτηση της δημοτικότητας έξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 19.

Απόλυση της δημοτικότητας.

Η απόκτηση νέας δημοτικότητας δήμου ή κοινότητας συνεπάγεται την απόλυση της προηγούμενης δημοτικότητας.

Άρθρο 20.

Γενικό μητρώο δημοτών.

1. Σε κάθε δήμο και κοινότητα τηρείται γενικό μητρώο των δημοτών (δημοτολόγιο).

2. Οτιδήποτε αφορά την κατάρτιση και την τήρηση του δημοτολογίου, ο τύπος του και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με διάταγμα.

"Αρθρο 21.

Γενικά δικαιώματα και υποχρεώσεις
τῶν δημοτῶν καὶ τῶν κατοίκων.

1. Οἱ δημότες συμμετέχουν ἐνεργὰ στὴν προαγωγή τῶν το-
πικῶν υποθέσεων καὶ στὶς δραστηριότητες τοῦ δήμου ἢ
τῆς κοινότητος. "Οἱ οἱ κάτοικοι προσφέρουν τὴ βοήθειά
τους γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῆς ἀποστολῆς τοῦ δήμου ἢ τῆς
κοινότητος καὶ συνεισφέρουν, ἀνάλογα μὲ τὶς δυνάμεις τους,
σὲ ὅλες τὶς κοινὲς υποχρεώσεις καὶ σὲ ὅλα τὰ κοινὰ ἔαρη.

2. Προσφορά προσωπικῆς ἐργασίας μπορεῖ νὰ ἐπιβληθεῖ
στοὺς κατοίκους τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος μόνο γιὰ τὴν
ἀντιμετώπιση ἐπείγουσας καὶ ἀπρόβλεπτης ἀνάγκης, μὲ εἰδι-
κὴ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ποὺ
ὁποῖα ἀλλελεῖται στὸ νομάρχη ἀμέσως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

"Αρθρο 22.

Γενικὴ ἀρμοδιότητα.

"Η διοίκηση ὅλων τῶν τοπικῶν υποθέσεων ἀνήκει στὴν
ἀρμοδιότητα τῶν δήμων καὶ τῶν κοινότητων.

"Αρθρο 23.

Ἀποκλειστικὲς ἀρμοδιότητες.

Στὴν ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότητα τῶν δήμων καὶ τῶν
κοινοτήτων ἀνήκουν ὁποιοδήποτε:

1) "Η κατασκευή, ἡ συντήρηση καὶ ἡ λειτουργία συ-
στημάτων ὑδρεύσεως.

2) "Η κατασκευή, ἡ συντήρηση καὶ ἡ λειτουργία τῶν
συστημάτων ὑπονόμων καὶ ἀποχετεύσεως.

3) "Η κατασκευή καὶ ἡ συντήρηση δημοτικῶν ἢ κοι-
νοτικῶν ὁδῶν, πλατειῶν καὶ γεφυρῶν.

4) "Η καθαριότητα καθὼς καὶ ἡ συλλογὴ, ἡ ἀποκομι-
δὴ, ἡ διάθεση καὶ ἡ ἐπεξεργασία τῶν ἀπορριμμάτων.

5) "Η κατασκευή, ἡ συντήρηση καὶ ἡ λειτουργία τῶν
δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀλσῶν καὶ κήπων, τῶν ὑπαίθριων
κοινόχρηστων χώρων ἀναψυχῆς καὶ τῶν ἐξωραϊστικῶν χώ-
ρων.

6) "Η ἀστική συγκοινωνία.

7) "Η κατασκευή καὶ ἡ συντήρηση δημοτικῶν ἢ κοι-
νοτικῶν ἀγορῶν καὶ τόπων ἀγορῶν καθὼς καὶ ζωαγορῶν
καὶ ἡ ρύθμιση τῆς λειτουργίας τους.

8) "Η κατασκευή καὶ ἡ συντήρηση δημοτικῶν ἢ κοινο-
τικῶν ἀθλητικῶν ἐγκαταστάσεων, κέντρων νεότητας καὶ
παιδικῶν χαρῶν.

9) "Η κατασκευή κάθε δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ κτιρια-
κοῦ ἔργου, ποὺ προορίζεται γιὰ ὁποιοδήποτε κοινωφελὴ
σκοπὸ, καθὼς καὶ δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν καταστημάτων.

10) "Η ἱδρυση, ἡ συντήρηση καὶ ἡ λειτουργία κοιμητη-
ρίων.

11) "Η τοποθέτηση καὶ ἡ λειτουργία μετρητῶν ἢ ἐγ-
καταστάσεων ἀναγκαιῶν γιὰ τὴ ρύθμιση τῆς σταθμεύσεως
σὲ κοινόχρηστους χώρους.

12) "Η μέριμνα γιὰ τὴν ἐξασφάλιση γῆς γιὰ τὴ βοσκὴ
τῶν ζώων τῶν δημοτῶν καὶ ἡ ἐσλτίωση τῶν βοσκοτόπων.

"Αρθρο 24.

Συντρέχουσες ἀρμοδιότητες.

1. "Ο δήμος ἢ ἡ κοινότητα μπορεῖ ν' ἀναπτύσσει καὶ
κάνει ἄλλη δραστηριότητα, ποὺ δὲν περιλαμβάνεται στὴν ἀπο-
κλειστικὴ ἀρμοδιότητα του καὶ ποὺ προάγει τὰ κοινωνικά,
πολιτιστικά, πνευματικά καὶ οἰκονομικά συμφέροντα τῶν
δημοτῶν, ἀν τὸ ἀποφασίσει τὸ δημοτικὸ ἢ τὸ κοινοτικὸ συμ-
βούλιον μὲ τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ
τῶν μελῶν του, καὶ ἰδίως:

α) ν' ἀξιοποιεῖ γιὰ τουριστικούς λόγους δημοτικὲς ἢ
κοινοτικὲς περιοχὲς καθὼς καὶ παραθαλάσσιους χώρους
καὶ θαλάσσιες ἐκτάσεις ποὺ παραχωροῦνται ἀπὸ τὸ κράτος,

β) νὰ κατασκευάζει καὶ νὰ συντηρεῖ συγκροτήματα
λαϊκῶν κατοικιῶν καὶ θερέτρων καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴ
λειτουργία τους.

γ) νὰ ἱδρύει παιδικοὺς, βρεφικοὺς καὶ ὑγειονομικοὺς
σταθμοὺς καθὼς καὶ ἄλλα κέντρα γιὰ τὴν παροχὴ κοινω-
νικῶν ὑπηρεσιῶν (ὅπως νοσοκομεῖα, σανατόρια, βρεφοκομεῖα,
ὁρφανοτροφεῖα, γηροκομεῖα) καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴ λει-
τουργία τους.

δ) νὰ ἱδρύει πολιτιστικά καὶ πνευματικά κέντρα (ὅπως ἐι-
δικοθεῖες, μουσεῖα, πινακοθεῖες, φιλαρμονικὲς, θέατρα)
καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴ λειτουργία τους.

ε) νὰ κατασκευάζει καὶ νὰ συντηρεῖ συστήματα ἀρδεύ-
σεως καὶ ἐγγειοβελτιωτικὰ ἔργα καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴν
προστασία τοῦ ὑπογείου ὑδατικοῦ δυναμικοῦ τῆς περιφέρειᾶς
του,

στ) νὰ κατασκευάζει καὶ νὰ συντηρεῖ λουτρά καὶ ἀπο-
χωρητήρια καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὴ λειτουργία τους.

ζ) νὰ κατασκευάζει ἔργα γιὰ τὴν προστασία τοῦ εὐρι-
στοῦ καὶ πολιτιστικοῦ περιβάλλοντος.

η) νὰ ἐλέγχει τὴν τήρηση τῶν διατάξεων ποὺ ἀφοροῦν
τὴν καθαριότητα, τὴν κυκλοφορία καὶ τὴ στάθμευση τῶν
ὀχημάτων, τὴν οἰκοδόμηση, τὴν ἀποχέτευση, τὴ μόλυνση τοῦ
περιβάλλοντος καὶ τὴν προστασία τοῦ ὑπογείου ὑδατικοῦ δυ-
ναμικοῦ καὶ νὰ ὑποβάλλει μηνύσεις γιὰ τὴν παράβασή τους.

2. Γιὰ τὴν ἄσκηση τῆς ἀρμοδιότητος ποὺ ἀναφέρεται μὲ
τὸ στοιχεῖο ἡ', ὁ δήμος ἢ ἡ κοινότητα μπορεῖ νὰ προβλέ-
πει στὸν ὀργανισμό ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τὴ συγκρότηση
σχετικῆς εἰδικῆς ὑπηρεσίας. "Η ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ
κοινοτικοῦ συμβουλίου ψηφίζεται μὲ τὴν πλειοψηφία ποὺ
προβλέπει ἡ παράγρ. 1.

"Αρθρο 25.

Ἀνάθεση τῆς ἀσκήσεως δραστηριοτήτων
σὲ ἄλλα νομικά πρόσωπα.

1. Μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικα, ποὺ
ἀφοροῦν τὰ ἱδρύματα, τὰ λοιπὰ δημοτικά καὶ κοινοτικά
νομικά πρόσωπα καὶ τὶς ἐπιχειρήσεις, ἕνας δήμος ἢ μία κοι-
νότητα ἢ περισσότεροι δήμοι ἢ κοινότητες μποροῦν, κατ'
ἐξίφραση, νὰ ἀναθέτουν γιὰ ὀρισμένο χρονικὸ διάστημα τὴν
ἀσκηση ὀρισμένης δραστηριότητάς τους στὸ κράτος ἢ σὲ
ἄλλο νομικὸ πρόσωπο.

2. Τὴν ἀνάθεση τῆς δραστηριότητος ἀποφασίζει τὸ δημο-
τικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιον μὲ τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ
συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του. Μὲ τὴν ἰδίαν ἀπόφαση
καθορίζονται ἡ διάρκεια τῆς ἀναθέσεως καὶ οἱ ὅροι τῆς.

3. "Οταν ὁ δήμος ἢ ἡ κοινότητα ἀναθέτει τὴ δραστηριό-
τητα σὲ ἄλλο, ἐκτός ἀπὸ τὸ κράτος, νομικὸ πρόσωπο,
στοὺς ὅρους τῆς ἀναθέσεως μπορεῖ νὰ περιλαμβάνεται καὶ
ἡ ἐκπροσώπηση τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος στὸ ὄργανο
ποὺ διοικεῖ τὸ νομικὸ πρόσωπο.

"Αρθρο 26.

Δημοτικὲς—κοινοτικὲς διατάξεις.

1. Μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ τοῦ κοινοτικοῦ συμβου-
λίου ἐκδίδονται διατάξεις, ποὺ καθορίζουν τὴ λειτουργία
καὶ τὴ χρῆση τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀγορῶν καὶ
τῶν τόπων ἀγορῶν, τῶν συστημάτων ὑδρεύσεως καὶ τῶν συ-
στημάτων ἀποχετεύσεως, τῶν ἀλσῶν καὶ τῶν κήπων, τῶν
κοιμητηρίων, τῶν ἀθλητικῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν κέντρων
νεότητας, τῶν παιδικῶν χαρῶν, τῶν παιδικῶν καὶ βρεφικῶν
σταθμῶν, τῶν ὑγειονομικῶν σταθμῶν καὶ τῶν κέντρων γιὰ
τὴν παροχὴ κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, τῶν πολιτιστικῶν καὶ
πνευματικῶν κέντρων, τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν λαϊ-
κῶν κατοικιῶν, θερέτρων καὶ τουριστικῶν ἐγκαταστά-
σεων. Μὲ ὅμοιες διατάξεις ρυθμίζονται τὰ θέματα ποὺ ἀφο-
ροῦν τὴν καθαριότητα καὶ οἱ ὅροι γιὰ τὴ χρῆση τῶν πε-

υπόγειων, τῶν πλατειῶν καὶ τῶν λοιπῶν κοινοχρήστων χώρων, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ σχετικὰ φορολογικὰ θέματα.

2 Οἱ διατάξεις πού προβλέπει ἡ παρὰ γρ. 1 ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν νομάρχην καὶ δημοσιεύονται μὲ ἀνάρτηση στὶς πινακίδες τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, γιὰ τὴν ὁποία συντάσσεται ἀποδεικτικό. Οἱ διατάξεις αὐτὲς παραμένουν συνεχῶς ἐκτεθειμένες σὲ χώρῳ τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ καταστήματος, πού εἶναι προσιτὸς στὸ κοινόν.

3. "Οποῖος παραβιάζει τὶς προαναφερόμενες διατάξεις τιμωρεῖται σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 459 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα.

"Αρθρο 27.

Γνώμη τῶν συμβουλίων γιὰ εἰδικὰ θέματα—

Συμμετοχὴ σὲ προγράμματα περιφερειακῆς ἀναπτύξεως.

1. Προκειμένου νὰ ἐκδώσουν οἱ κρατικὲς ἀρχὲς ὅποια-δήποτε διοικητικὴ κανονιστικὴ πράξη, πού ἀφορᾷ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος καὶ τὰ ρυθμιστικὰ ἢ χωροταξικὰ γένη, πρέπει νὰ ζητοῦν τὴ γνώμη τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων τῶν δήμων ἢ τῶν κοινότητων ἢ τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ἐνώσεων δήμων καὶ κοινότητων, στὴν περιφέρεια τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ἰσχύσουν αὐτὲς οἱ πράξεις, κατὰ τὶς ἀκόλουθες διακρίσεις:

α) Γιὰ πράξεις, πού ἀφοροῦν τὴν περιφέρεια ἕως δέκα δήμων καὶ κοινότητων, ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη ὅλων τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων.

β) Γιὰ πράξεις, πού ἀφοροῦν τὴν περιφέρεια περισσότερων ἀπὸ δέκα δήμων καὶ κοινότητων τοῦ νομοῦ, ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς τοπικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινότητων.

γ) Γιὰ πράξεις, πού ἀφοροῦν τὴν περιφέρεια δήμων καὶ κοινότητων πού ὑπάγονται σὲ περισσότερους νομούς, ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν τοπικῶν ἐνώσεων.

δ) Γιὰ πράξεις, πού ἀφοροῦν τὴν περιφέρεια ὁλόκληρης τῆς χώρας, ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Κεντρικῆς Ἐνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος.

2. "Όταν οἱ πράξεις πού ἀναφέρονται στὴν προηγούμενη παράγραφο ἀφοροῦν τὰ πολεοδομικὰ σχέδια, γιὰ τὴν ἐκδόσιν τους ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη μόνον τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων τῶν δήμων ἢ τῶν κοινότητων, στὴ διοικητικὴ περιφέρεια τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ἰσχύσουν οἱ πράξεις αὐτές.

3. Σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 ἡ γνώμη πρέπει νὰ στέλνεται στὴν ἀρμόδια ἀρχὴ μέσα σὲ εἴκοσι μῆνες, ἀπὸ τότε πού ὁ δήμος ἢ ἡ κοινότητα ἢ ἡ ἐνωσὶς ἔλαβε τὸ σχετικὸ ἐρώτημα.

4. Ἡ ἀπόκλιση ἀπὸ τὴ γνώμη τῶν ὁργάνων, πού προβλέπουν οἱ παρὰ γρ. 1 καὶ 2, πρέπει νὰ στηρίζεται σὲ εἰδικὴ αἰτιολογία.

5. Στὰ ὅργανα, πού καταρτίζουν τὰ προγράμματα γιὰ τὴν περιφερειακὴ ἀνάπτυξη, τὴ χωροταξία καὶ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, μετέχουν καὶ ἐκπρόσωποι τῶν δήμων ἢ κοινότητων ἢ τῶν ἐνώσεων αὐτῶν. Κατὰ τὴν κατάρτιση τῶν προγραμμάτων αὐτῶν λαμβάνονται ὑπόψη οἱ γνώμες τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων ἢ τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ἐνώσεων τῶν δήμων καὶ κοινότητων τῆς περιφέρειας, τὴν ὁποία ἀφοροῦν τὰ προγράμματα, ὅπως ὀρίζεται διὰ τὰς πού ἐκδίδεται μὲ πρόταση τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐσωτερικῶν. Μὲ διάταγμα, πού ἐκδίδεται μὲ πρόταση τῶν ἰδίων Ὑπουργῶν, καθορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπροσώπων τῶν δήμων ἢ κοινότητων ἢ τῶν ἐνώσεων αὐτῶν στὰ ὅργανα πού καταρτίζουν τὰ προγράμματα καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ὀρίζονται οἱ ἐκπρόσωποι αὐτοί.

6. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀπαλλοτρίωση, διάθεση, δέσμευση ἢ ἰσομερὴς περιορισμὸς στὴ βιοθήκη, στὴ διαχείριση καὶ στὴ διάθεση δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν κτημάτων, ἔργων, ὑπηρεσιῶν καὶ ὑδάτων ἀρδεύσεως ἢ ὑδρεύσεως, χωρὶς προηγουμένη γνωμοδότηση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΚΛΟΓΗ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

"Αρθρο 28.

Κοινοτικὲς ἀρχές.

1. Ἡ κοινότητα διοικεῖται ἀπὸ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸν πρόεδρον.

2. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε μέλη σὲ κοινότητες μὲ πληθυσμὸν ἕως χιλίων κατοίκων, ἐπτά μέλη σὲ κοινότητες 1.001 ἕως 2.000 κατοίκων, ἑννέα σὲ κοινότητες 2.001 ἕως 5.000 κατοίκων καὶ ἑντεκα σὲ λοιπὰς κοινότητες. Στὸν ἀριθμὸν αὐτὸ τῶν συμβούλων περιλαμβάνεται καὶ ὁ πρόεδρος.

"Αρθρο 29.

Δημοτικὲς ἀρχές.

1. Ὁ δήμος διοικεῖται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, τὴν δημοκρατικὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὸν δήμαρχον.

2. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑντεκα μέλη σὲ δήμους μὲ πληθυσμὸν ἕως 7.000 κατοίκων, δεκαπέντε μέλη σὲ δήμους 7.001 ἕως 20.000 κατοίκων, δεκαεννέα σὲ δήμους ἀπὸ 20.001 ἕως 30.000 κατοίκων, εἴκοσι πέντε σὲ δήμους 30.001 ἕως 60.000 κατοίκων, τριάντα ἕνα σὲ δήμους 60.001 ἕως 100.000 κατοίκων, τριάντα ἑννέα σὲ δήμους 100.001 ἕως 150.000 κατοίκων, σαράντα ἐπτά σὲ δήμους ἀπὸ 150.001 ἕως 300.000 κατοίκων, πενήντα πέντε σὲ δήμους 300.001 ἕως 500.000 κατοίκων, καὶ ἐξήντα ἕνα σὲ δήμους 500.001 κατοίκων καὶ πᾶνω.

3. Ἡ δημοκρατικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν δήμαρχον ἢ τὸν βοηθὸν δήμαρχον πού ἔχει ὀρίσει ὁ ἴδιος ὁ δήμαρχος, ὡς πρόεδρος, καὶ ἀπὸ δύο μέλη, ἂν τὸ συμβούλιον ἔχει ἕως καὶ δεκαπέντε μέλη, τέσσερα, ἂν τὸ συμβούλιον ἔχει ἕως καὶ τριάντα ἕνα μέλη, ἑξί, ἂν τὸ συμβούλιον ἔχει ἕως καὶ πενήντα πέντε μέλη καὶ ὅτι, ἂν τὸ συμβούλιον ἔχει ἕως καὶ ἐξήντα ἕνα μέλη.

"Αρθρο 30.

Διάρκεια δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς περιόδου.

1. Ὁ δήμαρχος, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος καὶ οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ σύμβουλοι ἐκλέγονται κάθε τέσσερα ἔτη.

2. Ἡ ἐκλογὴ γίνεται κάθε τέταρτο ἔτος, τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὶς 10 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

3. Ἡ ἐγκατάσταση τῶν ἀρχῶν πού ἔχουν ἐκλεγῆι γίνεται τὴν 1η Ἰανουαρίου τοῦ ἐπόμενου ἔτους, καὶ ἡ θητεία τους λήγει τὴν 31η Δεκεμβρίου τοῦ τέταρτου ἔτους.

4. Σὲ κοινότητες, τῶν ὁποίων οἱ ἐκλογεῖς μετακινούνται ὁμαδικὰ σὲ ἄλλα μέρη, ἔξω ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῆς κοινότητος, γιὰ παραθερισμὸν ἢ διαχείμασιν, ἡ ἐκλογὴ τῶν κοινοτικῶν συμβούλων γίνεται μέσα σὲ τρεῖς μῆνες ἀπὸ τότε πού, κατὰ τὴν τοπικὴ συνήθεια, ἀρχίζουν νὰ γυρίζουν στὴν περιφέρειαν τῆς κοινότητος οἱ μετακινούμενοι δημότες κατοικοὶ τῆς, τὴν Κυριακὴν πού ὀρίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ νομάρχου. Ἡ ἐγκατάσταση τῶν κοινοτικῶν συμβούλων, πού ἐκλέγονται μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, γίνεται τὴν δέκατη πέμπτη μέρα μετὰ τὴν ἐπικύρωση τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς ἢ μέρα πού λήγει ἡ θητεία τους ὀρίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ νομάρχου.

5. Ἄν σ' ἕνα δήμῳ ἢ σὲ μία κοινότητα δὲν ἐπικυρώθηκε τελεσίδικα ἡ ἐκλογὴ ἕως τὴν ἡμέραν τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἡ ἐγκατάστασις τῶν ἀρχῶν αὐτῶν γίνεται μέσα σὲ προθεσμίαν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ἐπικύρωσιν, τὴν ἡμέραν πού ὀρίζει ὁ νομάρχης. Ἡ θητεία τῶν παλαιῶν ἀρχῶν παρατείνεται, ὥσπου νὰ ἐγκατασταθῶν οἱ νέες.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΕΚΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΚΛΟΓΕΣ - ΕΚΛΟΓΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ

"Αρθρο 31.

Έκλογές σε νέους δήμους και νέες κοινότητες.

1. Η εκλογή των αρχών δήμων και κοινοτήτων, που αναγνωρίζονται έως το τέλος του μηνός Αυγούστου ενός των τριών πρώτων ετών της δημοτικής ή της κοινοτικής περιόδου, γίνεται την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους κατά το οποίο έγινε η αναγνώριση. Η εγκατάστασή τους γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Στους δήμους και στις κοινότητες που αναγνωρίζονται από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, εκτός από το τρίτο έτος, η εκλογή των αρχών γίνεται την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 Οκτωβρίου του επόμενου έτους μετά την αναγνώριση, και η εγκατάστασή τους την 1η Ιανουαρίου του μεθεπόμενου έτους μετά την αναγνώριση.

2. Αν η αναγνώριση ενός νέου δήμου ή μιας νέας κοινότητας έγινε μετά τον Αυγούστο του τρίτου έτους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου και έως το τέλος του Αυγούστου του τέταρτου έτους της περιόδου αυτής, τα αποτελέσματα των μεταβολών αρχίζουν από τις άμεσες επόμενες γενικές δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και σε περίπτωση ενώσεως δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων.

4. Δήμοι και κοινότητες που καταργήθηκαν ή συνεισμιμοί που προσαρτήθηκαν, υπάγονται στις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές του δήμου ή της κοινότητας όπου έχουν προσαρτηθεί. Έως τη λήξη της δημοτικής ή της κοινοτικής περιόδου δεν γίνεται καμμία μεταβολή στον αριθμό των μελών του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου του δήμου ή της κοινότητας όπου γίνεται η προσαρτηση, καθώς και του δήμου ή της κοινότητας από όπου αποσπάστηκε ο συνεισμιμός.

"Αρθρο 32.

Έκλογικό δικαίωμα.

1. Όλοι οι δημότες του δήμου ή της κοινότητας έχουν δικαίωμα να εκλέγουν τις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές.

Για το όριο ηλικίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου περί εκλογής βουλευτών, όπως ισχύουν κάθε φορά. Η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους θεωρείται ημερομηνία γεννήσεως εκείνων που έχουν γεννηθεί το έτος αυτό.

2. Οι στερήσεις του εκλογικού δικαιώματος, που προβλέπει ο νόμος περί εκλογής βουλευτών, ισχύουν και για την εκλογή των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

"Αρθρο 33.

Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος.

1. Το εκλογικό δικαίωμα μπορούν ν' ασκούν μόνον οι δημότες εκλογείς που είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας.

2. Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική.

3. Όποιος δεν άσκει το εκλογικό του δικαίωμα αδικαιολόγητα, τιμωρείται με ποινή προστίμου από χίλιες έως πέντε χιλιάδες δραχμές.

4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τον εκλογέα που έχει περάσει το 70^ο έτος της ηλικίας του καθώς και για όποιον διαμένει την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από διακόσια χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα, όπου έπρεπε να ψηφίσει.

5. Στους δικαστικούς, στους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους, στους στρατιωτικούς που υπηρετούν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις ένοπλες δυνάμεις ή στη χωροφυλακή ή στο λιμενικό σώμα καθώς και στους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ταξιαρχιών και δημοτικών οργανισμών και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, που την ημέρα της ψηφοφορίας δεν διαμένουν στον δήμο ή στην κοινότητα όπου ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα, χορηγείται, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών, άδεια για να μεταβούν στον δήμο ή στην κοινότητα όπου δικαιούνται να ψηφίσουν.

6. Έκείνοι που δεν άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, επειδή δεν τους δόθηκε άδεια, δεν τιμωρούνται με τις ποινές της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

"Αρθρο 34.

Έκλογικοί κατάλογοι.

1. Οι εκλογικοί κατάλογοι, που ισχύουν για τις βουλευτικές εκλογές, ισχύουν και για τις εκλογές των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

2. Για τις πρώτες εκλογές των αρχών των δήμων και των κοινοτήτων που έχουν πρόσφατα αναγνωριστεί, ο νομάρχης προντίζει να συνταχθούν ιδιαίτεροι προσωρινοί εκλογικοί κατάλογοι, για κάθε δήμο ή κοινότητα, στους οποίους εγγράφονται οι εκλογείς κάτοικοι του νέου δήμου ή της νέας κοινότητας, σύμφωνα με την εγγραφή τους στους ισχύοντες εκλογικούς καταλόγους του δήμου ή της κοινότητας από όπου προέρχονται. Αν δεν είναι δυνατό να συνταχθούν ιδιαίτεροι εκλογικοί κατάλογοι, οι πρώτες εκλογές γίνονται με τους καταλόγους που ισχύουν ήδη για τους δήμους και τις κοινότητες και σύμφωνα με την κατοικία των εκλογέων που είναι γραμμένη στους καταλόγους αυτούς.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση ενώσεως δήμων ή κοινοτήτων ή προσαρτήσεως συνεισμιμών.

4. Τα θέματα τα σχετικά με τη σύνταξη των προσωρινών και των οριστικών εκλογικών καταλόγων των νέων δήμων και κοινοτήτων ρυθμίζονται με διάταγμα.

"Αρθρο 35.

Πρόστυπα εκλογιμότητας.

Μπορεί να εκλεγεί δήμαρχος, πρόεδρος κοινότητας, δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος ο δημότης που έχει την ηλικία να εκλέγει και έχει συμπληρώσει το 23^ο έτος της ηλικίας του.

"Αρθρο 36.

Κωλύματα και ατυμβίαστα.

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχος πρόεδρος κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι οι δικαστικοί λειτουργοί, όσοι είναι υπάλληλοι του κράτους και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως με οποιαδήποτε σχέση οι οποίοι υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας, όσοι είναι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με οποιαδήποτε σχέση και ενώσεων γεωργικών συνεταιρισμών, καθώς και οι γιατροί που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2. Δεν μπορούν επίσης να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι όσοι συνδέονται με το δήμο ή την κοινότητα με οποιαδήποτε σύμβαση, καθώς και τα μέλη της διοικήσεως, οι σύμβουλοι και οι υπάλληλοι νομικών προσώπων που συνδέονται με το δήμο ή με την κοινότητα με οποιαδήποτε τρόπο στην δημόσια ή η κοινότητα συμμετέχουν με οποιοδήποτε τρόπο στην επιχειρήση που προβλέπει η σύμβαση, μόνο για τα πρόσωπα που είναι αντιπρόσωποι του δήμου ή της κοινότητας στην επιχειρήση αυτή δεν υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ατυμβίαστο.

3. Δεν αποτελεί άσυμβίβαστο ή σύναψη συμβάσεως αγοράς δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων, έφοσον ή εκποίηση έχει γίνει ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία, και αυτός που έχει επικερυθεί πλειοδότης δεν έλαβε μέρος στη διαδικασία της εκποίησης με την ιδιότητα του μέλους της δημοτικής ή της κοινοτικής αρχής, και έφοσον το τίμημα πρέπει να καταβληθεί έξοχα. Έπίσης δεν αποτελεί κώλυμα ή άσυμβίβαστο ή αναλόγηστη όποιοςδήποτε συμβάσεως με τον δήμο ή την κοινότητα, αν το αντικείμενό της είναι αξίας μικρότερης από 20.000 δραχμές το χρόνο. Μπορούν να εκλεγούν ή να είναι μέλη των δημοτικών και κοινοτικών αρχών τα μέλη της διοικήσεως και οι υπάλληλοι δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφελείας, που συνδέονται με τον δήμο ή την κοινότητα με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκλεγούν στον δήμο ή στην κοινότητα, στην περιφέρεια των οποίων έχουν ύπηρετήσει, αφού περάσει μία διετία από τότε που έπαψαν να ύπηρετούν εκεί.

5. Με την επιφύλαξη της διατάξεως της προηγούμενης παραγράφου, το κώλυμα που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 παύει να ύπάρχει, αν τα πρόσωπα που έχουν το κώλυμα υπηρετούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανάκλησής των ύποψητών. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστική επιμελητή στον ειρηνοδίκη ή στον πρόεδρο πρωτοδικών, ό οποίος την υποβάλλει άμέσως στην αρχή που είναι έμμεσα να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή από τη στιγμή της επιδόσεώς της. Ειδικές διατάξεις νόμων, που απαγορεύουν την ύποβολή ή την αποδοχή ής παραιτήσεως των προσώπων που προβλέπει ή παράγραφος 1 ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους, αν ύπάρχουν από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.

6. Οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, που αποδέχονται όποιοςδήποτε από τα κώλυμα ή τα έργα που αναφέρονται σε τούτο το άρθρο ή εκτελούν δημοτικήτητα σε άλλο δήμο ή σε άλλη κοινότητα, εκπέτουν αυτόδικαίως από το αξίωμά τους.

Άρθρο 37.

Κώλυμα συγγενείας.

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να συνυπηρετούν ως δημοτικοί σύμβουλοι ή ως πρόεδρος κοινότητας και κοινοτικοί σύμβουλοι πρόσωπα, που είναι μεταξύ τους σύζυγοι ή συγγενείς έξ αίματος ή άγχιστείας έως και δεύτερου βαθμού.

2. "Αν έχουν εκλεγεί δημοτικοί σύμβουλοι, πρόεδρος κοινότητας και κοινοτικοί σύμβουλοι πρόσωπα τα όποια είναι μεταξύ τους συγγενείς του βαθμού που όρίζει ή προηγούμενη παράγραφος, το δικαστήριο που κρίνει την έκλογή αποκλείει αυτούς που έλαβαν τους λιγότερους ψήφους προτιμήσεως, σε περίπτωση ίσουψηφίας συμβούλων, το ίδιο δικαστήριο ένεργεί κλήρωση.

3. "Αν δημιουργηθεί συγγένεια μετά την έκλογή, τα πρόσωπα που αποκλείονται κατά την προηγούμενη παράγραφο, εκπέτουν αυτόδικαίως.

Άρθρο 38.

Άσυμβίβαστο εξαιτίας όφειλών.

1. Δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι ή δημοτικοί σύμβουλοι, όσοι είναι όφειλέτες του δήμου, από όποιοςδήποτε αίτία, για τον ύψωτερο από δεκαπέντε χιλιάδες δραχμές. Δεν μπορούν να είναι πρόεδροι κοινοτήτων ή κοινοτικοί σύμβουλοι, πρόσωπα που είναι όφειλέτες της κοινότητας για ποσό άνωτερο από δέκα χιλιάδες δραχμές.

2. "Αν ένας όφειλέτης του δήμου ή της κοινότητας είναι δήμαρχος, πρόεδρος κοινότητας, δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος, όφείλει να έξοφλήσει την όφειλή του έως την ημέρα της εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. "Αν τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνουν όφειλέτες του

δήμου ή της κοινότητας μετά την έκλογή τους, όφείλουν να έξοφλήσουν την όφειλή τους μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από του εγκαθάρστηκε ή όφειλή αυτή. "Αν ή έξοφλήση δεν γίνει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας αυτής, εκπέτουν αυτόδικαίως από το αξίωμά τους.

Άρθρο 39.

Επαγγελματική δραστηριότητα δημάρχων.

"Αν ό δήμαρχος άσκει την επαγγελματική του δραστηριότητα ή δραστηριότητα αυτή δεν πρέπει να έμποδίζει την πλήρη εκτέλεση των δημαρχικών του καθηκόντων.

Άρθρο 40.

Διαπίστωση της εκπτώσεως.

Στις περιπτώσεις που προβλέπουν τα άρθρα 36 παρ. 6, 37 παρ. 3 και 38, ό νομάρχης με πράξη του διαπιστώνει την ύπαρξη του άσυμβιβάστου και την έκπτωση από το αξίωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 41.

Μέλη των έφορευτικών επιτροπών.

1. Η ψηφοφορία γίνεται έμπρός σε έφορευτικές επιτροπές. Σε κάθε έκλογικό τμήμα δήμου ή κοινότητας συγκροτείται έφορευτική επιτροπή, που αποτελείται από τέσσερα τακτικά μέλη και τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως πρόεδρο. Τα μέλη κληρώνονται μαζί με ισάριθμα αναπληρωματικά από το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο, σε δημόσια συνεδρίαση, την οποία όρίζει, τρεις τουλάχιστον μέρες πριν, το πρωτοδικείο, για τους δήμους, και το ειρηνοδικείο, για τις κοινότητες. Η κλήρωση γίνεται μέσα (10) τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία, άνάμεσα στους εκλογείς του δήμου ή της κοινότητας, που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και στα παραρτήματά τους. (Όσοι κληρώνονται τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, ειδοποιούνται από το δικαστήριο που ένήργησε την κλήρωση.

2. "Αν ό πρόεδρος της έφορευτικής επιτροπής ή ό αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής κολύεται ή άπουσιάζει για όποιοςδήποτε λόγο, αναπληρώνεται, όπως προβλέπει ή σχετική διάταξη της έκλογικής νομοθεσίας. "Αν λείπει για όποιοςδήποτε λόγο και ό αναπληρωτής, ή έκλογή ένεργείται έγκυρα, έφοσον είναι παρόντα τρία τουλάχιστον μέλη της έφορευτικής επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή καθήκοντα προέδρου εκτελεί ό πιο ήλικιωμένος.

Άρθρο 42.

Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και έφοροι των αντιπροσώπων.

1. "Έφοροι των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής είναι ό πρόεδρος του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ό δήμος ή ή κοινότητα. Αυτός διορίζει σε κάθε έκλογικό τμήμα της περιφέρειας του πρωτοδικείου έναν αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, μέσα τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία.

2. "Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται:

- α) Οι πρωτοδίκες και οι αντεισαγγελείς πρωτοδικών.
- β) Οι έμμισθοι πάρεδροι των πρωτοδικείων και των εισαγγελιών πρωτοδικών.
- γ) Οι εισηγητές του Συμβουλίου της Έπικρατείας.
- δ) Οι πρωτοδίκες και οι έμμισθοι πάρεδροι των διοικητικών πρωτοδικείων.
- ε) Οι ειρηνοδίκες και οι πταισματοδίκες.
- στ) Οι δικηγόροι.

ζ) Οί υπάλληλοι, από το βαθμό του γραμματέα πρωτοδικών δ' τάξεως και πάνω, της γραμματείας των δικαστηρίων, δηλαδή του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών, ποινικών και τακτικών διοικητικών δικαστηρίων καθώς και των εισαγγελιών και της υπηρεσίας του επιτρόπου της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

η) Οί συμβολαιογράφοι.

θ) Οί έμμισθοι και άμισθοι ύποθηκοφύλακες.

ι) Οί δικαστικοί αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Άντιπρόσωπος της δικαστικής άρχης δέν μπορεί νά διοριστεί όποιος έχει υπερέσει τό 67ο έτος της ηλικίας του.

4. Άν τά πρόσωπα πού όρίζονται στην παρ. 2 δέν έπαρκοϋν, ό πρόεδρος διορίζει άσκούμενους δικηγόρους της περιφέρειας του πρωτοδικείου. Σέ περιπτώσεις εξαιρετικής ανάγκης, ό διορισμός αντιπροσώπων της δικαστικής άρχης μπορεί νά γίνει και έως την πέμπτη μέρα πρίν από την ψηφοφορία.

5. Άν και τά πρόσωπα πού όρίζονται στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 4 δέν έπαρκοϋν, ό πρόεδρος ζητά από τον πρόεδρο ενός πρωτοδικείου του κράτους, κατά προτίμηση του πλησιέστερου, νά διορίσει: ως αντιπροσώπους τους δικηγόρους και συμβολαιογράφους πού ύπηρετούν στην περιφέρεια του πρωτοδικείου.

6. Οί δικηγόροι πού είναι βουλευτές καθώς και αυτοί πού έχουν ανακηρυχθεί ύποψήφιοι, δέν διορίζονται αντιπρόσωποι.

7. Οί αντιπρόσωποι της δικαστικής άρχης δέν ψηφίζουν, άν δέν είναι γραμμένοι στον έκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας όπου άσκούν τή καθήκοντά τους.

Άρθρο 43.

Άποζημίωση των αντιπροσώπων της δικαστικής άρχης.

Η ήμερήσια άποζημίωση, οι μέρες για τις όποιες παρέχεται και τά όδοιπορικά έξοδα των αντιπροσώπων όρίζονται και πληρώνονται σύμφωνα με ό,τι ισχύει για τις βουλευτικές εκλογές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ Γ'ΠΟΤΗΦΙΩΝ — ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Άρθρο 44.

Υποψηφιότητες.

1. Η εκλογή του δημάρχου, του προέδρου της κοινότητας και των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.

2. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει έναν ύποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας και ύποψηφίους συμβούλους. Για τους δήμους, ό αριθμός των ύποψηφίων συμβούλων πρέπει νά είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των μελών πού προβλέπει τό άρθρο 29 και μπορεί ν' αύξηθεί έως τό 50% του αριθμού αυτού. Για τις κοινότητες, πρέπει νά είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των μελών πού προβλέπει τό άρθρο 28 και μπορεί ν' αύξηθεί έως τό διπλάσιο του αριθμού αυτού. Τό κλάσμα πού προκύπτει δέν λαμβάνεται ύπόψη.

3. Κανείς δέν μπορεί νά μετέχει σέ περισσότερους από ένα συνδυασμούς.

Άρθρο 45.

Καταρτισμός συνδυασμών.

1. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση, πού ύπογράφουν όλοι οι ύποψήφιοι πού τον αποτελούν. Στην δήλωση του συνδυασμού ή σειρά των ύποψηφίων καθορίζεται με τον εξής τρόπο: Πρώτο γράφεται τό επώνυμο του ύποψηφίου δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας και άκολουθούν, με αλφαριθμητική σειρά, τά επώνυμα των λοιπών ύποψηφίων του συνδυασμού. Δίπλα ή και κάτω από τό όνομα του ύποψηφίου δημάρχου ή του ύποψηφίου προέδρου της κοινότητας γράφονται οι αντίστοιχες ένδείξεις. Άλλά, και άν λείπουν οι ένδείξεις αυτές, στους

συνδυασμούς των δήμων, όποιος είναι γραμμένος πρώτος θεωρείται «ύποψήφιος δήμαρχος», και στους συνδυασμούς των κοινοτήτων, όποιος είναι γραμμένος πρώτος θεωρείται «ύποψήφιος πρόεδρος της κοινότητας».

2. Η δήλωση μπορεί νά ύποβληθεί και από έναν από τους ύποψηφίους πού περιλαμβάνονται σ' αυτήν ή από τρεις τουλάχιστον έκλογείς πού είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο των δημοτών ή στον έκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται γραπτή άποδοχή κάθε προσώπου πού προτείνεται με τή δήλωση.

3. Στην δήλωση έπισυνάπτεται για κάθε ύποψήφιο του συνδυασμού:

α) πιστοποιητικό έγγραφης στο γενικό μητρώο των δημοτών και στον έκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι ύποψήφιος. β) ύπεύθυνη δήλωση του ύποψηφίου, ότι δέν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα, ή ότι έληξε ή πρόσκαιρη άποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή ότι έχει λήξει την ήμερα της εκλογής για την όποία θέτει ύποψηφιότητα και γ) γραμμάτιο δημόσιου ταμείου, πού βεβαιώνει ότι κάθε ύποψήφιος δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, πρόεδρος κοινότητας και κοινοτικός σύμβουλος έχει καταθέσει, αντίστοιχα, τό ποσό των δραχ. χιλίων (1.000), πεντακοσίων (500), τριακοσίων (300) και διακοσίων (200). Για τις κοινότητες πού έχουν έως χίλιους κατοίκους, δέν γίνεται χρηματική κατάθεση.

4. Άν δέν έχει τηρηθεί κάποια από τις διατυπώσεις, ή δέν ύπάρχει κάποια από τις προϋποθέσεις ή κάποιο από τά στοιχεία πού προβλέπουν οι παράγραφοι 1, 2 και 3, και αυτό έξαιωθεί από τό δικαστήριο. ή δήλωση είναι άπράδερκτη. Ειδικότερα, άν έχει συνταχθεί ή δήλωση του συνδυασμού, πού προβλέπει ή παράγραφος 1, με διαφορετικό τρόπο, δέν είναι άπράδερκτη, έφόσον περιλαμβάνει ρητή δήλωση πού όρίζει τον ύποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας. Άπράδερκτη είναι και ή εκπρόθεσμη δήλωση καθώς και ή δήλωση πού περιλαμβάνει λιγότερους ύποψηφίους από τό ελάχιστο όριο του άρθρου 44 παρ. 2.

5. Στην δήλωση μπορεί νά όρίζεται όνομα και έμβλημα του συνδυασμού. Άπαγορεύεται νά όρίζεται ή νά χρησιμοποείται ως όνομα ή ως έμβλημα ένα σύμβολο δημοκρατικής λατρείας, ή σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης εύλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής όργάνωσης, φωτογραφία προσώπου πού περιλαμβάνεται στον συνδυασμό και κάθε έμβλημα κράτους πού ισχύει παλαιότερα ή ισχύει ακόμη. Άν γίνουν περισσότερες δηλώσεις με τό ίδιο όνομα ή έμβλημα, δικαίωμα χρήσεως έχει όποιος τό έχει δηλώσει πρώτος. Άν γίνει παράδοση των διατάξεων αυτής της παραγράφου, και ή παράδοχη βεβαιωθεί από τό δικαστήριο, ή δήλωση είναι άπράδερκτη.

6. Η δήλωση επιδίδεται με δικαστικό έπιμελητή, ύστερα από παραγγελία των προσώπων πού την ύποβάλλουν ή ενός έκλογέα δημότη, ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου, άν πρόκειται για δήμο, και στον ειρηνοδίκη, άν πρόκειται για κοινότητα, είκοσι τουλάχιστον μέρες πρίν από την ψηφοφορία. Έως τή λήξη αυτής της προθεσμίας, έπιτρέπεται μόνον νά συμπληρωθεί ό συνδυασμός έως τον έπιτρεπόμενο αριθμό των ύποψηφίων συμβούλων, με συμπληρωματική δήλωση του ύποψηφίου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Στην δήλωση αυτή έπισυνάπτονται τά στοιχεία πού προβλέπει ή παράγραφος 3 καθώς και γραπτή άποδοχή του προσώπου πού προτείνεται. Μετά τή λήξη της είκοσαήμερης προθεσμίας, πού απαιτείται για την έπίδοση ή την παράδοση στο άρμόδιο δικαστικό όργανο, καμία μεταβολή της δηλώσεως δέν έπιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων πού πέθαναν, σύμφωνα με τό άρθρο 48.

Άρθρο 46.

Κατάργηση κοινότητας σέ περίπτωση πού δέν ύποβάλλεται δήλωση συνδυασμού.

Άν σέ μία κοινότητα ματαιωθεί ή εκλογή συμβούλων, έπει-

δή δὲν ἔχει υποβληθεῖ δήλωση συνδυασμοῦ υποψηφίων, ὁ νομάρχης ἐκδίδει ἀμέσως πρόγραμμα γιὰ τὴν ἐπανάληψη τῆς ἐκλογῆς. Ἄν καὶ κατὰ τὴ νέα ἐκλογή δὲν δηλωθεῖ συνδυασμὸς υποψηφίων, ἡ κοινότητα ἐνώνεται μὲ τὸν δῆμο ἢ τὴν κοινότητα ποὺ ἔχει ἔδρα πὶδ κοντὰ στὴν ἔδρα τῆς.

Ἄρθρο 47.

Ἀνακήρυξη καὶ κοινοποίηση συνδυασμῶν.

1. Τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ μέρᾳ πρὶν ἀπὸ τὴν ψηφοφορία τὸ πρωτοδικεῖο, ἂν πρόκειται γιὰ δῆμο, καὶ τὸ εἰρηνοδικεῖο, ἂν πρόκειται γιὰ κοινότητα, ἀνακηρύσσει σὲ δημόσια συνεδρίαση τοὺς συνδυασμοὺς ποὺ ἔχουν δηλωθεῖ ἔγκυρα. Ὁ πρόεδρος τοῦ πρωτοδικείου καὶ ὁ εἰρηνοδίκης κοινοποιοῦν ἀμέσως στὸν νομάρχῃ τὶς σχετικὲς ἀποφάσεις.

2. Ὁ νομάρχης κυρώνει καὶ στέλνει ἀμέσως σὲ κάθε δῆμο ἢ κοινότητα πίνακα τῶν συνδυασμῶν ποὺ ἔχουν ἀνακηρυχθεῖ.

Ἄρθρο 48.

Ἀντικατάσταση υποψηφίων ποὺ πέθαναν.

1. Ἄν ἓνας υποψήφιος σύμβουλος πεθάνει, ἐπιτρέπεται ν' ἀντικατασταθεῖ μὲ ἄλλον υποψήφιο, ὕστερα ἀπὸ δήλωση τοῦ υποψηφίου δημάρχου ἢ προέδρου κοινότητος, ἀκόμη καὶ ἂν ἔχει περάσει ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 45 παραγρ. 6. Στὴ δήλωση ἐπισυνάπτονται τὰ στοιχεῖα ποὺ ὁρίζει τὸ ἄρθρο 45 καὶ ὡς καὶ γραπτὴ ἀποδοχὴ τοῦ προσώπου ποὺ προτείνεται. Τὸ ἀρμόδιο δικαστήριον ἀνακηρύσσει ἀμέσως τὸν ἀντικαταστάτη υποψήφιο.

2. Ἄν ἓνας υποψήφιος δήμαρχος ἢ πρόεδρος κοινότητος πεθάνει, τὴ θέση του στὸ συνδυασμὸ παίρνει εἴτε νέος υποψήφιος εἴτε ἓνας ἀπὸ τοὺς υποψηφίους συμβούλους τοῦ συνδυασμοῦ, ὕστερα ἀπὸ δήλωση τῆς πλειοψηφίας τῶν υποψηφίων. Κατὰ τὰ λοιπὰ, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξη τῆς προηγούμενης παραγράφου. Ἄν δὲν ἔγινε ἀντικατάσταση, τὴ θέση τοῦ υποψηφίου δημάρχου ἢ προέδρου κοινότητος παίρνει ὅποιος σύμβουλος τοῦ συνδυασμοῦ λάβει τοὺς περισσότερους ψήφους προτιμήσεως.

3. Συνδυασμὸς, ποὺ περιέχει ἀριθμὸ υποψηφίων συμβούλων μικρότερο ἀπὸ τὸ ἐλάχιστο ὄριο τοῦ ἄρθρου 44 παραγρ. 2, ἐξαιτίας θανάτου υποψηφίων του γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν δηλώθηκε ἀντικατάσταση, μετέχει στὴν ἐκλογή.

Ἄρθρο 49.

Δικαιώματα συνδυασμῶν.

1. Κάθε συνδυασμὸς ἔχει δικαίωμα νὰ διορίσει ἓναν ἀντιπρόσωπο καὶ ἓναν ἀναπληρωτὴ του σὲ κάθε ἐκλογικὸ τμήμα, μὲ γραπτὴ δήλωση τοῦ υποψηφίου δημάρχου ἢ προέδρου κοινότητος.

2. Ἐπίσης κάθε συνδυασμὸς ἔχει δικαίωμα νὰ διορίζει πληρεξούσιο μὲ συμβολαιογραφικὴ δήλωση τοῦ υποψηφίου δημάρχου ἢ προέδρου κοινότητος. Ὁ πληρεξούσιος ἐνεργεῖ γιὰ λογαριασμὸ τοῦ συνδυασμοῦ ὅτιδήποτε μπορεῖ, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, νὰ ἐνεργήσῃ ὁ υποψήφιος δήμαρχος ἢ πρόεδρος κοινότητος κατὰ τὴν διεξαγωγὴ τῆς ἐκλογῆς.

3. Στὴν περίπτωσιν τοῦ τρίτου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 2 τοῦ προηγούμενου ἄρθρου, ὁ διορισμὸς τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τοῦ πληρεξουσίου γίνεται μὲ δήλωση τῆς πλειοψηφίας τῶν υποψηφίων τοῦ συνδυασμοῦ.

4. Οἱ υποψήφιοι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν συνδυασμῶν καὶ οἱ ἀναπληρωτὲς τους ἔχουν δικαίωμα νὰ εἶναι παρόντες κατὰ τὴ διάρκεια ὅλης τῆς διαδικασίας τῆς ἐκλογῆς, ὥσπου νὰ τερματιστοῦν οἱ σάκκοι, καὶ νὰ ὑποβάλουν κάθε εἶδους παρατηρήσεις καὶ ἐνστάσεις.

5. Δὲν μποροῦν νὰ διοριστοῦν ἀντιπρόσωποι, ἀναπληρωτὲς ἢ πληρεξούσιοι συνδυασμῶν ὁ δήμαρχος, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος, οἱ δημοτικοὶ ἢ κοινοτικοὶ σύμβουλοι, ὅποιοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουν καὶ ὅλοι ὅσοι δὲν μποροῦν νὰ ἐκλεγούν σύμφωνα μὲ τὶς παραγρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 36, ἐκτὸς ἂν παραιτηθοῦν ἀπὸ τὴ θέση τους πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἀνακήρυξεως τῶν συνδυασμῶν. Γιὰ τὴν παραίτηση καὶ τὴν ἀπο-

δοχὴ τῆς ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 36.

Ἄρθρο 50.

Πρόγραμμα τῆς ἐκλογῆς.

1. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει μὲ τοιχοκόλληση σὲ ὅλες τὶς συνοικίαις τῆς πόλεως, σὲ ὅλα τὰ χωριὰ καὶ τοὺς συνοικισμοὺς τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, τρεῖς τοῦλάχιστον μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ψηφοφορία, πρόγραμμα ποὺ ἀναφέρει ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα τῆς ψηφοφορίας, τὶς ὥρες ποὺ ἀρχίζει καὶ τελειώνει, τὸν τόπο καὶ τὸ κατὰστημα τῆς ψηφοφορίας, τὶς ἔδρες γιὰ τὶς ὁποῖες γίνεται ἡ ἐκλογή καὶ τοὺς συνδυασμοὺς μαζί μὲ τὰ ὀνόματα τῶν υποψηφίων, ποὺ ἀποτελοῦν κάθε συνδυασμὸ, καθὼς εἶναι γραμμένον στὸν πίνακα ποὺ ἔχει στείλει ὁ νομάρχης.

2. Τὸ πρόγραμμα τῆς πρώτης ἐκλογῆς σὲ νέο δῆμο ἢ κοινότητα ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται ἀπὸ τὸν νομάρχῃ.

Ἄρθρο 51.

Υπολογισμὸς προθεσμιῶν.

1. Στὶς προθεσμίες ποὺ ὁρίζει ὁ Κώδικας δὲν ὑπολογίζεται ἡ μέρα τῆς ψηφοφορίας.

2. Ἡ προθεσμία λήγει, μόλις περάσει τελείως καὶ ἡ τελευταία μέρα τῆς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἡμέρα ἀργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ—ΦΑΚΕΛΛΟΙ—ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Ἄρθρο 52.

Μορφή τῶν ψηφοδελτίων.

1. Τὰ ψηφοδέλτια κατασκευάζονται ἀπὸ λευκὸ χαρτί.

2. Τὰ ψηφοδέλτια, γιὰ ὅλη τὴν ἐπικράτεια, ἔχουν σχῆμα ὀρθογώνιο. Οἱ διαστάσεις τῶν ψηφοδελτίων ὁρίζονται μὲ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν, ποὺ δημοσιεύεται στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὰ ψηφοδέλτια εἶναι μόνον ἑντυπα. Κάθε ψηφοδέλτιο ποὺ δὲν εἶναι ἑντυπο, ἔστω καὶ ἐν μέρει, εἶναι ἄκυρο. Ἡ ἐκτύπωση τῶν ψηφοδελτίων πρέπει νὰ εἶναι σὲ μαύρη ἀπόχρωση.

Ἄρθρο 53.

Ἐκτύπωση καὶ διανομὴ τῶν ψηφοδελτίων.

1. Οἱ συνδυασμοὶ ὀφείλουν νὰ τυπώσουν τὰ ψηφοδέλτια καὶ νὰ παραδώσουν στὸν δήμαρχο ἢ στὸν πρόεδρο τῆς κοινότητος ὁκτὼ τοῦλάχιστον μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ψηφοφορία, μὲ ἀπόδειξη, ψηφοδέλτια σὲ ἀριθμὸ ἐπαρκῆ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων τῆς περιφέρειάς τους.

2. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ὀφείλει νὰ ἐφοδιάσει κάθε ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων τῆς περιφέρειάς του μὲ ψηφοδέλτια, ποὺ ὑπερβαίνουν τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐκλογέων ποὺ εἶναι γραμμένοι στὸ ἐκλογικὸ τμήμα κατὰ 50% τοῦλάχιστον.

Ἄρθρο 54.

Περιεχόμενον τῶν ψηφοδελτίων.

1. Στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ψηφοδελτίου σημειώνονται τὸ ἔμβλημα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ συνδυασμοῦ, ποὺ ἔχουν τυχὸν δηλωθεῖ, καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὰ τὸ ἐπώνυμο τοῦ υποψηφίου δημάρχου ἢ προέδρου τῆς κοινότητος καὶ στὴ συνέχεια τὰ ἐπώνυμα τῶν υποψηφίων συμβούλων, μὲ τὴ σειρά ποὺ εἶναι γραμμένα στὴν ἀπόφαση μὲ τὴν ὁποία ἔχει ἀνακηρυχθεῖ ὁ συνδυασμὸς ἢ μὲ ἀλφαβητικὴ σειρά. Δίπλα ἢ καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἐπώνυμο τοῦ υποψηφίου δημάρχου ἢ προέδρου τῆς κοινότητος σημειώνεται ἡ σχετικὴ ἐνδειξη.

2. Ἐγγραφὲς καὶ διαγραφὲς δὲν ἐπιτρέπονται, καὶ ἂν γίνον, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀκυρότητα τοῦ ψηφοδελτίου.

3. Ὁ ἐκλογέας μὴ πορρεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὴν προτίμησίν του μόνον γιὰ ἓνα ὑποψήφιο. Ὑποθέλειτο, πὺ περιέχει περισσότερους σταυροὺς προτιμήσεως, θεωρεῖται ἔγκυρο, δὲν λαμβάνεται ὅμως ὑπόψη κανένας σταυρὸς προτιμήσεως.

4. Ἡ προτίμηση τοῦ ἐκλογέα ἐκφράζεται μὲ σταυρό, πὺ σημειώνεται μὲ μολύβι μαύρης ἢ κυανῆς ἀποχρώσεως ἢ μὲ μελάνι τῶν ἰδίων ἀποχρώσεων, δίπλα στὸ ὀνοματεπώνυμο κάθε ὑποψηφίου. Σταυρὸς προτιμήσεως πὺ σημειώνεται μὲ διαφορετικὸ τρόπο, θεωρεῖται ὅτι δὲν εἶναι γραμμένος, καὶ ἡ ἔγκυρότητα τοῦ ψηφοδελτίου ἐλέγχεται σύμφωνα μὲ τὴν διατάξη τῆς περιπτώσεως γ τοῦ ἀρθροῦ 55.

5. Γιὰ τὸν ὑποψήφιο δῆμαρχο καὶ τὸν ὑποψήφιο πρόεδρο τῆς κοινότητος δὲν χρειάζεται σταυρὸς προτιμήσεως καὶ ἂν σημειωθεί, δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τοῦ ψηφοδελτίου.

Ἄρθρο 55.

Ἄκυρα ψηφοδέλτια.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς περιπτώσεις ἀκυρότητας πὺ προβλέπουν οἱ παραγρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 52 καὶ 2 τοῦ ἀρθροῦ 54, τὸ ψηφοδέλτιο εἶναι ἄκυρο μόνον στὶς ἀκόλουθες περιπτώσεις:

α) ἂν ἔχει σχῆμα ἢ διαστάσεις, πὺ διαφέρουν κατὰ τρόπο ἐμφανῆ ἀπὸ αὐτὰ πὺ ὁρίζει ἡ ἀπόφασή τὴν ὁποία προβλέπει τὸ ἀρθρο 52 παρ. 2, 6) ἂν ἔχει τυπωθεῖ σὲ χαρτὶ ἢ μὲ μελάνι πὺ τὸ χρῶμα του διαφέρει κατὰ τρόπο ἐμφανῆ ἀπὸ αὐτὸ πὺ ὁρίζεται στὶς παραγρ. 1 καὶ 3 τοῦ ἀρθροῦ 52, γ) ἂν ἔχουν σημειωθεῖ σὲ ὁποιοδήποτε πλευρὰ του λέξεις, φράσεις, ὑπογραμμίσεις, στίγματα ἢ ἄλλα σημεία, ἐφόσον ἀποτελοῦν διακριτικὰ γνωρίσματα πὺ παραβιάζουν μὲ τρόπο προφανῆ τὸ ἀπόρρητο τῆς ψηφοφορίας, δ) ἂν ἐρεθεῖ στὸ φάκελλο μαζί μὲ ἓνα ἢ περισσότερα ἄλλα ἔγκυρα ἢ ἄκυρα ψηφοδέλτια τοῦ ἰδίου ἢ διαφορετικοῦ συνδυασμοῦ καὶ ε) ἂν ἐρεθεῖ μέσα σὲ φάκελλο, πὺ δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἐπόμενου ἀρθροῦ.

Ἄρθρο 56.

Ἐκλογικοὶ φάκελλοι.

1. Οἱ φάκελλοι, μέσα στοὺς ὁποίους κλείνονται τὰ ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται γιὰ ὅλη τὴν ἐπικράτεια μὲ φροντίδα τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἀπὸ χαρτὶ ἀδιαφανές, σὲ λευκὴ ἀπόχρωση, καὶ ἔχουν στὴν ἐμπρὸς πλευρὰ ἓνα ἔντυπο γνῶρισμα. Μὲ ἀπόφασή τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, πὺ δημοσιεύεται στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται οἱ διαστάσεις τῶν φακέλλων καὶ τὸ ἔντυπο γνῶρισμά τους.

2. Τὸ Ὑπουργεῖο Ἐσωτερικῶν φροντίζει νὰ στέλνονται ἐγκαιρῶς στοὺς νομάρχες ἀρκετοὶ φάκελλοι. Οἱ νομάρχες φροντίζουν νὰ στέλνονται ἐγκαιρῶς οἱ φάκελλοι αὐτοὶ στὶς δημοτικές καὶ κοινοτικές ἀρχὲς πὺ ἐφοδεῖζον τὶς ἐφορευτικές ἐπιτροπὲς κάθε ἐκλογικοῦ τμήματος τῆς περιφέρειᾶς τους.

3. Ἄν δὲν ὑπάρχουν οἱ φάκελλοι αὐτοὶ, ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ πιστοποιεῖ τὴν ἑλλειψὴ καὶ προμηθεύεται ἄλλους φακέλλους, ὁμοίους.

4. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἔντυπο γνῶρισμα, τίποτε ἄλλο δὲν ἀναγράφεται πᾶνω στὸ φάκελλο. Ἄν σημειωθοῦν πᾶνω στὸ φάκελλο στίγματα, σημεία, ἢ λέξεις, μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν διακριτικὰ γνωρίσματα πὺ παραβιάζουν μὲ τρόπο προφανῆ τὸ ἀπόρρητο τῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρο 57.

Ἐναρξὴ καὶ λήξὴ τῆς ψηφοφορίας.

Ἡ ψηφοφορία ἀρχίζει τὴν ὥρα τῆς ἀνατολῆς καὶ λήγει τὴν ὥρα τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Ἄρθρο 58.

Ψηφοφορία ἐκλογέων πὺ μετακινοῦνται ὁμαδικά.

1. Σὲ κοινότητες, πὺ οἱ ἐκλογεῖς τοὺς μετακινοῦνται ὁμαδικὰ γιὰ παραθερισμὸ ἢ διαχειμάση στὸ ἴδιο μέρος, ἔξω ἀπὸ τὴν κοινότητα, ἡ ψηφοφορία γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν κοινοτικῶν συμβούλων ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ στὴν περιφέρεια ὅπου οἱ ἐκλογεῖς παραθερίζουν ἢ διαχειμάζουν. Μὲ ἀπόφασή τοῦ νομάρχου ὁρίζεται ὁ τόπος καὶ τὸ κατὰστημα τῆς ψηφοφορίας.

2. Ἄν ἡ περιοχὴ, ὅπου παραθερίζουν ἢ διαχειμάζουν οἱ ἐκλογεῖς, ὑπάγεται σὲ ἄλλο νομὸ, ὁ τόπος καὶ τὸ κατὰστημα τῆς ψηφοφορίας ὁρίζονται μὲ ἀπόφασή τοῦ νομάρχου τοῦ νομοῦ αὐτοῦ, ὕστερα ἀπὸ αἴτησή τοῦ νομάρχου τοῦ νομοῦ στὸν ὁποῖο ὑπάγεται ἡ κοινότητα.

3. Ἄν ὑπάρχει ἀμφιβολία γιὰ τὸ ὅτι ἡ ὁμαδικὴ μετακίνηση ἐκλογέων γιὰ διαχειμάση ἢ παραθερισμὸ γίνεται στὸ ἴδιο μέρος, ὁ νομάρχης μπορεῖ, μὲ ἀπόφασή του, νὰ ἐφαρμόσῃ τὶς διατάξεις τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἀρθροῦ 30 τοῦ Κώδικα, ὡς πρὸς τὸ χρόνο καὶ τὸν τόπο τῶν προσεχῶν ἐκλογῶν γιὰ τὴν ἀνάδειξη τῶν ἀρχῶν τῆς κοινότητος αὐτῆς. Ἡ ἀπόφασή αὐτὴ ἐκδίδεται ἓνα μῆνα τοῦλάχιστον πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρο 59.

Ματαίωση τῆς ψηφοφορίας.

Ἄν σ' ἓνα δῆμο ἢ σὲ μία κοινότητα ἢ σ' ἓνα ἐκλογικὸ τμήμα τους δὲν ἔγινε ψηφοφορία, γίνεται τὴν ἐπόμενη Κυριακὴ.

Ἄρθρο 60.

Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας.

Οἱ διατάξεις τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας, πὺ ὁρίζουν γιὰ τὰ ἐκλογικὰ τμήματα καὶ τὰ κατὰστήματα ψηφοφορίας, τὰ μέλη τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ τοὺς ἐφόρους τους, καθὼς καὶ οἱ διατάξεις πὺ ἀφοροῦν τὴν προσωπικὴ κράτηση ὀφειλετῶν, τὶς δαπάνες γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τῶν καλπῶν καὶ τὴν προμήθεια γραφικῆς ὕλης γιὰ τὶς ἐφορευτικὲς ἐπιτροπὲς, τὴν τήρησιν τῆς τάξεως στὸν τόπο τῆς ψηφοφορίας, τὴν ἀτέλεια τῶν ἐκλογικῶν πράξεων καὶ ἐγγράφων, τὰ δικαιώματα τῶν δικαστικῶν ἐπιμελητῶν ὡς πρὸς τὶς ἐπιδόσεις καὶ τὶς κοινοποιήσεις, τὴν τοιχοκόλλησιν καὶ τὴν διανομὴν φωτογραφιῶν, τὴν διεξαγωγὴν τῆς ψηφοφορίας, τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων καὶ τὴν τήρησιν διβλίων, πρακτικῶν καὶ πινάκων, καθὼς καὶ οἱ πειθαρχικὲς καὶ ποινικὲς διατάξεις τῆς ἰδίας νομοθεσίας ἐφαρμόζονται καὶ στὶς δημοτικὲς καὶ κοινοτικὲς ἐκλογές, ἐφόσον δὲν εἶναι ἀντίθετες πρὸς τὶς διατάξεις τοῦ Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ἄρθρο 61.

Ἐπιτυχῶν—ἐπιλαχῶν συνδυασμὸς
Ἐκλογὴ δῆμαρχου καὶ προέδρου κοινότητος.

1. Στὶς ἐκλογές τῶν δῆμαρχων καὶ τῶν δημοτικῶν συμβούλων θεωρεῖται ἐπιτυχῶν συνδυασμὸς, αὐτὸς πὺ συγκέντρωσε τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία ὁλόκληρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἔγκυρων ψηφοδελτίων, καὶ ἐπιλαχῶν, αὐτὸς πὺ ἔλαβε τοὺς περισσότερους ψήφους μετὰ τὸν συνδυασμὸ αὐτόν. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὴν ἐκλογὴν προέδρου κοινότητος καὶ κοινοτικῶν συμβούλων, σὲ κοινότητες πὺ ἔχουν περισσότερους ἀπὸ πέντε χιλιάδες κατοίκους. Στὶς λοιπὲς κοινότητες, θεωρεῖται ἐπιτυχῶν συνδυασμὸς αὐτὸς πὺ συγκέντρωσε τὴ σχετικὴ πλειοψηφία, καὶ ἐπιλαχῶν αὐτὸς πὺ ἔλαβε τοὺς περισσότερους ψήφους μετὰ ἀπὸ αὐτόν.

2. Δῆμαρχος ἢ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἐκλέγεται ὁ ὑποψήφιος τοῦ ἐπιτυχόντος συνδυασμοῦ.

Ἄρθρο 62.

Κατανομὴ τῶν ἐδρῶν τῶν δημοτικῶν
καὶ κοινοτικῶν συμβούλων.

Ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν ἐδρῶν τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβούλων, τὰ δύο τρίτα (2/3) ἀνήκουν στὸν ἐπιτυχόντα συνδυασμὸ καὶ τὸ ἓνα τρίτο (1/3) στὸν ἐπιλαχόντα. Ἄν, κατὰ τὸν ὑπολογισμὸ τῶν δύο τρίτων καὶ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐδρῶν, προκύπτει κλάσμα πὺ ὑπερβαίνει τὴ μιστὴ μονάδα, ὑπολογίζεται ὡς ἀκέραιη μονάδα.

"Άρθρο 63.

Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι —
Ίσοψηφία.

1. Τακτικοί σύμβουλοι εκλέγονται από τους υποψηφίους κα-
θενός από τους συνδυασμούς του άρθρου 61, κατά σειρά, αυτοί
που έλαβαν τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως. Ο υπο-
ψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας του επιλαχόντος συν-
δυασμού θεωρείται πρώτος επιτυχών σύμβουλος του συνδυα-
σμού.

2. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και του επιλαχόντος
συνδυασμού είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων
του, με τη σειρά των ψήφων προτιμήσεως.

3. Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφίσουν, το
πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση.

"Άρθρο 64.

Περίπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών.

1. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο μόνον συνδυασμοί και ισοψη-
φίσουν, το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για
την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

2. Αν ισοψηφίσουν δύο ή περισσότεροι συνδυασμοί σε κοινό-
τητες που έχουν έως πέντε χιλιάδες κατοίκους, την κλήρωση
ενεργεί το ειρηνοδικείο.

3. Οι έδρες των συμβούλων, στις περιπτώσεις των παραγρ.
1 και 2, κατανέμονται κατά τα 2/3 στον επιτυχόντα συνδυα-
σμό και κατά το 1/3 στον επιλαχόντα συνδυασμό. Αν προκύ-
ψει κλάσμα κατά τον υπολογισμό των 2/3 και του 1/3 του
αριθμού των έδρων, που υπερβαίνει τη μισή μονάδα, υπολογίζε-
ται ως ακέραιη μονάδα.

4. Αν δύο ή περισσότεροι συνδυασμοί ισοψηφίσουν ως επιλα-
χόντες, οι έδρες κατανέμονται σ' αυτούς εξίσου, και αν τυχόν
απομείνουν αδιάθετες έδρες, ή καθεμιά από αυτές κληρώνε-
ται μεταξύ των συνδυασμών αυτών.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου
63.

"Άρθρο 65.

Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων
της εκλογής.

1. Σε κοινότητες όπου υπάρχει μόνον ένα εκλογικό τμήμα,
ή έφορευτική επιτροπή βγάζει το αποτέλεσμα της εκλογής και
το δημοσιεύει άμέσως, με τοιχοκόλληση στο κοινοτικό κατά-
στημα.

2. Σε δήμους και κοινότητες όπου υπάρχουν περισσότερα από
ένα, αλλά όχι περισσότερα από πέντε, εκλογικά τμήματα, οι
έφορευτικές επιτροπές συνεδριάζουν μετά το τέλος της διαλο-
γής στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας και, σύμφωνα με
τα πρακτικά της ψηφοφορίας των τμημάτων, βγάζουν το γενι-
κό αποτέλεσμα, που δημοσιεύεται άμέσως, με τοιχοκόλληση,
στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα.

3. Στους δήμους και στις κοινότητες όπου υπάρχουν περισ-
σότερα από πέντε εκλογικά τμήματα, οι αντιπρόσωποι της δι-
καστικής αρχής στέλνουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοι-
χεία στον πρόεδρο του πρωτοδικείου, αν πρόκειται για δήμο, και
στον ειρηνοδίκη, αν πρόκειται για κοινότητα. Αφού συγκεν-
τρωθούν τα στοιχεία όλων των εκλογικών τμημάτων του δή-
μου ή της κοινότητας, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρη-
νοδίκης καταρτίζει πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφο-
ρίας και βγάζει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει
άμέσως με τοιχοκόλληση στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστη-
μα της έδρας του δικαστηρίου.

4. Οι έφορευτικές επιτροπές και ο πρόεδρος του πρωτοδικεί-
ου ή ο ειρηνοδίκης γνωστοποιούν άμέσως το αποτέλεσμα της
ψηφοφορίας στον νομάρχη.

"Άρθρο 66.

Επανάληψη της ψηφοφορίας.

1. Αν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη
πλειοψηφία που απαιτεί το άρθρο 61 παραγρ. 1, ή ψηφοφορία

επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή, ανάμεσα στους δύο συν-
δυασμούς που έλαβαν τους περισσότερους ψήφους. Αν στην
επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο αυτοί συνδυασμοί ισοψηφίσουν,
το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για την
ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

2. Σε περίπτωση ισοψηφίας στη πρώτη θέση, στην επαναλη-
πτική ψηφοφορία μετέχουν όλοι οι συνδυασμοί που ισοψήφισαν.
Σε περίπτωση ισοψηφίας στη δεύτερη θέση, στην επαναληπτι-
κή ψηφοφορία μετέχουν ο πρώτος και όλοι οι συνδυασμοί που
ισοψήφισαν στη δεύτερη θέση.

3. Στην περίπτωση της παραγρ. 2, επιτυχών συνδυασμός
θεωρείται εκείνος που έλαβε τη σχετική πλειοψηφία και επι-
λαχών εκείνος που έλαβε τους περισσότερους ψήφους μετά
από αυτόν. Αν στην ψηφοφορία αυτή ισοψηφίσουν δύο συνδυα-
σμοί, το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για
την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν ισοψήφισουν
περισσότεροι από δύο συνδυασμοί, το πρωτοδικείο ή το ειρη-
νοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόν-
τος συνδυασμού, και οι έδρες κατανέμονται κατά τα 2/3
στον επιτυχόντα και κατά το 1/3 εξίσου στους λοιπούς συν-
δυασμούς που ισοψήφισαν, και αν τυχόν απομείνουν αδιάθε-
τες έδρες, ή καθεμιά από αυτές κληρώνεται ανάμεσα στους
συνδυασμούς που ισοψήφισαν. Αν δύο ή περισσότεροι συνδυα-
σμοί ισοψηφίσουν ως επιλαχόντες, οι έδρες κατανέμονται σ' αυ-
τούς εξίσου, και αν τυχόν απομείνουν αδιάθετες έδρες, ή
καθεμιά από αυτές κληρώνεται ανάμεσα στους συνδυασμούς
που ισοψήφισαν.

4. Κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 62 και 63
εφαρμόζονται αναλόγως.

"Άρθρο 67.

Παραίτηση ή θάνατος υποψηφίου δημάρχου
ή προέδρου κοινότητας σε περίπτωση επαναληπτικής
ψηφοφορίας.

1. Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας ο υποψήφιος δή-
μαρχος ή πρόεδρος της κοινότητας μπορεί να παραιτηθεί
από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή
δήλωσή του, που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παρα-
δίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή στον ει-
ρηνοδίκη την τρίτη μέρα, το αργότερο, πριν από την επανα-
ληπτική ψηφοφορία.

2. Αν ένας υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας
παραιτηθεί ή πεθάνει, ή πλειοψηφία των υποψηφίων του συν-
δυασμού του δηλώνει άλλον δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότη-
τας.

3. Αν εκείνος που έχει δηλωθεί ως υποψήφιος δήμαρχος
ή πρόεδρος κοινότητας είναι υποψήφιος σύμβουλος του συν-
δυασμού, ή θέση του ως συμβούλου μένει κενή.

4. Η δήλωση για τον νέο υποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο
κοινότητας επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται
με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή στον ειρηνο-
δίκη τη δεύτερη μέρα πριν από την ψηφοφορία, το αργότερο.
Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει τον νέον υποψήφιο σε δη-
μόσια συνεδρίαση, ακόμη και την παραμονή της ψηφοφορίας.

5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, δεν ανακηρύσσεται κανένας
υποψήφιος, και εκλέγεται δήμαρχος ή πρόεδρος της κοινότη-
τας, όποιος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού λάβει τους
περισσότερους ψήφους προτιμήσεως στην επαναληπτική ψηφο-
φορία.

6. Η επαναληπτική ψηφοφορία γίνεται εμπρός στις ίδιες
έφορευτικές επιτροπές και στους ίδιους δικαστικούς αντιπρο-
σώπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ
ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

"Άρθρο 68.

Εκθεση πρακτικών και άσκηση ένστάσεων.

1. Εύθως μετά τη δημοσίευση του αποτελέσματος της

έκλογής, ο πρόεδρος της έφορευτικής επιτροπής ή ένα άλλο μέλος της παραδίδει τα πρακτικά της και τα λοιπά έκλογικά έγγραφα και τα δέματα των ψηφοδελτίων, τακτοποιημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και τους φακέλους στον πρόεδρο πρωτοδικών, αν πρόκειται για δήμο, ή στον ειρηνοδίκη, αν πρόκειται για κοινότητα.

2. Ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο ειρηνοδίκης εκδίδει τα πρακτικά της έκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της στο κατάστημα του πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου επί πέντε μέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλείται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα. Στο διάστημα αυτό οι εκλογείς μπορούν να λάβουν γνώση των εγγράφων αυτών καθώς και των λοιπών στοιχείων της έκλογής και ν' ασκήσουν ενστάσεις κατά του κύρους της.

3. Οι έφορευτικές επιτροπές, μόλις δημοσιευθεί το αποτέλεσμα της έκλογής σύμφωνα με τις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 65, γνωστοποιούν με διακήρυξή τους, που δημοσιεύεται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέρη του δήμου ή της κοινότητας, ότι τα πρακτικά της έκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της και με τα λοιπά στοιχεία θα εκτεθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση της παραγρ. 3 του άρθρου 65, η έκθεση των πρακτικών γνωστοποιείται με διακήρυξη, που εκδίδει ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης και που τοιχοκολλείται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέρη καθώς και στο κατάστημα του δικαστηρίου.

Άρθρο 69.

Επικύρωση της έκλογής.

1. Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις, το πολυμελές πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο επικυρώνει με απόφασή του το αποτέλεσμα της έκλογής και ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επίταχόντες συνδυασμούς, τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας και τους τακτικούς και αναπληρωματικούς δημοτικούς ή κοινοτικούς συμβούλους κάθε συνδυασμού, που εκλέγονται. Οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι κατατάσσονται με τη σειρά της έκλογής τους, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτιμήσεως που έχουν λάβει, και αν δεν υπάρχουν σταυροί, με αλφαριθμητική σειρά.

2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης εκδίδει την απόφαση στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις συνεχείς μέρες και στέλνει αντίγραφο της στον νομάρχη.

Άρθρο 70.

Κατάθεση και περιεχόμενο ενστάσεων.

1. Η κατάθεση των ενστάσεων κατά του κύρους της έκλογής γίνεται στον γραμματέα του αρμόδιου δικαστηρίου, ο οποίος δίνει σχετική απόδειξη.

2. Οι ενστάσεις μπορούν ν' αναφέρονται είτε σε παραβάσεις των διατάξεων νόμου, και γενικά σε πλημμέλειες της έκλογής, είτε σε έλλειψη προσόντων ή σε κωλύματα εκλογιμότητας των προσώπων που έχουν εκλεγεί δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινότητας ή τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι. Στην περίπτωση του άρθρου 66, οι ενστάσεις μπορούν να αφορούν είτε ολόκληρη την έκλογη είτε την πρώτη ή την επαναληπτική ψηφοφορία.

Άρθρο 71.

Εκδίκαση των ενστάσεων.

1. Οι ενστάσεις που έχουν υποβληθεί κατά του κύρους των εκλογών, εκδικάζονται από το πολυμελές πρωτοδικείο, αν πρόκειται για δήμους, και από το ειρηνοδικείο, αν πρόκειται για κοινότητες (δικαστήριο της έκλογής).

2. Η ημέρα και η ώρα της συζήτησεως των ενστάσεων ορίζονται σε έκθεμα, που συντάσσει ο ειρηνοδίκης ή ο πρόεδρος του πρωτοδικείου, και τοιχοκολλείται στο άκροατήριο,

μέσα σε προθεσμία τριών ημερών από τη λήξη του πενήμερου που προβλέπει η παραγρ. 2 του άρθρου 68. Η συζήτηση πρέπει να γίνει αφού περάσουν τρεις, αλλά όχι περισσότερες από πέντε μέρες, από την ημέρα που τοιχοκολλήθηκε το έκθεμα.

Άρθρο 72.

Διαδικασία για την εκδίκαση.

1. Για την εκδίκαση των ενστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι γενικές διαδικαστικές διατάξεις και οι διατάξεις περί εκδίκασεως των ενστάσεων κατά του κύρους βουλευτικών εκλογών του νόμου 345/1976 (περί κυρώσεως του Κώδικος περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος 'Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», όπως ισχύει κάθε φορά. Οι προθεσμίες όμως των άρθρων 28 και 30 παραγρ. 1 του νόμου 345/1976 είναι τριών ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 68.

2. Η όριστική απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται υποχρεωτικά εντός μέρες το αργότερο μετά τη συζήτηση. Αν όμως το δικαστήριο θεωρεί ότι, για την διαμόρφωση της κρίσεώς του, είναι αναγκαία η συλλογή αποδεικτικών στοιχείων ή η εξέταση μαρτύρων, μπορεί με ιδιαίτερη απόφαση να παρατείνει για δέκα μέρες την προθεσμία της εκδόσεως της όριστικής αποφάσεώς του.

Άρθρο 73.

Απόφαση για τις ενστάσεις.

1. Το δικαστήριο αποφασίζει ότι η έκλογη είναι άκυρη, αν διαπιστώσει ότι: α) Τα πρόσωπα που έχουν εκλεγεί δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κάποιο κώλυμα εκλογιμότητας, β) υπάρχει παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της έκλογής. Στην δεύτερη περίπτωση, το δικαστήριο ακυρώνει την έκλογη, μόνον εφόσον δημιουργούνται αμφιβολίες για το ότι το συνολικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας θα ήταν διαφορετικό, αν δεν συνέβαιναν οι παραβάσεις και οι πλημμέλειες που διαπιστώθηκαν. Το δικαστήριο, στην περίπτωση αυτή, μπορεί ν' ακυρώσει ολόκληρη την έκλογη ή μόνον την επαναληπτική, είτε για όλα είτε για όρισμένα εκλογικά τμήματα.

2. Αν το δικαστήριο κηρύξει άκυρη την έκλογη τακτικών δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων, επειδή δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κώλυμα εκλογιμότητας, ανακηρύσσει ως εκλεγόμενους τους επόμενους, κατά τη σειρά των ψήφων προτιμήσεως που έχουν λάβει.

3. Αν βεβαιωθεί λάθος σχετικό με την αρίθμηση των ψήφων, το δικαστήριο ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επίταχόντες συνδυασμούς καθώς και τους δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους που εκλέγονται, σύμφωνα με τη σωστή αρίθμηση.

4. Αν απορριφθούν οι ενστάσεις καθώς και στίς περιπτώσεις των παραγρ. 2 και 3 τούτου του άρθρου, το δικαστήριο επικυρώνει το αποτέλεσμα της έκλογής και εφαρμόζει το άρθρο 69.

Άρθρο 74.

Έφεση — Διόρθωση αποφάσεων.

1. Κάθε εκλογέας δημότης έχει δικαίωμα ν' ασκήσει έφεση κατά της αποφάσεως του ειρηνοδικείου στο πολυμελές πρωτοδικείο και κατά της αποφάσεως του πρωτοδικείου στο τριμελές έφετείο, μέσα σε προθεσμία τριών ημερών από την παρέλευση του τριημέρου που προβλέπει η παραγρ. 2 του άρθρου 69, σύμφωνα με όσα ορίζει η επόμενη παράγραφος.

2. Η έφεση επιδίδεται με δικαστικό επίμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον ειρηνοδίκη ή στον πρόεδρο του πρωτοδικείου που έχει εκδώσει την απόφαση, και αυτός τη διαβιβάζει, χωρίς άναβολή, μαζί με ολόκληρη τη δικογραφία, στο αρμόδιο δικαστήριο.

3. Για την εκδίκαση της έφέσεως εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 71 παραγρ. 2, 72 και 73.

4. Διόρθωση τῶν ἀποφάσεων πού κρίνουν τίς ἐνστάσεις ἡ τίς ἐφέσεις ἐπιτρέπεται νά γίνει ἀπό τὰ δικαστήρια πού τίς ἔχουν ἐκδώσει, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση ἐνὸς ἐκλογέα ἢ αὐτεπαγγέλτως, μόνο γιὰ νὰ συμπληρωθοῦν ἀτέλειες καὶ νὰ ἐρμηνευθοῦν ἀσάφεις ἢ ἀοριστίες, ἢ γιὰ νὰ διορθωθοῦν προφανή λάθη, πού ἐγέναν κατὰ τὴν ἀρίθμηση τῶν ψήφων ἢ κατὰ τὸν καθορισμὸ τῆς σειρᾶς τῶν προσώπων πού ἔχουν ἐκλεγεί.

5. Τὸ δικαστήριο στέλνει ἀντίγραφο τῶν ἀποφάσεων πού ἀφοροῦν ἐνστάσεις ἢ ἐφέσεις χωρὶς καθυστέρηση στὸν νομάρχη.

* Ἀρθρο 75.

Κρίση γιὰ προϋφιστάμενες ἀνικανότητες καὶ κωλύματα.

1. Τὸ δικαστήριο τῆς ἐκλογῆς, πού προβλέπει τὸ ἄρθρο 71 παραγρ. 1, ἀποφασίζει καὶ μετὰ τὴν ἐπικύρωση τῆς ἐκλογῆς, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση ὁποιοδήποτε ἐκλογέα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητας, ἂν ὑπῆρχε πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ ἀνικανότητα ἢ κώλυμα ἐκλογιμότητας προσώπου πού ἔχει ἐκλεγεί δήμαρχος ἢ πρόεδρος κοινότητας ἢ δημοτικός ἢ κοινοτικός σύμβουλος, ἐφόσον αὐτὸ δὲν κρίθηκε κατὰ τὴν ἐκδίκαση τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς. Ἄν διαπιστωθεῖ μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου ὅτι ὑπῆρχε κώλυμα ἐκλογιμότητας, τὸ πρόσωπο πού ἔχει ἐκλεγεί ἐκπίπτει αὐτοδικαίως, καὶ ἐκδίδεται σχετικὴ πράξη τοῦ νομάρχου.

2. Ἡ ἐκθεση τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ ἐφεση γίνονται σύμφωνα μὲ τίς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 69 παράγρ. 2 καὶ 74.

* Ἀρθρο 76.

Ἐπανάληψη τῆς ἐκλογῆς σὲ περίπτωση ἀκυρώσεως.

1. Ἄν ἀκυρωθεῖ ἡ ἐκλογὴ γιὰ παράβαση νόμου ἢ γιὰ ὁποιοδήποτε πλημμέλεια, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία ἀνάμεσα στοὺς ἰδίους ὑποψηφίους, πού εἶχαν ἀνακηρυχθεῖ νόμιμα.

2. Ὁ νομάρχης ἐκδίδει χωρὶς καθυστέρηση πρόγραμμα, μὲ τὸ ὁποῖο καλεῖ τοὺς δημότες ἐκλογεῖς γιὰ τὴν ἐπανάληψη τῆς ἐκλογῆς. Τὸ πρόγραμμα δημοσιεύεται μὲ τοιχοκόλληση, δεκαπέντε τοὐλάχιστο μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἔχει ὁριστεῖ γιὰ τὴν ψηφοφορία.

* Ἀρθρο 77.

Ὁρκωμοσία τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν.

1. Μετὰ τὴν ἐπικύρωση τῆς ἐκλογῆς, ὁ δήμαρχος, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητας καὶ οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ σύμβουλοι δίνουν ἐμπρὸς στὸν νομάρχη ἢ στὸν δημόσιο πολιτικὸ ὑπάλληλο πού ὀρίζει ὁ νομάρχης τὸν ἀκόλουθο ὅρκο: «Ὁρκίζομαι νὰ εἶμαι πιστὸς στὴν Πατρίδα, νὰ ὑπακούω στὸ Σύνταγμα καὶ στοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρώνω τίμια καὶ εὐσυνείδητα τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἡ ὁρκωμοσία γίνεται μέσα στὸ δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τῆς ἐκλογῆς. Τὰ προαναφερόμενα πρόσωπα ἀναλαμβάνουν τὰ καθήκοντά τους ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐγκαταστάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

* Ἀρθρο 78.

Ἀποποίηση τῆς ἐκλογῆς.

1. Ἄν ἓνας δήμαρχος, πρόεδρος κοινότητας, δημοτικός ἢ κοινοτικός σύμβουλος ἀποποιηθεῖ τὴν ἐκλογὴ του, ὀφείλει νὰ τὸ δηλώσει μὲ ἔγγραφο στὸν νομάρχη ἕως τὴν παραμονὴ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν.

2. Ὅποιος δὲν ἀποποιηθεῖ καὶ δὲν δώσει τὸν ὅρκο πού προβλέπει τὸ ἄρθρο 77 τοῦ Κώδικα μέσα στὴν προθεσμία πού ὀρίζει ἡ προηγούμενη παράγραφος, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως ἀπὸ τὸ ἀξίωμα.

* Ἀρθρο 79.

Παραίτηση.

1. Ἡ παραίτηση τοῦ δημάρχου, τοῦ προέδρου κοινότητας καὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβούλων ὑποβάλλεται στὸν νομάρχη καὶ γίνεται ὁριστική, ἀφότου ὁ νομάρχης τὴν ἀποδεχθεῖ. Ἄν ὁ νομάρχης δὲν τὴν ἀποδέχεται, ἡ παραίτηση γίνεται ὁριστικὴ ἀφότου ὑποβληθεῖ καὶ πάλι μὲ ἐπίδοση πού γίνεται μὲ δικαστικὸ ἐπιμελητή.

2. Ἄν ἓνας πρόεδρος κοινότητας παραιτηθεῖ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα του, παραμένει κοινοτικός σύμβουλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ — ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

* Ἀρθρο 80.

Ἀναπλήρωση συμβούλων.

1. Τίς ἔδρες δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβούλων, πού γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οἱ ἀναπληρωματικοὶ τοῦ ἰδίου συνδυασμοῦ. Ὁ νομάρχης καλεῖ ἀμέσως τοὺς ἀναπληρωματικούς συμβούλους, μὲ τὴ σειρά τῆς ἐκλογῆς τους, καὶ αὐτοὶ ὀφείλουν νὰ παρουσιαστοῦν γιὰ ὁρκωμοσία μέσα σὲ ὀκτὼ μέρες ἀφότου τοὺς ἐπιδόθηκε ἡ πρόσκληση. Ἄν δὲν παρουσιαστοῦν μέσα στὴν προθεσμία αὐτή, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τὸ ἀξίωμα. Ἄν ἐξαντληθεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναπληρωματικῶν τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ, καλοῦνται νὰ καταλάβουν τίς θέσεις, πού ἔμειναν κενές γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, ἀναπληρωματικοὶ ἀπὸ ἄλλους συνδυασμούς, μὲ τὴ σειρά τῆς ἐκλογικῆς δυνάμεως τῶν συνδυασμῶν καὶ μὲ τὴ σειρά πού ἔχουν ἀνακηρυχθεῖ οἱ ἀναπληρωματικοὶ τοῦ κάθε συνδυασμοῦ.

2. Ἄν μείνουν κενές ἔδρες συμβούλων τῶν συνδυασμῶν, καὶ δὲν ὑπάρχουν ἀναπληρωματικοὶ κανενὸς συνδυασμοῦ, ὁ νομάρχης προκηρύσσει, σὲ δύο μῆνες τὸ ἀργότερο, τὴν ἐκλογὴ τῶν συμβούλων ὅσες εἶναι οἱ κενές ἔδρες καὶ διπλάσιων ἀναπληρωματικῶν.

3. Στὴν ἀναπληρωματικὴ ἐκλογὴ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως οἱ διατάξεις τοῦ Κώδικα πού ἀφοροῦν τὴν ἐκθεση ὑποψηφιότητας καὶ τοὺς συνδυασμούς. Οἱ κενές θέσεις κατανέμονται ἀνάμεσα στοὺς συνδυασμούς πού συγκέντρωσαν ποσοστὸ δέκα τοῖς ἑκατὸ τοῦλάχιστο τοῦ συνόλου τῶν ἐγκύρων ψηφοθελιῶν, ἀναλόγως μὲ τὴν ἐκλογικὴ δύναμη τοῦ καθενὸς ἀπὸ αὐτούς.

4. Στὸ τελευταῖο ὅμως ἔτος τῆς δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς περιόδου γίνεται ἐκλογὴ, μόνον ἂν οἱ σύμβουλοι πού ἔχουν μείνει δὲν εἶναι ἀρκετοὶ γιὰ νὰ σχηματίσουν ἀπαρτία.

5. Ἄν μέλη δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἀποποιήθουν τὴν ἐκλογὴ τους, παραιτηθοῦν, πεθάνουν ἢ ἐκπέσουν ἢ τεθοῦν σὲ ἀργία, ἢ ἂν οἱ ἔδρες μείνουν κενές γιὰ ὁποιοδήποτε ἄλλο λόγο, καὶ ὥσπου νὰ καταληφθοῦν οἱ κενές θέσεις μὲ ἐκλογές ἢ μὲ τὴ λήξη τοῦ χρόνου τῆς ἀργίας, τὰ δημοτικά καὶ κοινοτικά συμβούλια λειτουργοῦν νόμιμα μὲ τὴν ἑλλιπὴ σύνθεσή τους, πού δὲν μπορεῖ πάντως νὰ εἶναι κατώτερη ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ μελῶν πού ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν ἀπαρτία.

6. Ὅποτε τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο δὲν μπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ νόμιμα, ἐπειδὴ ὑπάρχει ἑλλειψὴ μελῶν του, ἀναστέλλονται κάθε εἶδους προθεσμίες, τῶν ὁποίων ἡ τήρησιν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου, ὥσπου νὰ μπορέσει νὰ λειτουργήσῃ νόμιμα τὸ συμβούλιο.

* Ἀρθρο 81.

Ἐκλογὴ ἐξαιτίας διαλύσεως συμβουλίων.

1. Ἄν ἓνα δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο διαλυθεῖ σύμφωνα μὲ τὴν παραγρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 124, ὁ νομάρχης προκηρύσσει ἐκλογὴ νέου συμβουλίου, ἓνα μῆνα τὸ ἀργότερο μετὰ ἀπὸ τὴ διάλυση. Κατὰ τὴν ἐκλογὴ αὐτὴ ἐκλέγονται καὶ ἀναπληρωματικοί.

2. Ο νομάρχης αναθέτει στον γραμματέα της κοινότητας ή σε δημόσιο υπάλληλο τὰ καθήκοντα του προέδρου της κοινότητας, τὰ σχετικά με τὴν διεξαγωγή της ἐκλογῆς, καθὼς καὶ τὴ διεξαγωγή τῶν ἐπειγουσῶν υπηρεσιακῶν υποθέσεων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ἄρθρο 82.

Ἀρμοδιότητες τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

1. Τὸ κοινοτικό συμβούλιο ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα σχετικὸ με τὶς ἀρμοδιότητες τῆς κοινότητος, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ θέματα ποὺ ἀνήκουν στὴν ἀρμοδιότητα τοῦ προέδρου τῆς, καὶ ἰδίως: α) γιὰ τὸν κανονισμὸ τῶν ἐργασιῶν του καὶ τὸν ὀργανισμὸ τῆς ἐσωτερικῆς υπηρεσίας τῆς κοινότητος, β) γιὰ τὸν ἐτήσιο προϋπολογισμὸ καὶ ἀπολογισμὸ τῆς κοινότητος, τῶν κοινοτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τῶν λοιπῶν νομικῶν προσώπων τῆς, γ) γιὰ τὴν ἐπιβολὴ φόρων, τελῶν καὶ δικαιωμάτων, δ) γιὰ τὴν ἐκμίσθωση, τὴν ἐκποίηση καὶ τὴν ἀνταλλαγὴ κοινοτικῶν ἀκινήτων καθὼς καὶ γιὰ τὴ σύσταση ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων ποὺ τὰ ἐπιβαρύνουν, ε) γιὰ τὴν ἀγορὰ καὶ τὴ μίσθωση ἀκινήτων, στ) γιὰ τὴ σύναψη δανείων καὶ γιὰ τοὺς ὁρους τοὺς, ζ) γιὰ τὴν ἀποδοχὴ κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν, η) γιὰ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκτελεστέων ἔργων, θ) γιὰ τὴν ἐκτέλεση ἔργων ἢ προμηθειῶν, ι) γιὰ τὴν κατάρτιση τῶν ὁρὸν δημοπρασιῶν, τὴ σύνταξη τῶν διακηρύξεων καὶ τὴν κατακύρωση τῶν δημοπρασιῶν, ια) γιὰ τὴν ἰδρυση καὶ τὴ λειτουργία παιδικῶν, βρεφικῶν, ὑγειονομικῶν σταθμῶν καὶ γενικὰ κέντρων ποὺ παρέχουν κοινωνικὰς υπηρεσίες, ιβ) γιὰ τὴν ἰδρυση καὶ τὴ λειτουργία πολιτιστικῶν καὶ πνευματικῶν κέντρων, ιγ) γιὰ τὴ σύσταση καὶ τὴ λειτουργία κοινοτικῶν ἰδρυμάτων καὶ ἄλλων κοινοτικῶν νομικῶν προσώπων καὶ τὴν ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῶν συλλογικῶν ὀργάνων ποὺ τὰ διοικοῦν, ιδ) γιὰ τὴν ἰδρυση καὶ τὴ λειτουργία ἐπιχειρήσεων τῆς κοινότητος, ἢ γιὰ τὴ συμμετοχὴ σὲ τέτοιες ἐπιχειρήσεις καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς κοινότητος σ' αὐτές, ιε) γιὰ τὸν διορισμὸ τοῦ προσωπικοῦ τῆς κοινότητος, τὶς λοιπὰς υπηρεσιακὰς μεταβολὰς του καθὼς καὶ τὴν ἀσκηση τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου του, ιστ) γιὰ τὴν πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου καὶ τὴν ἀνάκληση τῆς πληρεξουσιότητάς του, ιζ) γιὰ τὴν ἀσκηση ὅλων τῶν ἐνδίκων βοηθημάτων καὶ τῶν ἐνδίκων μέσων καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐπιβολή, ἀντεπιβολή ἢ δόση ὁρκου, ιη) γιὰ τὴν ὑποβολή προσφυγῶν στὶς διοικητικὰς ἀρχάς. ιθ) γιὰ τὴν σύναψη συμβεβαιοσῶν ἢ τὴν κατάργηση δίκης, κ) γιὰ τὴν ἀνάθεση τῆς ἀσκήσεως κάποιας δραστηριότητος τῆς κοινότητος σὲ νομικὰ πρόσωπα, σύμφωνα με τὸ ἄρθρο 25.

2. Τὸ κοινοτικό συμβούλιο παίρνει θέση σὲ θέματα τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος, καὶ γνωμοδοτεῖ, ὅποτε ἀρμόδιες δημόσιες ἀρχὲς ζητοῦν τὴ γνώμη τῆς κοινότητος.

3. Τὸ κοινοτικό συμβούλιο ἐκδίδει τὶς διατάξεις, ποὺ ὀρίζει τὸ ἄρθρο 26 τοῦ Κώδικα.

Ἄρθρο 83.

Σύγκληση καὶ λειτουργία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

1. Τὸ κοινοτικό συμβούλιο συνεδριάζει ὑποχρεωτικὰ μίᾳ φορὰ τὸ μῆνα καθὼς καὶ ὅταν τὸ ἀπαιτοῦν οἱ ὑποθέσεις τῆς κοινότητος.

2. Ὁ πρόεδρος καλεῖ τὸ κοινοτικό συμβούλιο σὲ συνεδρίαση με γραπτὴ πρόσκληση, ποὺ ἐπιδίδεται σὲ κάθε σύμβουλο τρεῖς τοὐλάχιστον ὁλόκληρες μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὀρίζεται γιὰ τὴ συνεδρίαση. Ἡ πρόσκληση πρέπει ν' ἀναφέρει τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

3. Σὲ κατεπείγουσες περιπτώσεις, ἡ πρόσκληση αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἐπιδοθεῖ τὴν ἡμέρα τῆς συνεδριάσεως. Στὴν πρόσκληση

ση πρέπει ν' ἀναφέρεται γιὰ ποιοὺ λόγους ἡ συνεδρίαση εἶναι κατεπείγουσα.

4. Ὁ πρόεδρος καλεῖ ἐπίσης τὸ συμβούλιο, ὅποτε τὸ ζητήσει τὸ ἓνα τρίτο τοὐλάχιστο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του με γραπτὴ αἴτηση, στὴν ὁποία ἀναφέρονται τὰ θέματα ποὺ θὰ συζητηθοῦν. Ἄν ὁ πρόεδρος δὲν καλέσει τὸ συμβούλιο σὲ ἑξὶ μέρες τὸ ἀργότερο μετὰ τὴν ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως, τὸ συμβούλιο συνέρχεται, με πρόσκληση τῶν μελῶν ποὺ ὑπέβαλαν τὴν αἴτηση, σύμφωνα με τὶς διατάξεις τῆς παραγρ. 2, καὶ ἀποφασίζει γιὰ τὰ θέματα ποὺ περιλαμβάνει ἡ αἴτηση. Ἄν ὁ πρόεδρος παραλείψει ἀδικαιολόγητα νὰ συγκαλέσει τὸ συμβούλιο, ὁ νομάρχης τὸν τιμωρεῖ με πρόστιμο ἕως χιλίων (1.000) δραχμῶν, καὶ, σὲ περίπτωση ὑποτροπῆς, με ἀργία ἢ καὶ με ἐκπτώση ἀπὸ τὸ προεδρικὸ ἀξίωμα.

Ἄρθρο 84.

Τόπος συνεδριάσεως, ἀπαρτία καὶ λήψη ἀποφάσεων τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

1. Οἱ συνεδριάσεις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἶναι δημόσιες καὶ γίνονται στὸ κοινοτικὸ κατάστημα, με πρόεδρο τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητος. Τὸ κοινοτικό συμβούλιο μπορεῖ ν' ἀποφασίσαι με τὴν πλειοψηφία τῶν μελῶν ποὺ εἶναι παρόντα, νὰ συνεδριάσει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἢ σχετικὴ ἀπόφαση ὅμως ἀπαγγέλλεται σὲ δημόσια συνεδρίαση. Ἄν οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος ἔχουν χειμερινή ἢ θερινή διαμονὴ ἔξω ἀπὸ τὴν κοινότητα, τὸ συμβούλιο μπορεῖ νὰ συνεδριάσει καὶ ὁ πρόεδρος μπορεῖ νὰ ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντά του στὸν τόπο τῆς διαμονῆς αὐτοῦ.

2. Τὸ συμβούλιο ἔχει ἀπαρτία, ἐφόσον τὰ μέλη ποὺ εἶναι παρόντα ἀποτελοῦν τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του. Ἀπόλυτη πλειοψηφία ὑπάρχει, ὅταν οἱ παρόντες εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀπόντες.

3. Ἄν, μετὰ ἀπὸ δύο συνεχεῖς προσκλήσεις, τὸ συμβούλιο δὲν ἔχει ἀπαρτία, συνεδριάζει ὕστερα ἀπὸ τρίτη πρόσκληση καὶ παίρνει ἀποφάσεις μόνο γιὰ τὰ θέματα ποὺ εἶναι γραμμένα στὴν ἀρχικὴ ἡμερήσια διάταξη, ἐφόσον τὰ μέλη ποὺ εἶναι παρόντα ἀποτελοῦν τὸ ἓνα τρίτο τοὐλάχιστο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του. Ἄν πρόκειται εἰδικότερα γιὰ πενταμελὲς συμβούλιο, πρέπει νὰ εἶναι παρόντες τοὐλάχιστο τρεῖς σύμβουλοι. Στὴν τρίτη πρόσκληση πρέπει νὰ ὑπενθυμίζεται αὐτὴ ἡ διάταξη.

4. Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος διευθύνει τὴ συζήτηση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο γιὰ τὴν τάξη τῆς συνεδριάσεως καὶ μπορεῖ νὰ διατάξει ν' ἀποβληθεῖ ἀπὸ τὸ ἀκροατήριο κάθε πρόσωπο ποὺ διαταράσσει τὴν συνεδρίαση.

5. Τὸ συμβούλιο παίρνει τὶς ἀποφάσεις του με τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τῶν παρόντων, ἂν δὲν ὑπάρχει ἄλλη διάταξη ποὺ ὀρίζει διαφορετικὰ. Σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας, ἐπικρατεῖ ὁ ψῆφος τοῦ προέδρου. Ἀπόλυτη πλειοψηφία τῶν παρόντων εἶναι ὁ ἀκέραιος ἀριθμὸς, ποὺ εἶναι ἀμέσως μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ ἓνα δεύτερο τοῦ ἀριθμοῦ τους.

Ἄρθρο 85.

Πρακτικὰ συνεδριάσεως.

1. Στὴ συνεδρίαση τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τηροῦνται πρακτικὰ ποὺ εἴτε γράφονται ἀπὸ τὸν γραμματέα τῆς κοινότητος σὲ εἰδικὸ βιβλίο, ἀριθμημένον καὶ μονογραφημένον ἀπὸ δημόσιο υπάλληλο ποὺ ὀρίζει ὁ νομάρχης, εἴτε καταρτίζονται με τὴ βοήθεια μηχανογραφικῆς συσκευῆς.

2. Στὰ πρακτικὰ ποὺ καταρτίζονται ὁ γραμματέας τῆς κοινότητος καταχωρίζονται οἱ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου καὶ ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας. Γιὰ ν' ἀποφευχθῶν ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὴ σωστὴ τήρηση τῶν πρακτικῶν, τηροῦνται πρὸ χειρὰ συνοπτικὰ πρακτικὰ, ποὺ μονογράφονται ἀπ' ὅσους συμμετέχουν στὴν συνεδρίαση.

3. Σὲ περίπτωση ποὺ χρησιμοποιεῖται μηχανογραφικὴ συσκευή, δὲν τηρεῖται εἰδικὸ βιβλίο πρακτικῶν, ἀλλὰ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἀριθμεῖ καὶ μονογραφεῖ τὰ φύλλα χρ-

τιού που περιέχουν τα άπομαγνητοφωνημένα κείμενα. Στο τέλος του έτους, τα πρακτικά αυτά βιβλιοδετούνται, με ευθύνη του προέδρου και του γραμματέα της κοινότητας. "Αν σε κάποια συνεδρίαση δεν χρησιμοποιηθεί μαγνητοφωνική συσκευή, τηρούνται πρόχειρα πρακτικά, τα οποία αντιγράφονται: σε φύλλα χαρτιού, που έχουν τη μονογραφή του προέδρου της κοινότητας. Τα φύλλα αυτά παίρνουν αριθμηση που αποτελεί συνέχεια της αριθμησης των άπομαγνητοφωνημένων κειμένων και βιβλιοδετούνται μαζί με τα κείμενα αυτά.

4. Τα πρακτικά, για τα οποία όρίζουν οι παράγρ. 2 και 3 τούτου του άρθρου, υπογράφονται από όλα τα μέλη που μετέχουν στη συνεδρίαση. Όταν ένας σύμβουλος αρνείται να υπογράψει, ή άρνηση και η αίτια της αναφέρονται στα πρακτικά. "Οποιος αρνείται άδικαιολόγητα να υπογράψει, τιμωρείται από τον νομάρχη με πρόστιμο έως χιλίων (1.000) δραχμών και, σε περίπτωση ύποτροπής, έως πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών.

5. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης παίρνουν ιδιαίτερο αύξοντα αριθμό. Κάθε χρόνο αρχίζει νέα αριθμηση. Πρακτικό συντάσσεται και όταν η συνεδρίαση ματαιώνεται για οποιοδήποτε λόγο. Κάθε απόφαση του συμβουλίου παίρνει ιδιαίτερο αριθμό, και στην αρχή κάθε χρόνου γίνεται νέα αριθμηση και των αποφάσεων αυτών.

6. Την επομένη της συνεδρίασης του κοινοτικού συμβουλίου δημοσιεύεται πίνακας με τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως και τα άλλα θέματα που έχουν τυχόν συζητηθεί, με μνεία της απόφασης που έχει ληφθεί. "Ο πίνακας αυτός τοιχοκολλείται στο κοινοτικό κατάστημα εφόσον άλλες διατάξεις δεν προβλέπουν ειδικό τρόπο για τη δημοσίευση των αποφάσεων του κοινοτικού συμβουλίου. Για τη δημοσίευση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό από ένα κοινοτικό υπάλληλο ή άλλο δημόσιο όργανο. "Ο πρόεδρος της κοινότητας στέλλει στον νομάρχη απόσπασμα των πρακτικών, που περιλαμβάνει κάθε απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού της δημοσίευσής, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη συνεδρίαση.

7. "Ο νομάρχης μπορεί να επιβάλει πρόστιμο έως πεντακοσίων δραχμών στον πρόεδρο της κοινότητας ή σε άλλον υπεύθυνο, που καθυστέρησε άδικαιολόγητα να υποβάλει την απόφαση στη νομαρχία.

8. Κάθε δημότης ή κάτοικος ή φορολογούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει κυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών και των αποφάσεων.

"Άρθρο 86.

Κατεπείγοντα θέματα.

Το κοινοτικό συμβούλιο συζητεί θέματα που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη. "Έχει δικαίωμα ν' αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα που δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον και να συζητήσει και να πάρει απόφαση γι' αυτό το θέμα με την ίδια πλειοψηφία.

"Άρθρο 87.

"Υποχρεώσεις των κοινοτικών συμβούλων.

1. Οι κοινοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους που προβλέπει ο νόμος.

"Έχουν επίσης υποχρέωση, μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. "Ο κοινοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποδίδοντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.

3. "Αν ένας σύμβουλος απουσιάζει άδικαιολόγητα από δύο συνεχείς συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, ο νομάρχης τον τιμωρεί με πρόστιμο έως δύο χιλιάδων δραχμών (2.000) και, σε περίπτωση ύποτροπής, με πρόστιμο από δύο έως πέντε χιλιάδων (2.000—5.000) δραχμών ή με άργία ή και με έκπτωση.

4. "Αν ένας σύμβουλος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα μέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

5. "Αν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, ο νομάρχης τον κηρύσσει έκπτωτο.

"Άρθρο 88.

Κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση.

1. "Ένας κοινοτικός σύμβουλος δεν μπορεί να πάρει μέρος στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση μιάς απόφασης του κοινοτικού συμβουλίου, αν ο ίδιος ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ άγχιστείας έχει ύλικό συμφέρον.

2. Απόφαση που έχει ληφθεί κατά παράβαση της διατάξεως αυτής είναι άκυρη. "Ο σύμβουλος που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση τιμωρείται από τον νομάρχη με πρόστιμο έως δύο χιλιάδων (2.000) δραχμών και, σε περίπτωση ύποτροπής, με έκπτωση.

3. "Αν δεν επιτυγχάνεται άπαρτία, εξαιτίας του αριθμού των συμβούλων που έχουν δηλώσει κώλυμα, ο ειρηνοδίκης, ύστερα από αναφορά του προέδρου ή ενός συμβούλου, καλεί για την περίπτωση αυτή αναπληρωματικά μέλη ισάριθμα με αυτά που έχουν κώλυμα, σύμφωνα με τη σειρά της έκλογής τους. Τα πρόσωπα που καλούνται δίδουν τον όρκο που όρίζει το άρθρο 77.

"Άρθρο 89.

"Αρμοδιότητες του προέδρου της κοινότητας.

"Ο πρόεδρος της κοινότητας: α) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και καλεί το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση. β) Εισηγείται τα θέματα στο κοινοτικό συμβούλιο και διευθύνει τις εργασίες του. γ) Εκτελεί τις αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου. δ) Εκπροσωπεί την κοινότητα στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στην κοινότητα. "Όταν δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημία των κοινοτικών συμφερόντων από την αναβολή, μπορεί, και χωρίς απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου, να εγείρει και ν' αντιπρόκει: άγωγές και ν' ασκεί ένδικα μέσα, να διορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους και να ενεργεί κάθε δικαστική ή εξώδικη πράξη που είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων της κοινότητας: οι πράξεις αυτές υποβάλλονται άμέσως στο συμβούλιο για έγκριση. ε) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της κοινότητας και τις διευθύνει. στ) Είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού της κοινότητας. ζ) Διατάζει την είσπραξη των κοινοτικών εσόδων και εκδίδει, με την συνυπογραφή του γραμματέα, τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής εις θάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν ψηφιστεί με ειδικές αποφάσεις του συμβουλίου, αφού προηγουμένως ελέγξει τους λογαριασμούς και τα δικαιολογητικά της δαπάνης. η) Προσλαμβάνει και απολύει το ήμερομισθίο προσωπικό, μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού και των αποφάσεων του συμβουλίου. θ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ή κοινότητα. ι) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των δημοτών. ια) Ασκεί τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί με ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

"Άρθρο 90.

"Έκλογη αντιπροέδρου της κοινότητας.

1. Το κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει κάθε διετία, με μυστική ψηφοφορία, έναν από τους συμβούλους του επιτυχόντος συλλογισμού ως αντιπρόεδρο. Για την εκλογή αυτή εφαρμόζονται

αναλόγως οι διατάξεις των παραγρ. 2 έως 6 του άρθρου 108 του Κώδικα.

2. Η εκλογή αντιπροέδρου γίνεται την πρώτη Κυριακή του πρώτου και του τρίτου έτους της κοινοτικής περιόδου. Η πρόσκληση για συνεδρίαση του συμβουλίου επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασης. Στις περιπτώσεις των άρθρων 73 παράγρ. 1α και 78 του Κώδικα, η εκλογή του αντιπροέδρου γίνεται άμεσα μετά την εκλογή του προέδρου.

3. Αν η θέση του αντιπροέδρου μένει κενή για οποιοδήποτε λόγο, γίνεται, με τον ίδιο τρόπο, εκλογή νέου αντιπροέδρου, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από το έμεινε κενή η θέση. Η θητεία του νέου αντιπροέδρου διαρκεί όσο διάστημα απομένει έως τη συμπλήρωση της διετίας.

*Άρθρο 91.

Αναπλήρωση του προέδρου της κοινότητας.

1. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει σε όλα τα καθήκοντά του ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, τον αναπληρώνει ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

2. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του προέδρου συγκρούονται με τα συμφέροντα της κοινότητας, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο αντιπρόεδρος, και αν κι αυτός βρίσκεται στην ίδια θέση, άλλος σύμβουλος, που ορίζεται από το κοινοτικό συμβούλιο. Όποιος παραβιάζει αυτή τη διάταξη τιμωρείται από τον νομάρχη με πρόστιμο έως πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών ή με αργία έως τριών μηνών.

3. Αν ο πρόεδρος αρνείται να εκτελέσει μία απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου, το συμβούλιο, με απόφασή του, αναθέτει την εκτέλεση της απόφασης αυτής στον αντιπρόεδρο, και σε περίπτωση που και αυτός αρνείται, σ' ένα σύμβουλο.

*Άρθρο 92.

Εκλογή νέου προέδρου της κοινότητας.

1. Αν η θέση του προέδρου της κοινότητας μένει κενή επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή του, έξι έμεινε, παραιτήθηκε ή πέθανε, ή για οποιοδήποτε λόγο, η εκλογή του νέου προέδρου γίνεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 73 παράγρ. 1α και 78 του Κώδικα, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των κοινοτικών αρχών, και σε κάθε άλλη περίπτωση, δεκαπέντε μέρες μετά την κένωση της θέσεως, το αργότερο, το κοινοτικό συμβούλιο συνέρχεται στο κοινοτικό κατάστημα, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, ύστερα από πρόσκληση εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Ο σύμβουλος που κάλεσε το συμβούλιο προεδρεύει στη συνεδρίαση αυτή. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασης. Οι διατάξεις του άρθρου 84 ισχύουν και στην περίπτωση αυτή.

3. Στις κοινότητες που έχουν περισσότερους από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους, νέος πρόεδρος εκλέγεται ένας κοινοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ψηφίζεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού αυτού. Στις λοιπές κοινότητες, νέος πρόεδρος εκλέγεται οποιοσδήποτε σύμβουλος λάβει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του κοινοτικού συμβουλίου.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγρ. 2 έως 6 του άρθρου 108 του Κώδικα.

5. Στις περιπτώσεις των άρθρων 73 παράγρ. 1α και 78 του Κώδικα, από την εγκατάσταση των κοινοτικών αρχών έως την εκλογή του νέου προέδρου, τα καθήκοντα του προέδρου εκτελεί ο κοινοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

6. Αν αυτός που έχει εκλεγεί πρόεδρος της κοινότητας παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή αν η θέση του μένει κενή για οποιοδήποτε λόγο, όπου να εκλεγεί νέος πρόεδρος, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο αντιπρόεδρος. Αν ο αντιπρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται ή δεν υπάρχει, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα προέδρου.

*Άρθρο 93.

Διαμονή και απουσία του προέδρου της κοινότητας.

1. Ο πρόεδρος της κοινότητας είναι υποχρεωμένος να κατοικεί και να διαμένει στην κοινότητα. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να διαμένει έξω από την κοινότητα, σε τόπο που συνδέεται με την έδρα της κοινότητας με άστική συγκοινωνία.

2. Ο πρόεδρος της κοινότητας δεν επιτρέπεται να απουσιάζει περισσότερο από τριάντα μέρες κάθε χρόνο, χωρίς άδεια του κοινοτικού συμβουλίου. Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους, έως τρεις μήνες, με άδεια του συμβουλίου.

3. Η παράβαση των διατάξεων αυτού του άρθρου συνεπάγεται αργία ή έκπτωση από το αξίωμα, που την απαγγέλλει ο νομάρχης.

*Άρθρο 94.

Κοινοτικό κατάστημα και βιβλία.

1. Οι κοινότητες είναι υποχρεωμένες να έχουν στην έδρα τους ιδιαίτερο κατάστημα για τη στέγαση και τη λειτουργία των υπηρεσιών τους.

2. Κάθε κοινότητα τηρεί τα βιβλία που είναι αναγκαία για τη διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας της. Τα βιβλία αυτά καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΩΝ

*Άρθρο 95.

Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου.

1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες του δήμου, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή της δημορχιακής επιτροπής. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει ιδίως:

α) Για τον κανονισμό των εργασιών του και τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας του δήμου.

β) Για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του δήμου, των δημοτικών ιδρυμάτων και των λοιπών νομικών προσώπων του.

γ) Για την επίβολη φόρων, τελών και δικαιωμάτων.

δ) Για την εκποίηση και ανταλλαγή δημοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν.

ε) Για την εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων.

στ) Για την αγορά και μίσθωση ακινήτων.

ζ) Για τη σύναψη δανείων και δόσεων τους.

η) Για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων.

θ) Για την τουριστική αξιοποίηση περιοχών που τους ανήκουν ή τους παραχωρούνται από το κράτος.

ι). Για την κατασκευή και τη συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θερέτρων.

ια) Για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, ερευνικών και υγιεινομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.

ιβ) Για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.

ιγ) Για την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων του δήμου ή της συμμετοχής σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων του δήμου σ' αυτές.

ιδ) Για τη σύσταση και τη λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τὰ διοικούν.

ιε) Για την ανάθεση της ασκήσεως μιας δραστηριότητας του δήμου σε νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 25.

ιστ) Για την οργάνωση υπηρεσίας, που θα είναι αρμόδια να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την απογέτευση και τη μόλυνση του περιβάλλοντος, και ν' ασκεί μηνύσεις κατά των παραβατών των διατάξεων αυτών.

2. Το δημοτικό συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη του.

3. Το δημοτικό συμβούλιο εκδίδει τις διατάξεις που προβλέπει το άρθρο 26.

Άρθρο 96.

Τμήματα του δημοτικού συμβουλίου.

1. Δημοτικά συμβούλια, που έχουν περισσότερα από τριάντα ένα μέλη, μπορούν να συγκροτούν με απόφαση τους, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών τους, δύο τμήματα. Με αποφάσεις που λαμβάνονται με την ίδια πλειοψηφία, το συμβούλιο καθορίζει ποιά από τὰ θέματα, που προβλέπει το άρθρο 95, ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα κάθε τμήματος. Δεν επιτρέπεται να υπαχθούν στην αρμοδιότητα των τμημάτων τὰ θέματα των περιπτώσεων α', β', γ', δ', η', ιγ', ιδ', ιε', ιστ' της παραγρ. 1 του άρθρου 95 καθώς και η συναφή θανείων για ποσά μεγαλύτερα από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές. Το τμήμα μπορεί, με απόφασή του, να παραπέμψει θέμα της αρμοδιότητάς του στην ολομέλεια του δημοτικού συμβουλίου.

2. Ο αριθμός των μελών κάθε τμήματος είναι ίσος προς το ένα δεύτερο του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου, στον οποίο δεν υπολογίζεται ο πρόεδρος. Σε κάθε τμήμα μετέχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος και καθενός από τους λοιπούς συνδυασμούς, κατά την αναλογία του αριθμού των συμβούλων του κάθε συνδυασμού, σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των μελών του δημοτικού συμβουλίου. "Αν υπάρχουν μοναχικοί σύμβουλοι ενός συνδυασμού, μετέχουν όπωσδήποτε και στα δύο τμήματα, έστω και αν δημιουργείται υπέρβαση του αριθμού των μελών των τμημάτων. "Αν προκύπτουν κλάσματα, δεν λαμβάνονται υπόψη, και εφόσον όλοι οι σύμβουλοι μετέχουν όπωσδήποτε σε κάποιο τμήμα, οι κενές θέσεις συμπληρώνονται με συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού.

3. Το συμβούλιο ορίζει με κλήρωση τὰ μέλη του δημοτικού συμβουλίου, που μετέχουν σε κάθε τμήμα. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος όμως του δημοτικού συμβουλίου τοποθετούνται σε τμήμα με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

4. Σε κάθε τμήμα προεδρεύει ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου που μετέχει σ' αυτό. Για τη λειτουργία των τμημάτων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αφορούν τη λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 97.

Εκλογή Προέδρου.

1. Κάθε χρόνο, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στη συνεδρίαση αυτή, στην οποία προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του. Εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. "Αν δεν επιτυγχάνεται αποτέλεσμα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, εκλέγεται όποιος λάβει στην τρίτη ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. "Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι λάβουν ίσον αριθμό ψήφων, ο σύμβουλος που προεδρεύει ενεργεί ανάμεσά τους κλήρωση. Ο σύμβουλος που προεδρεύει ανάθετε τὰ καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σ' έναν από τους υπαλλήλους του δήμου.

2. "Αν, για οποιoδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν συγκληθεί όπως ορίζει ή προηγούμενη παράγραφος, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου στις 10 το πρωί. "Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφησε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.

3. "Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιoδήποτε λόγο, η ή συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, ή συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. "Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή, η ή συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται: πρόεδρος ή αντιπρόεδρος ή γραμματέας, ανάλογα με την περίπτωση: α) αν πρόκειται για το πρώτο έτος της δημοτικής περιόδου, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε, και β) αν πρόκειται για τὰ λοιπά έτη, εκείνοι που είχαν τὰ αξιώματα αυτά το προηγούμενο έτος.

4. Τὰ πρακτικά της εκλογής στέλνονται μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών στον νομάρχη, ο οποίος, αμέσως μετά, ή ύστερα από προσφυγή ενός δημότη, κρίνει μέσα σε πέντε μέρες το αργότερο αργότερο παρέλαβε τὰ πρακτικά, αν είναι νόμιμη η εκλογή.

5. "Αν ακυρωθεί κάποια εκλογή, επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, πέντε μέρες μετά την παραλαβή της ακυρωτικής αποφάσεως.

Άρθρο 98.

Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου.

1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου, μία φορά το μήνα.

2. Ο πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή η δημορχική επιτροπή ή όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο τουλάχιστο του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου με γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τὰ θέματα που θα συζητηθούν.

3. "Αν ο πρόεδρος δεν το συγκάλεσε το αργότερο έξι μέρες μετά την υποβολή της αίτησεως, το συμβούλιο συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τὰ θέματα, για τὰ οποία είχε ζητηθεί ή σύγκλησή του.

4. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου καλείται ο δήμαρχος, άλλως ή συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. Έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του πάντοτε και με προτεραιότητα απέναντι σε κάθε άλλον.

5. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, στην οποία αναγράφει υποχρεωτικά όλα τα θέματα που προτείνονται ο δήμαρχος. Θέματα που είναι κατεπείγοντα, κατά το άρθρο 86, συζητούνται πριν από τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως, μόνον αν συναινέσει ο δήμαρχος.

Άρθρο 99.

Λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου.

1. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, παίρνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από το ακροατήριο κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

2. "Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. "Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.

3. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να ζητεί από τον δήμαρχο και τη δημοκρατική επιτροπή πληροφορίες και στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του, και να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες, για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με δημοτικές υποθέσεις.

Άρθρο 100.

Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου.

1. Ο κωνισμός των έργων του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να προβλέπει τη σύσταση επιτροπών, οι οποίες θα μελετούν και να εισηγούνται θέματα που συζητεί το συμβούλιο.

2. Θέματα που έχουν εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη, ύστερα από πρόταση του δημάρχου, μπορούν να παραπεμφθούν στην επιτροπή μόνο με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται και προϋποθέτει για την υποβολή σχετικής μελέτης ή εισήγησης. Θέματα που εισάγει η δημοκρατική επιτροπή, δεν παραπεμπονται σε επιτροπή. Λοιπά θέματα μπορεί να παραπέμψει ο πρόεδρος σε επιτροπή, και πριν εγγραφούν στην ημερήσια διάταξη.

Άρθρο 101.

Αρμοδιότητες της δημοκρατικής επιτροπής.

1. Η δημοκρατική επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου, β) προελέγχει τον απολογισμό, γ) αποφασίζει για τη διάθεση των εξειδικευμένων πιστώσεων που είναι γραμμένες στον προϋπολογισμό, δ) με επιφύλαξη της διατάξεως της παραγρ. 3 του άρθρου 185 του Κώδικα, καταρτίζει τους όρους όλων των δημοπρασιών, συντάσσει την διακήρυξη τους και τις κατακυρώνει, ε) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και κάνει σχετική εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο, στ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων καθώς και για την επίβολή, την αντεπίβολή ή τη δόση όρκου, ζ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, η) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκλησή της πληρεξουσίου του, σε όσους δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί νομικοί σύμβουλοι και δικηγόροι με μνημία αμοιβή, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ενώματα ή ενώτερα δικαστήρια, θ) αποφασίζει για τον συμβολισμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, ι) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.

2. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί σε περιπτώσεις μεγάλης, κατά τη κρίση του, σημασίας, να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο τις αρμοδιότητες της παραγρ. 1δ' ή μερικές από αυτές. Η αρμόδια υπηρεσία του δήμου οφείλει να ανακοινώ-

νει χωρίς καθυστέρηση στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου την παραπομπή του θέματος στη δημοκρατική επιτροπή, και το δημοτικό συμβούλιο οφείλει να παίρνει απόφαση για το θέμα αυτό στην πρώτη συνεδρίαση μετά την ανακοίνωση του εγγράφου της υπηρεσίας.

3. Η δημοκρατική επιτροπή μπορεί να παραπέμψει οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη αποφάσεως. Εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του θέματος.

Άρθρο 102.

Εκλογή της δημοκρατικής επιτροπής.

1. Κάθε χρόνο, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το δημοτικό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προέδρου, εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της δημοκρατικής επιτροπής ανάμεσα στα μέλη του. Δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη της δημοκρατικής επιτροπής ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της δημοκρατικής επιτροπής. Εκλέγονται όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. "Αν δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, όποτε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. "Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο εκλέγονται και τρία αναπληρωματικά μέλη, αν η επιτροπή αποτελείται από πέντε μέλη και άνω, και δύο σε κάθε άλλη περίπτωση. Με την ίδια διαδικασία εκλέγονται νέα αναπληρωματικά μέλη σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί όλος ο αριθμός. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 97 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

2. Αντιπρόεδρος της δημοκρατικής επιτροπής είναι όποιος λάβει τους περισσότερους ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία στην οποία επιτυγχάνεται αποτέλεσμα, και σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος ενοηθεί από την κλήρωση.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη, με τη σειρά της εκλογής τους, παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια του έτους.

Άρθρο 103.

Λειτουργία της δημοκρατικής επιτροπής.

1. Η δημοκρατική επιτροπή έχει απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Στις τριμελείς επιτροπές απαιτείται η παρουσία όλων των μελών. Η επιτροπή αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί ο ψήφος του προέδρου. "Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιος να λάβει την απόφαση για το θέμα είναι ο δήμαρχος.

2. "Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος της δημοκρατικής επιτροπής, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος. "Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.

3. "Αν ένα μέλος της δημοκρατικής επιτροπής απουσιάζει αδικαιολόγητα από δύο τουλάχιστον συνεχείς συνεδριάσεις, το δημοτικό συμβούλιο με πράξη του το αντικαθιστά.

Άρθρο 104.

Αρμοδιότητες του δημάρχου.

1. Ο δήμαρχος: α) εκπροσωπεί τον δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στον δήμο, β) εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου και της δημοκρατικής επιτροπής, γ) είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου και τις διευθύνει, δ)

είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου, αποφασίζει για τον διορισμό αυτού και εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για τον διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου. ε) διατάζει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν ψηφιστεί με ειδικές αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου, αφού προηγουμένως έχουν ελεγχθεί τα σχετικά δικαιολογητικά από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, στ) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος, ζ) εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των δημοτών και η) άσκει τις αρμοδιότητες που του αναθέτουν ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

2. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή, ο δήμαρχος μπορεί να λάβει μέτρα για θέματα που άνηκουν στην αρμοδιότητα της δημοκρατικής επιτροπής, οφείλει όμως να υποβάλει στους τρεις ενότητες του στην εγκριτική της.

3. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του δημάρχου συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, τα καθήκοντα του δημάρχου ασκεί ο βοηθός δημάρχου, αυτός που ορίζεται από τον δήμαρχο. Αν και τα συμφέροντα των βοηθών αυτών συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, τα καθήκοντα του δημάρχου ασκεί ο δημοτικός σύμβουλος που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο. Ο νομάρχης τιμωρεί τους παραβάτες της διατάξεως αυτής με πρόστιμο έως πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών ή με αργία έως τριών μηνών.

"Αρθρο 105.

Βοηθοί δημάρχου.

1. Σε κάθε δήμο που έχει πραγματικό πληθυσμό ανώτερο από δέκα χιλιάδες κατοίκους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής, τον δήμαρχο επικουρούν βοηθοί δημάρχου. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό ανώτερο από δέκα και έως σαράντα χιλιάδες κατοίκους, ορίζεται ένας βοηθός δημάρχου. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό ανώτερο από σαράντα και έως εκατόν πενήντα χιλιάδες, ορίζονται δύο βοηθοί δημάρχου. Στους μεγαλύτερους δήμους ο αριθμός των βοηθών δημάρχου είναι ίσος με τον αριθμό των διαμερισμάτων.

2. Βοηθοί δημάρχου είναι οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζει ο δήμαρχος. Η θητεία τους είναι διετής. Κατά τη διάρκεια της θητείας αυτής δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου και της δημοκρατικής επιτροπής.

3. Ο δήμαρχος, με απόφασή του που δημοσιεύει σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα, και αν δεν υπάρχει ημερήσια, σε εβδομαδιαία, της πρωτεύουσας του νομού, μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε βοηθούς δημάρχου. Αν ο βοηθός δημάρχου απουσιάζει ή κωλύεται, τις αρμοδιότητές του ασκεί ο δήμαρχος.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 93 εφαρμόζονται και στους βοηθούς δημάρχου.

"Αρθρο 106.

Εξουσιοδότηση υπογραφών.

Ο δήμαρχος μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων έγγραφων και πιστοποιητικών σε δημοτικό σύμβουλο ή σε προϊστάμενο μιας δημοτικής υπηρεσίας.

"Αρθρο 107.

Αναπλήρωση του δημάρχου.

1. Όταν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί ο βοηθός δημάρχου που διορίζεται από αυτόν. Σε δήμους που έχουν πραγματικό πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες κατοίκους, αν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τον

αναπληρώνει ένας δημοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού. που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο.

2. Αν ο δήμαρχος έχει τεθεί σε αργία, το δημοτικό συμβούλιο ορίζει αναπληρωτή του έναν από τους βοηθούς του, και αν δεν προβλέπεται βοηθός, έναν από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν το δημοτικό συμβούλιο δεν ορίσει αναπληρωτή μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από το δήμαρχος τέθηκε σε αργία, ή αν εκείνος που ορίστηκε άρνηται να ασκήσει τα καθήκοντα του δημάρχου, ο νομάρχης αναθέτει τα καθήκοντα του δημάρχου σ' έναν από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού κατά τη σειρά επιτυχίας, ο οποίος, με δήλωσή του, που υποβάλλει μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, δέχεται να αναλάβει τα καθήκοντα αυτά. Αν κανένας από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού δεν δέχεται να ασκήσει τα καθήκοντα του δημάρχου, ο νομάρχης ορίζει αναπληρωτή του δημάρχου οποιοδήποτε μέλος του δημοτικού συμβουλίου.

"Αρθρο 108.

Εκλογή νέου δημάρχου.

1. Αν η εκλογή του δημάρχου ακυρωθεί, επειδή αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος δεν είχε τα νόμιμα προσόντα, ή η θέση του δημάρχου μείνει κενή, επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή ή παραιτήθηκε ή εξέλεσε ή πέθανε, ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, δήμαρχος εκλέγεται ένας από τους δημοτικούς συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 73 παρ. 1α και 78 του Κώδικα, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών και, σε κάθε άλλη περίπτωση, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από το άδικο ή θέση, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο δημοτικό κατάστημα. Ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού, έναν από αυτούς δήμαρχο. Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή δημοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασης. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 84 του Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και σ' αυτήν την περίπτωση.

3. Αν, ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, κανείς δεν συγκεντρώνει την πλειοψηφία που απαιτεί η παρ. 2, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία θεωρείται ότι εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία. Όλες οι ψηφοφορίες γίνονται στην ίδια συνεδρίαση. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι έλαβαν ίσον αριθμό ψήφων, γίνεται κλήρωση ανάμεσα τους, και θεωρείται ότι εκλέγεται εκείνος που κληρώθηκε. Για την εκλογή αυτή γίνεται λεπτομερής μεία στα πρακτικά.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν έγινε απαρτία, ή διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν έγινε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγεται απευθείας ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

5. Η απόφαση για την εκλογή του δημάρχου υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο ημερών στον νομάρχη, ο οποίος ασκεί την έλεγχο της νομιμότητάς της και εκδίδει απόφαση μέσα σε προθεσμία δύο ημερών στην έλαβε. Αν δεν έχει επιτευχθεί ή εκλογή ή έχει ματαιωθεί η συνεδρίαση, επειδή δεν έγινε απαρτία, τα σχετικά πρακτικά υποβάλλονται στον νομάρχη μέσα σε προθεσμία δύο ημερών.

6. "Αν ὁ νομάρχης ἀκυρώσει τὴν ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου, οἱ σύμβουλοι συνέρχονται πάλι γιὰ νὰ ἐκλέξουν δήμαρχο τὴν πρώτη Κυριακὴν, δύο μέρες τοῦλάχιστο μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως, ὅποτε τηρεῖται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἡ ἀπαιτούμενη διαδικασία.

7. "Αν ἀκυρωθεῖ ἡ ἐκλογὴ τοῦ δημάρχου ἐπειδὴ ἐκεῖνος ποὺ εἶχε ἐκλεγεί δὲν εἶχε τὰ νόμιμα προσόντα, ἡ ἀποπειρῆθηκε τὴν ἐκλογὴν, στὸ διάστημα ποὺ μεσολαβεῖ ἀνάμεσα στὴν ἐγκατάστασιν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ στὴν ὀριστικὴν ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου, τὰ καθήκοντα τοῦ δημάρχου ἐκτελεῖ ὁ δημοτικός σύμβουλος τοῦ ἐπιτυχόντος συνδυασμοῦ ποὺ ἔχει ἐκλεγεί μὲ τοὺς περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, καὶ σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας, ἐκεῖνος ποὺ εἶναι γραμμένος πρῶτος κατὰ σειρά στὴν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου.

8. "Αν αὐτὸς ποὺ ἔχει ἐκλεγεί δήμαρχος παραιτηθεῖ, ἐκπέσει, πεθάνει, ἢ ἡ θέσις του μείνῃ κενή γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, τὰ καθήκοντα τοῦ δημάρχου ἐκτελεῖ, ὥσπου νὰ ἐκλεγεί νέος δήμαρχος, ὁ σύμβουλος τοῦ ἐπιτυχόντος συνδυασμοῦ ποὺ ἔχει ἐκλεγεί μὲ τοὺς περισσότερους ψήφους, καὶ σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας, ἐκεῖνος ποὺ εἶναι γραμμένος πρῶτος κατὰ σειρά στὴν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου. "Αν δὲν ὑπάρχουν σύμβουλοι τοῦ ἐπιτυχόντος συνδυασμοῦ, τακτικοὶ ἢ ἀναπληρωματικοί, τὰ καθήκοντα τοῦ δημάρχου ἐκτελεῖ ὁ σύμβουλος τοῦ ἐπιλαχόντος συνδυασμοῦ ποὺ ἔχει ἐκλεγεί μὲ τοὺς περισσότερους ψήφους, καὶ σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας, ἐκεῖνος ποὺ εἶναι γραμμένος πρῶτος στὴν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου. "Αν δὲν ὑπάρχουν σύμβουλοι οὔτε τοῦ ἐπιλαχόντος συνδυασμοῦ, ἢ ἔχει δηλωθεῖ μόνον ἓνας συνδυασμός, τὰ καθήκοντα τοῦ δημάρχου ἐκτελεῖ ἓνας δημόσιος υπάλληλος, ποὺ διορίζεται ἀπὸ τὸν Νομάρχη. Αὐτὸς ἀσκεῖ τὶς ἀρμοδιότητες τοῦ δημάρχου μόνον γιὰ νὰ διευκρινεῖ τρέχουσες ὑπηρεσιακές υποθέσεις καὶ ν' ἀντιμετωπίζει κατεπείγοντα θέματα. Σὲ ὅλες τὶς προαναφερόμενες περιπτώσεις ὁ νομάρχης ἐκδίδει διαπιστωτικὴ πράξι.

"Ἀρθρο 109.

"Ἀνάλογη ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων.

Οἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 83 παρ. 2, 3 καὶ 4 ἐδαφ. τελευταίον, 84, 85, 86, 87, 88, 93 καὶ 94 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ στοὺς δήμους, ἐφόσον δὲν ὀρίζεται διαφορετικῶς.

"Ἀρθρο 110.

Διάρθρωσις δήμων σὲ διαμερίσματα.

1. Οἱ δήμοι ποὺ, σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία ἀπογραφὴ, ἔχουν περισσότερους ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα χιλιάδες κατοίκους, διαιροῦνται σὲ διαμερίσματα μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Ὁ δήμος Ἀθηναίων διαιρεῖται σὲ πέντε ἕως ἐπτὰ διαμερίσματα καὶ οἱ δήμοι τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Πειραιᾶ σὲ τρία ἕως πέντε.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διαμερισμάτων καὶ τὰ ὀριά τους καθορίζονται μὲ διάταγμα, ὕστερα ἀπὸ γνώμη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀφοῦ ληφθοῦν ὑπόψη ἡ κατανομή τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ καλύτερη ἐξυπηρέτησις τῶν κατοίκων.

Κάθε διαμερίσμα ἔχει ἰδιαιτέρου δημοτικὸ κατάρτημα. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καθορίζει ποιῆς ὑπηρεσιακῆς μονάδος μποροῦν νὰ λειτουργήσουν ἀνεμπόδιστα στὰ διαμερίσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

"Ἀρθρο 111.

"Εξόδα παραστάσεως.

1. Τὸ ἀξίωμα τοῦ δημάρχου, τοῦ βοηθοῦ δημάρχου, τοῦ προέδρου κοινότητος καὶ τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο.

2. Οἱ δήμαρχοι, οἱ βοηθοὶ δημάρχου καὶ οἱ πρόεδροι κοινοτήτων ἔχουν δικαίωμα νὰ εἰσπράττουν ἀπὸ τὸν δήμο ἢ τὴν

κοινότητα ἐξόδα παραστάσεως, ποὺ ὀρίζονται μὲ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν, ἀνάλογα μὲ τὰ τακτικὰ ἐξόδα ποὺ πραγματοποιοῦν οἱ δήμοι καὶ οἱ κοινότητες. Ἡ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ ἐκδίδεται τὸν τρίτο μῆνα πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴν κάθε εἰκονομικοῦ ἔτους. Ὑστερὰ ἀπὸ γνώμη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Κεντρικῆς Ἑνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος. "Αν δὲν ἐκδοθεῖ ἀπόφασις μέσα στὴν προθεσμία αὐτή, ἰσχύει ἡ ἀπόφασις τοῦ προηγούμενου ἔτους. Γιὰ τοὺς δήμους ποὺ ἡ ἔδρα τους εἶναι πρωτεύουσα νομοῦ, μπαρεῖ ὁ Ὑπουργὸς Ἑσωτερικῶν, μὲ εἰδικὴ ἀπόφασή του, νὰ ὀρίσῃ ἐξόδα παραστάσεως αὐξημένα ἕως εἴκοσι τοῖς ἑκατὸ (20%), ἐφ' ὅσον διαπιστώνεται ἡ κανονικὴ βεβαίωσις τῶν ἐσόδων.

3. "Αν ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἀπουσιάζει, σύμφωνα μὲ τὸ ἐδάφιο 2 τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 93, καταβάλλονται τὰ μισὰ ἐξόδα παραστάσεως σ' αὐτὸν καὶ τὰ ἄλλα μισὰ στὸν ἀναπληρωτὴ του. "Αν ἀπουσιάζει ὁ βοηθὸς δημάρχου κατὰ τὸ ἴδιο χρονικὸν διάστημα, καταβάλλονται σ' αὐτὸν τὰ μισὰ ἐξόδα παραστάσεως.

4. "Αν ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἔγει τεθεῖ σὲ ἀργία, ὅλα τὰ ἐξόδα παραστάσεως του καταβάλλονται στὸν ἀναπληρωτὴ του. "Αν ὁ ἀναπληρωτὴς εἶναι βοηθὸς δημάρχου, παίρνει ἐξόδα παραστάσεως ἀπὸ μίαν μόνον πηγήν.

5. Οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ πρόεδροι κοινοτήτων, ἐκτὸς ἀπ' τὰ ἐξόδα παραστάσεως, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβουν ἄλλη ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἀπολαβὴ ἀπὸ τὸ ταμεῖο τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος. "Αν εἰσπράξουν τέτοια ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις ἢ ἀπολαβή, τιμωροῦνται γιὰ παράβασις καθήκοντος, καὶ αὐτὰ ποὺ εἰσέπραξαν παράνομα καταλογίζονται μὲ πράξιν τοῦ νομάρχου.

"Ἀρθρο 112.

"Εξόδα κινήσεως.

1. Οἱ δήμαρχοι, οἱ βοηθοὶ δημάρχου, οἱ πρόεδροι κοινοτήτων καὶ οἱ δημοτικοὶ ἢ κοινοτικοὶ σύμβουλοι μποροῦν νὰ μετακινῶνται ἐξω ἀπὸ τὴν ἔδρα τους γιὰ ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας. Ὑστερὰ ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Σὲ κατεπείγουσες περιπτώσεις ἐπιτρέπεται νὰ μετακινήσῃ ἐξω ἀπὸ τὴν ἔδρα του ὁ δήμαρχος, ὁ βοηθὸς δημάρχου ἢ ὁ πρόεδρος κοινότητος, χωρὶς προηγούμενη ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου. Στὶς περιπτώσεις αὐτὰς τὸ συμβούλιον ἀποφασίζει χωρὶς καθυστέρησιν ἂν ἡ μετακίνησις ἦταν δικαιολογημένη ἢ ὄχι.

2. Σ' αὐτοὺς ποὺ μετακινῶνται γιὰ ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας καταβάλλονται τὰ ἐξόδα μετακινήσεως, ποὺ εἶναι ἀποδεδειγμένα ὅτι ἔχουν γίνῃ, ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου, ποὺ μπορεῖ νὰ ὀρίσῃ καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν.

3. Τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ποὺ μετέχουν στὶς συνεδριάσεις του καὶ τὰ μέλη τῆς δημορχιακῆς ἐπιτροπῆς, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν δήμαρχο καὶ τὸν βοηθὸ δημάρχου, ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβουν, γιὰ κάθε συνεδρίασιν καὶ γιὰ τρεῖς τὸ πολὺ συνεδριάσεις τὸ μῆνα, ἀποζημίωσιν ἀνάλογη μὲ τὸν πληθυσμὸν τοῦ δήμου. Ἡ ἀποζημίωσις αὐτὴ καθορίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν, ὕστερα ἀπὸ γνώμη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Κεντρικῆς Ἑνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος. Οἱ διατάξεις αὐτῆς τῆς παραγράφου μποροῦν νὰ ἐφαρμόζονται καὶ σὲ κοινότητες ποὺ ἔχουν πληθυσμὸν περισσότερον ἀπὸ πέντε χιλιάδες κατοίκους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

"Ἀρθρο 113.

"Εκτελεστικότητα πράξεων.

Οἱ πράξεις τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων εἶναι ἐκτελεστικαί, ἀφοῦ ἐκδοθῶν, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 177 τοῦ Κώδικα.

"Αρθρο 114.

Ακυρότητα πράξεων.

1. Ο νομάρχης ακυρώνει αυτεπαγγέλτως τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων που είναι αντίθετες προς τὸ νόμο, με αίτιολογημένη απόφασή του, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι ημερών, από του έλαβε τις πράξεις αυτές μαζί με τὰ έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τὴν νόμιμη έκδοσή τους.

2. Κάθε έκλογέας του δήμου ή τῆς κοινότητας καθώς και όποιοςδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί νά προσφύγει στὸν νομάρχη και νά προσβάλλει τις πράξεις τῶν δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για παράβαση νόμου, μέσα σε πέντε μέρες, από του οί πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Ο νομάρχης αποφασίζει για τὴν προσφυγή με αίτιολογημένη απόφαση, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερῶν από του έλαβε τὴν προσβαλλόμενη πράξη.

3. Οί αποφάσεις του νομάρχη κοινοποιούνται στο δήμο ή στην κοινότητα και σ' αὐτὸν που έχει ασκήσει τὴν προσφυγή και δημοσιεύονται ὅπως προβλέπει ή παράγρ. 2 του άρθρου 223 με τὴ φροντίδα του δήμου ή τῆς κοινότητας, για νά λάβουν γνώση οί ενδιαφερόμενοι.

4. Οί αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, που εκδίδονται στις περιπτώσεις ιζ' και ιη' τῆς παραγρ. 1 του άρθρου 82, δὲν ελέγχονται από τὸν νομάρχη.

"Αρθρο 115.

Άσκησις ούσιαστικού ελέγχου από τὸν νομάρχη.

1. Οί πράξεις τῶν δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων πρέπει νά εγκρίνονται από τὸν νομάρχη, αποκλειστικά και μόνον όταν τὸ κρίνει ρητὰ ὁ νόμος.

2. Ο νομάρχης ασκεί τὸν ούσιαστικὸ έλεγχο, με τρόπο που εξασφαλίζει τὴ συνεργασία του κράτους και τῶν δήμων και κοινότητων και δὲν παρεμποδίζει τὴν πρωτοβουλία και τὴν ελεύθερη δράση τῶν δήμων και τῶν κοινότητων, και αποφασίζει μέσα σε τριάντα μέρες από του έλαβε τις πράξεις μαζί με τὰ έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τὴ νόμιμη έκδοσή τους, αν θὰ δώσει ή οί' ἀρνηθεῖ τὴν έγκρισή. Αν περάσει ή προθεσμία αὐτή χωρίς νά έχει εκδοθεῖ απόφαση του νομάρχη, θεωρεῖται οτι ή πράξη έχει έγκριθεῖ.

3. Με προεδρικά διατάγματα μπορούν νά καταργούνται διατάξεις του Κώδικα ή άλλων νόμων, που προβλέπουν τὴν έγκρισή πράξεων τῶν δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων.

"Αρθρο 116.

Έποπτεία τῶν πράξεων τῆς δημοκρατικῆς ἐπιτροπῆς.

1. Για τις πράξεις τῆς δημοκρατικῆς ἐπιτροπῆς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ', δ', και η' τῆς παραγράφου 1 του άρθρου 101, εφαρμόζονται οί διατάξεις τῶν άρθρων 113 και 114.

2. Οί πράξεις, που εκδίδονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις θ', και ι' τῆς παραγρ. 1 του άρθρου 101, πρέπει νά εγκρίνονται από τὸν νομάρχη.

3. Ειδικότερα, οί πράξεις με τις οποίες γίνεται κατακύρωση κάθε είδους δημοπρασιῶν ή διαγωνισμῶν, πρέπει νά εγκρίνονται από τὸν νομάρχη, μόνον όταν αὐτὸ κρίνεται ρητὰ στὸν Κώδικα.

4. Οί αποφάσεις τῆς δημοκρατικῆς ἐπιτροπῆς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις στ' και ζ' τῆς παραγράφου 1 του άρθρου 101, δὲν χρειάζεται νά ελεγχθοῦν από τὸν νομάρχη.

"Αρθρο 117.

Προσφυγή κατά τῶν αποφάσεων του νομάρχη.

Κατὰ τῶν αποφάσεων του νομάρχη μπορεί ν' ασκηθεῖ προσφυγή στὸν Ὑπουργὸ Ἑσωτερικῶν, για παράβαση νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερῶν. Κατὰ τὰ λοιπὰ εφαρμόζονται οί διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 3200/1955 «περὶ διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως», ὅπως ισχύει κάθε φορά.

"Αρθρο 118.

Προθεσμία για τὴν έγκρισή κλπ. από άλλες ἀρχές τῶν πράξεων τῶν οργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

1. Όπου, σύμφωνα με τὸ νόμο, απαιτεῖται έγκρισή, απόφαση ή γνώμη, όποιοςδήποτε ἀρχῆς, ή ὁργάνου ή οργανισμοῦ, για θέματα που ἀφορῶν υπηρεσίες ή έργα οργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ή σχετικῆ πράξη εκδίδεται μέσα σ' ένα δέμηνο τὸ ἀργότερο, από του ή ἀρχή, τὸ ὄργανο ή ὁ οργανισμός που έχει ἀρμοδιότητα νά εκδώσει τὴν πράξη παρέλαβε τὰ στοιχεία που προβλέπει ὁ νόμος. Αν αὐτή ή προθεσμία περάσει χωρίς νά έχει εκδοθεῖ ή πράξη, ὁ οργανισμός τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παίρνει τὴν απόφαση, ή ή απόφασή του που έχει ληφθεῖ γίνεται εκτελεστή, και χωρίς τὴν προαναφερόμενη πράξη.

2. Οί διατάξεις τῆς προηγούμενης παραγράφου δὲν εφαρμόζονται, όταν πρόκειται νά εγκριθοῦν ὀργανισμοί ἐσωτερικῆς υπηρεσίας δήμων και δημοτικών ἱδρυμάτων.

3. Οί πράξεις που ἀναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους κοινοποιούνται στους ενδιαφερόμενους ὀργανισμούς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως και στὸν νομάρχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

"Αρθρο 119.

Άστικῆ εὐθύνη.

1. Οί δήμαρχοι, οί βοηθοί δήμαρχου, τὰ μέλη του δημοτικού συμβουλίου και τῶν τμημάτων του, τὰ μέλη τῆς δημοκρατικῆς ἐπιτροπῆς, οί πρόεδροι κοινότητων και τὰ μέλη του κοινοτικού συμβουλίου ὀφείλουν ν' ἀποζημιώσουν τὸ δήμο ή τὴν κοινότητα για κάθε θειτικῆ ζημία, που προξένησαν εἰς βάρος τῆς περιουσίας τους από δόλο ή βαριά ἀμέλεια.

2. Ἡ ζημία καταλογίζεται στα πρόσωπα αὐτὰ με αίτιολογημένη πράξη τριμελούς ἐπιτροπῆς, που συγκροτεῖται στην ἔδρα κάθε νομοῦ ή διαμερίσματος με απόφαση του νομάρχη, και ἀποτελεῖται από τὸν Πρόεδρο τῶν Ἑρωτοδικῶν τῆς ἔδρας του νομοῦ ή τὸν ἀναπληρωτὴ του που ὀρίζει ὁ ἴδιος, τὸν διευθυντὴ ἐσωτερικῶν τῆς νομαρχίας ή τὸν ὑπάλληλο τῆς νομαρχίας, ὅου τοῦλάχιστο βαθμοῦ, που ὀρίζεται ἀναπληρωτῆς του, και τὸν ἐπίτροπο του Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου που ὑπηρετεῖ στη νομαρχία, ή, ὅπου δὲν ὑπηρετεῖ ἐπίτροπος, από έναν ὑπάλληλο του Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὅου τοῦλάχιστον βαθμοῦ, που ὀρίζεται μαζί με τὸν ἀναπληρωτὴ του από τὸν Πρόεδρο του Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξετάζει τις ὑποθέσεις, ὕστερα από αἴτηση του δήμου ή τῆς κοινότητας ή με ἐντολή του νομάρχη που ἐνεργεῖ αὐτεπαγγέλτως ή ὕστερα από αἴτηση όποιοςδήποτε δημότης, και αποφασίζει, από κάνει έρευνα και καλέσει τὰ πρόσωπα που κατηγοροῦνται για τὴ ζημία, νά δώσουν ἐξηγήσεις, μέσα σε εὐλόγο διάστημα. Κατὰ τῶν πράξεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται προσφυγή στο πολυμελὲς διοικητικὸ πρωτοδικείο, στην περιφέρειά του ὁποῖου βρίσκεται ὁ δήμος ή ή κοινότητα. Κατὰ τῶν αποφάσεων του διοικητηρίου ἐπιτρέπεται ν' ασκηθεῖ έφεση στο τριμελὲς διοικητικὸ ἐφετεῖο. Ἡ προθεσμία για τὴν άσκησις τῆς προσφυγῆς και ή άσκησή της ἀνατέλλουν τὴν ἐκτέλεση τῆς πράξεως τῆς ἐπιτροπῆς.

3. Ο δήμος ή ή κοινότητα πρέπει νά ὑποβάλουν τὴν αἴτηση και ὁ νομάρχης πρέπει νά δώσει τὴν ἐντολή μέσα σε αποκλειστικῆ προθεσμία τριῶν ἐτῶν, που ἀρχίζει από του έλαβε ή δημοτικῆ ή κοινοτικῆ περίοδος.

"Αρθρο 120.

Πειθαρχικῆ εὐθύνη.

1. Στους δημάρχους, βοηθούς δημάρχου, προέδρους κοινότητων και τὰ μέλη τῶν δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων ἐπιβάλλονται οί πειθαρχικῆς ποινές του προστίμου,

της άρχις και της έκπτώσεως, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Κώδικα.

2. Ο νομάρχης μπορεί να επιβάλει στα πρόσωπα αυτά την ποινή της άρχις έως τριών μηνών, αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια.

Άρθρο 121.

Πειθαρχική διαδικασία.

1. Όλες οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση, αφού προηγηθεί απόλογιά του έγκαλουμένου ή περάσει η προθεσμία που έχει τάξει ο νομάρχης με γραπτή κλήση στον έγκαλούμενο, χωρίς αυτός να έχει απόλογηθεί ή προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα μέρες.

2. Ειδικότερα, για την επίβολή των ποινών της άρχις και της έκπτώσεως (έκτος από την έκπτωση που επέρχεται αυτοδικαίως), απαιτείται σύμφωνη γνώμη συμβουλίου, που αποτελείται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, δύο πρωτοδικείς, τον διευθυντή έσωτερικών της νομαρχίας ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και έναν αϊρετό εκπρόσωπο της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τη διοικούσα επιτροπή της.

3. Ο έγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται αυτοπροσώπως καθώς και με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο στο συμβούλιο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του, για ν' αντικρούσει την κατηγορία. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση, για την οποία συντάσσονται πρακτικά, και εξετάζει και μάρτυρες. Η απόφαση εκδίδεται ύστερα από μυστική διάσκεψη, δύο μήνες το αργότερο από το συμβούλιο έλαβε το έρώτημα.

4. Εκείνος που τιμωρείται επιτρέπεται ν' ασκήσει προσφυγή στον Υπουργό Έσωτερικών, κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από το ή απόφαση του κοινοποιήθηκε. Ο ύπουργός μπορεί είτε ν' απορρίψει την προσφυγή είτε να τη δεχτεί και ν' εξεφανίσει ή να μειώσει την ποινή, ή να μεταβάλει επεικρίεστερα την ποινή που έχει επιβληθεί. Αν επιβληθεί ποινή προστίμου, το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των δρχμών δέκα χιλιάδων (10.000).

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και ή άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφάσεως που έχει επιβάλει την ποινή.

6. Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου, που προβλέπει ή παράγρ. 2, βρίσκονται μαζί με τους αναπληρωτές τους κάθε δύο χρόνια, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Έσωτερικών, που εκδίδεται σύμφωνα με τον νόμο περί καταστάσεως δικαστικών λειτουργών.

7. Το συμβούλιο της παράγρ. 2 συγκροτείται κάθε δύο χρόνια με απόφαση του νομάρχη, και τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί ένας υπάλληλος της διευθύνσεως έσωτερικών της νομαρχίας, τον οποίο ορίζει μαζί με τον αναπληρωτή του ο νομάρχης.

8. Ο ένδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε είκοσι μέρες από το ή απόφαση του Υπουργού Έσωτερικών του κοινοποιήθηκε, να προσφύγει κατά της απόφάσεως αυτής στο Συμβούλιο της Έπικρατείας, το οποίο κρίνει την ύπόθεση και κατά την ουσία. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της απόφάσεως που επιβάλλει την ποινή. Αν άσκηθεί ή προσφυγή στο Συμβούλιο της Έπικρατείας, ή επιτροπή αναστολών, που προβλέπουν οι σχετικές με το δικαστήριο αυτό διατάξεις, χορηγεί, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, αναστολή της ποινής, εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι ένδυνκού ή δημόσιου συμφέροντος. Όταν υποβληθεί τέτοια αίτηση, ή ποινή που έχει επιβληθεί δεν εκτελείται, μέχρι να εκδοθεί ή απόφαση της επιτροπής αναστολών.

Άρθρο 122.

Αποκλειστική άσκηση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας από τον νομάρχη.

Την πειθαρχική δικαιοδοσία ως προς τις δημοτικές και κοινοτικές άρχες ή τα μέλη τους, που προβλέπεται από ειδικούς νόμους και άφορά παραβάσεις των καθηκόντων που τους έχουν άνατεθεί, άσκει μόνον ο νομάρχης, ύστερα από καταγγελία της ύπηρεσίας που είναι άρμόδια για την έφαρμογή των νόμων αυτών. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 123.

Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης.

1. Οι δήμαρχοι, οι βοηθοί δημάρχου, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι έκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους: α) αν στερηθούν τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, β) αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με άμετάκλητη δικαστική απόφαση, γ) αν καταδικαστούν με άμετάκλητη δικαστική απόφαση, ως άυτοργοί ή συμμετοχοί σε κάποιο κακούργημα ή στα πλημμελήματα της παραγράφου 2, της κιβδηλείας, της πλαστογραφίας, της ψευδούς βεβαίωσης, της δωροδοκίας, της εκβίασεως, της κλοπής, της υπεξαίρεσεως, της άπιστίας, της άπάτης, της καταπίσεως, της αίνομυξίας, της μαστροπείας, της σωματοτεμπορίας, της παραβάσεως της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά ή για το λαθρεμπόριο, καθώς και της παραβάσεως καθήκοντος, έφόσον το τελεσταίο στρέφεται κατά δήμων, κοινοτήτων ή νομικών προσώπων τους. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του νομάρχη.

2. Όταν γίνει παραπομπή για κακούργημα, με άμετάκλητο βούλευμα ή με άπευθείας κλήση, καθώς και όταν γίνει παραπομπή για ένα πλημμέλημα, από αυτά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, με άμετάκλητο βούλευμα, ο νομάρχης οφείλει να θέσει τον έγκαλούμενο σε κατάσταση άρχις, ώσπου να εκδοθεί ή απόφαση του ποινικού δικαστηρίου.

Άρθρο 124.

Απόλυση.

1. Δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι επιτρέπεται ν' απολυθούν για σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, με απόφαση του Υπουργού Έσωτερικών, ύστερα από έμπεριστασμένη έκθεση του νομάρχη και σύμφωνη γνώμη συμβουλίου, που αποτελείται από έναν πρόεδρο έφετών Αθηνών, ως πρόεδρο, δύο έφέτες, που έχουν τριετή τουλάχιστον ύπηρεσία ως έφέτες, έναν υπάλληλο 1ου βαθμού ή Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Έσωτερικών και τον πρόεδρο της Κεντρικής Ένώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας, ο οποίος αναπληρώνεται από έναν από τους αντιπροέδρους, που υποδεικνύει το διοικητικό Συμβούλιό της.

2. Για τον ίδιο λόγο και με την ίδια διαδικασία, μπορεί να διαλυθεί ένα δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή γίνεται νέα έκλογή, σύμφωνα με το άρθρο 81 του Κώδικα.

3. Κατά της ύπουργικής απόφάσεως που διατάσσει την απόλυση ή τη διάλυση, επιτρέπεται προσφυγή στο ύπουργικό συμβούλιο, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών, από την κοινοποίηση της απόφάσεως. Το ύπουργικό συμβούλιο μπορεί είτε ν' απορρίψει, είτε να δεχθεί την προσφυγή και ν' εξεφανίσει την απόφαση για την απόλυση ή τη διάλυση ή να επιβάλει ποινή άρχις έως τριών μηνών.

4. Τα καθήκοντα του γραμματέα του συμβουλίου που προβλέπει ή παράγρ. 1 εκτελεί ένας υπάλληλος της κεντρικής ύπηρεσίας του Υπουργείου Έσωτερικών του Κλάδου ΑΤ1, βαθμού τουλάχιστον 5ου, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Έσωτερικών.

5. Οι διατάξεις των παραγρ. 1, 3, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 121 εφαρμόζονται ανάλογα και σ' αυτήν την περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ — ΙΔΡΥΜΑΤΑ

"Άρθρο 125.

Σύσταση.

"Ένα δημοτικό ή κοινοτικό ίδρυμα (όπως π.χ. νοσοκομείο, βρεφονηπείο, ορφανοτροφείο, γηροκομείο) συνιστάται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με διάταγμα, που ορίζει το σκοπό, τους πόρους, την περιουσία και το όνομα του ιδρύματος. Το διάταγμα εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Έσωτερικών και του αρμόδιου καθ' ύλην υπουργού, αφού τηρηθούν και οι ειδικές για κάθε κατηγορία ιδρυμάτων διατάξεις.

"Άρθρο 126.

Διοίκηση.

1. Τα δημοτικά ή κοινοτικά ιδρύματα διοικούνται από επτά-μέλεις αδελφάτο, που απαρτίζεται από τον δήμαρχο ή τον βοηθό δήμαρχο, που ορίζει ο δήμαρχος, ή τον πρόεδρο της κοινότητας, ως πρόεδρο, και από άλλα μέλη που εκλέγονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Ένα από τα μέλη αυτά εκλέγεται από το αδελφάτο ως αντιπρόεδρος του.

2. Δύο από τα μέλη του αδελφάτου εκλέγονται ανάμεσα στα μέλη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και τέσσερα ανάμεσα σε πρόσωπα που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση και ειδικές γνώσεις. Όπως γνώσεις για το κοινωνικού λειτουργού, παιδαγωγού ή άλλες.

3. Τα μέλη του αδελφάτου απαιτείται να είναι Έλληνες πολίτες και κάτοικοι ενός δήμου ή μιας κοινότητας του νομού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του το ίδρυμα.

4. Τα μέλη του αδελφάτου δεν επιτρέπεται να είναι μεταξύ τους συγγενείς έως αίματος έως τον 4ο βαθμό ή έως άγχις έως τον 3ο. Κώλυμα, που δημιουργείται μετά την εκλογή τους, συνεπάγεται αυτοδίκαιη έκπτωση του νεώτερου από αυτούς που έχουν το κώλυμα.

5. Επίσης δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη του αδελφάτου ιδιώτες που έχουν στερηθεί τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή που έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, και δια όμο διαστήμα διαρκεί ή στέρηση αυτή, καθώς και όσοι έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως κύριοι ή συμμετοχοί σε κακούργημα ή σε κάποιον από τα πλημμελήματα που αναφέρονται στο άρθρο 123 του Κώδικα. Κώλυμα, που δημιουργείται μετά την εκλογή, συνεπάγεται αυτοδίκαιη έκπτωση από το αξίωμα, για την οποία εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του νομάρχη. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 123 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

"Άρθρο 127.

Συμμετοχή δωρητών στη διοίκηση.

1. Δωρητές ιδρυμάτων, που έχουν τυχόν επιφυλάξεις το δικαίωμα να συμμετέχουν αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο είτε στη διοίκησή τους είτε στις συνεδριάσεις των αδελφάτων, αποκλούν τα δικαιώματα αυτά, όπως ορίζεται κάθε φορά με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Έσωτερικών και Οικονομικών.

2. Οι διατάξεις της παραγρ. 1 εφαρμόζονται και όταν, σε διάταξη τελευταίας βουλήσεως, με την οποία αφήνεται περιουσία σε ίδρυμα, έχουν επιφυλαχθεί ανάλογα δικαιώματα υπέρ των εκτελεστών της διαθήκης ή άλλων προσώπων.

"Άρθρο 128.

Εκλογή και ψηφία των μελών των αδελφάτων.

1. Η εκλογή των μελών του αδελφάτου γίνεται κάθε δύο χρόνια και λήγει σε κάθε περίπτωση με την εγκατάσταση των νέων μελών. Μέσα σ' ένα μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών για την πρώτη διετία, και ένα μήνα από τη λήξη της ψηφίας των μελών του αδελφάτου, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο συνεδριάζει και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του τα μέλη του αδελφάτου κάθε ιδρύματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογως οι διατάξεις του άρθρου 97 ή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 92 του Κώδικα.

2. Τα εκλεγόμενα μέλη του αδελφάτου, πριν από την εγκατάστασή τους, δίνουν εμπρός στον πρόεδρο του αδελφάτου τον όρκο που ορίζει το άρθρο 77 του Κώδικα.

3. Οι νέες μέλεις του αδελφάτου, που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου, καλύπτονται με μέλη που εκλέγει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μέσα σε οκτώ μέρες από το ημέρη έμεινε κενή.

4. Τα μέλη του αδελφάτου μπορούν να αντικατασταθούν κατά τη διάρκεια της ψηφίας τους, για αποχώρυντα λόγο, σχετικό με τη λειτουργία του ιδρύματος. Ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

5. Οι διατάξεις της παραγρ. 5 του άρθρου 80 του Κώδικα εφαρμόζονται ανάλογως και για την αναπλήρωση των μελών του αδελφάτου.

"Άρθρο 129.

Χαρακτήρας του αξιώματος των μελών των αδελφάτων.

1. Το αξίωμα του μέλους του αδελφάτου είναι τιμητικό και άμισθο. Απαγορεύεται να παρέχεται αμοιβή στα μέλη του αδελφάτου για οποιαδήποτε υπηρεσία τους προς το ίδρυμα. Μέλη του αδελφάτου που ανήκουν στο προσωπικό του, με οποιαδήποτε σχέση, εισπράττουν τις αποδοχές τους.

2. Η διάταξη της παραγρ. 3 του άρθρου 112 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

"Άρθρο 130.

Αναπλήρωση του προέδρου —
ἀπαρτίς του αδελφάτου.

1. Αναπληρωτής του προέδρου του αδελφάτου είναι ο αντιπρόεδρος του.

2. Το αδελφάτο έχει απαρτίαν, εφόσον είναι παρόντες ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος και τρία τουλάχιστο μέλη του.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 80 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

"Άρθρο 131.

Εκτελεστική επιτροπή.

Σε κάθε ίδρυμα υπάρχει τριμελής εκτελεστική επιτροπή, που αποτελείται από τον πρόεδρο ή τον αντιπρόεδρο και δύο μέλη του αδελφάτου. Τα τακτικά καθώς και δύο αναπληρωματικά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής εκλέγονται από το αδελφάτο με σχετική πλειοψηφία, και η ψηφία τους είναι διετής. Η εκλογή γίνεται εφόσον μόλις το αδελφάτο καταρτισθεί σε σώμα.

"Άρθρο 132.

Αρμοδιότητες.

1. Το αδελφάτο, ο πρόεδρος του και η εκτελεστική επιτροπή έχουν ως προς τη διοίκηση του ιδρύματος τις αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου, δημάρχου και δημορχικής επιτροπής, αντίστοιχως.

2. Οί γιατροί που επιλέγονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, διορίζονται με απόφαση του ἀδελφάτου του ιδρύματος.

3. Ο πρόεδρος του ἀδελφάτου μπορεί, με πράξη του, που δημοσιεύεται σύμφωνα με την παράγρ. 3 του άρθρου 105 του Κώδικα, να μεταβιβάσει όρισμένες από τις αρμοδιότητές του σε μέλος της έκτελεστικής επιτροπής ή στον γενικό διευθυντή, που τυχόν προβλέπεται από τον οργανισμό του ιδρύματος, ή σε άλλον άνωτατο ή άνωτερο υπάλληλό του.

Άρθρο 133.

Λειτουργία του ἀδελφάτου και έποπτεία.

1. Τά θέματα, τὰ σχετικά με τις εργασίες του ἀδελφάτου, την πρόσκληση των μελών του και της έκτελεστικής επιτροπής σε συνεδρίαση, την απαιτούμενη για τη λήψη αποφάσεως πλειοψηφία, τον έλεγχο και την εκτελεστικότητα των αποφάσεών του, ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν το δημοτικό συμβούλιο και τη δημαρχιακή επιτροπή.

2. Οί κανονισμοί λειτουργίας των ιδρυμάτων καταρτίζονται και ψηφίζονται από τὰ ἀδελφάτα.

3. Για τις αποφάσεις του ἀδελφάτου, που αφορούν τον προϋπολογισμό, τον άπολογισμό, τον οργανισμό της έσωτερικής υπηρεσίας, τον έσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, την εκποίηση ή την ανταλλαγή ακινήτων ή την επιβάρυνσή τους με εμπράγματα δικαιώματα, την αποδοχή κληρονομιών και θωρεών που περιέχουν όρο, ή κληροδοσιών, καθώς και τη συνολόγηση δανείων, απαιτείται και γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Το συμβούλιο όφείλει να εκδώσει απόφαση και να την υποβάλει στη νομαρχία, μέσα σε δεκαπέντε μέρες από του περιήλθε στο δήμο ή στην κοινότητα ή απόφαση του ἀδελφάτου. Η άρνητική γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου είναι υποχρεωτική για την αρχή που άσκει την έποπτεία.

Άρθρο 134.

Πόροι.

Πόροι των ιδρυμάτων είναι (ιδίως: α) έτήσια επιχορήγηση του κράτους, του δήμου ή της κοινότητας, β) κάθε είδους εισφορές, θωρές, κληρονομίες και κληροδοσίες, γ) εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή των υπηρεσιών, που παρέχουν τὰ ιδρύματα, δ) πρόσδοι από τη δική τους περιουσία.

Άρθρο 135.

Οικονομική διοίκηση.

1. Οί διατάξεις που ισχύουν για τους δήμους και αφορούν τον οργανισμό της έσωτερικής υπηρεσίας, τον προϋπολογισμό, το οικονομικό έτος, τον άπολογισμό, την ταμιακή υπηρεσία, τη διαχείριση, τὰ δάνεια και την περιουσία, εφαρμόζονται και στα ιδρύματα.

2. Έξαιρούνται από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου τὰ ιδρύματα, που διέπονται από τους νόμους «περί εκκαθάρίσεως και διοικήσεως των εις το κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και θωρεών», για τὰ όποια έξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των νόμων αυτών, εφόσον δεν τροποποιούνται από τον Κώδικα.

3. Τὰ ιδρύματα εκτελούν έργα και προμηθεύονται πράγματα, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκτέλεση έργων και την προμήθεια πραγμάτων από τους δήμους.

4. Τὰ ιδρύματα, που παίρνουν επιχορήγηση από το κράτος, την έγγραφουν χωριστά στα έσοδα του προϋπολογισμού. Αν ή επιχορήγηση παρέχεται στα ιδρύματα για την εκπλήρωση ειδικού σκοπού, έγγραφεται αντίστοιχη πίστωση για το σκοπό αυτόν ιδιαιτέρως στα έξοδα του προϋπολογισμού.

5. Με διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Έσωτερικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, καθορίζεται ο τρόπος της διαχειρίσεως φαρμάκων, τροφίμων και υλικού των ιδρυμάτων και ο έλεγχός της.

Άρθρο 136.

Κατάργηση.

Τὰ δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα καταργούνται με τον ίδιο τρόπο που συστάθηκαν, και ή περιουσία τους περιέρχεται στο δήμο ή στην κοινότητα που τὰ σύστησε. Τις ίδιες περιουσίες, που έχουν περιέλθει στο ίδρυμα με πράξεις εν ζωή ή αιτία θανάτου, έξακολουθεί να διαθέτει ο δήμος ή ή κοινότητα ειδικά και άποκλειστικά για τον τοπικό σκοπό για τον όποιο άφιερώθηκαν, με την επιφύλαξη και των διατάξεων που αφορούν την έπωφελέστερη άξιοποίηση ή διάθεση του περιουσιακού στοιχείου που έχει καταλειφθεί ή θωρηθεί για τον ίδιο ή άλλον κοινωφελή σκοπό.

Άρθρο 137.

Λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα.

1. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Έσωτερικών οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν, ύστερα από απόφαση των συμβουλίων τους, να συνιστούν και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που υπάγονται στην έποπτεία τους.

2. Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση του νομικού προσώπου όρίζονται το όνομα, ο σκοπός, τὰ έργα της διοικήσεως, ή μητεία των μελών της, οι πόροι και ή περιουσία που τυχόν άφιερώνεται σ' αυτό.

3. Σκοπός των νομικών αυτών προσώπων είναι ή άργάνωση όρισμένης δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας για την καλύτερη ικανοποίηση μιας τοπικής ανάγκης (όπως π.χ. συστήματος ύδρευσεως, φιλαρμονικής, βιβλιοθήκης, μουσείου, γυμναστηρίου, θεάτρου, νεκροταφείου).

4. Οί διατάξεις του άρθρου 133 και των παραγρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 135 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα αυτά. Τὰ θέματα τὰ σχετικά με τη διοίκηση και τη διαχείριση του νομικού προσώπου ρυθμίζονται με κανονισμούς, που ψηφίζουν τὰ δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια.

5. Οί διατάξεις του άρθρου 136 εφαρμόζονται ανάλογα και για την κατάργηση των δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων που προβλέπει τούτο το άρθρο.

6. Στην πρόεδρο και στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, εκτός από τον δήμαρχο, τον βοηθό δήμαρχο και τον πρόεδρο της κοινότητας, επιτρέπεται να καταβάλλεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση, και έως τρεις συνεδριάσεις, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εγκρίνεται από τον νομάρχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 138.

Σύσταση.

1. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες μπορούν, με απόφαση καθενός από τὰ δημοτικά ή κοινοτικά τους συμβούλια, να συστήσουν σύνδεσμο δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων για την κοινή εκτέλεση και συντήρηση έργων, την προμήθεια μηχανημάτων και υλικών και την παροχή υπηρεσιών, που ικανοποιούν στις άρμοδιότητές τους, καθώς και για το σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου τους.

2. Η απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων περιέχει το σκοπό για τον όποιο ίδρύεται ο σύνδεσμος, τη χρονική διάρκεια και την έξρα του καθώς και τις εισφορές που πρέπει να καταβάλλει κάθε χρόνο ο κάθε δήμος ή ή κάθε κοινότητα.

3. Ο νομάρχης, αφού ελέγξει τὴ νομιμότητα τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων ποὺ ἀφοροῦν τὴ σύσταση τοῦ συνδέσμου, ἐκδίδει σχετικὴ πράξη, ποὺ δημοσιεύεται στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Μὲ τὴν ἴδια πράξη, σὲ περίπτωση ποὺ ὑπάρχει διαφωνία ἀνάμεσα στὰ συμβούλια, ὁρίζεται καὶ ἡ ἔδρα τοῦ συνδέσμου.

4. Μὲ ἀπόφαση τοῦ νομάρχῃ μπορεῖ νὰ γίνῃ υποχρεωτικὴ γιὰ ἓνα δῆμο ἢ γιὰ μία κοινότητα ἢ συμμετοχὴ σὲ σύνδεσμο τοῦ ἴδιου νομοῦ, ποὺ ἔχει συσταθεῖ, ἐφ' ὅσον συντρέχουν ὅλες οἱ ἀκόλουθες προϋποθέσεις: α) ἂν στὸ σύνδεσμο μετέχει τὸ ἓνα τρίτο (1/3) τοῦλάχιστον τῶν δῆμων καὶ τῶν κοινοτήτων τοῦ νομοῦ, β) ἂν ἀποφασίσῃ τὴ συμμετοχὴ τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου μὲ τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ καὶ γ) ἂν οἱ ἀνάγκες τῶν κατοίκων δὲν μποροῦν ν' ἀντιμετωπισθοῦν διαφορετικῶς.

5. Τὰ συμβούλια τῶν δῆμων καὶ κοινοτήτων ποὺ μετέχουν στὸ σύνδεσμο, μποροῦν, μὲ ἀπόφαση ποὺ λαμβάνεται ὅπως ὀρίζουν οἱ παράγρ. 1 καὶ 3, νὰ εὐρύνουν τὸ σκοπὸ ἢ νὰ παρατείνουν τὴ διάρκειά τοῦ συνδέσμου πέρα ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς συστατικῆς πράξης. Ἡ συμμετοχὴ νέου δῆμου ἢ κοινότητος σὲ ὑφιστάμενο σύνδεσμο ἢ ἡ ἀποχώρησις ἀπὸ αὐτὸν μέλους τοῦ ἐπιτρέπεται, ἂν τὸ ἀποφασίσῃ τὸ συμβούλιο τοῦ ἐνδιαφερόμενου δῆμου ἢ τῆς ἐνδιαφερόμενης κοινότητος, καὶ δεχθεῖ τὴν ἀπόφαση τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου μὲ ἀπόφασή του. ποὺ λαμβάνεται μὲ τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ. Ἄν τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου ἀρνείται ἀδικαιολόγητα, μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο, ν' ἀποδεχθεῖ τὴ συμμετοχὴ στὸ σύνδεσμο ἐνὸς δῆμου ἢ μιᾶς κοινότητος, ἡ συμμετοχὴ γίνεται: υποχρεωτικὴ μὲ ἀπόφαση τοῦ νομάρχῃ, ἂν οἱ ἀνάγκες τῶν κατοίκων δὲν μποροῦν ν' ἀντιμετωπισθοῦν διαφορετικῶς, καὶ δὲν παρεμποδίζεται ἡ ἐκπλήρωσις, τοῦ σκοποῦ τοῦ συνδέσμου.

6. Γιὰ τὴ σύσταση συνδέσμου δῆμων ἢ κοινοτήτων ἢ δῆμων καὶ κοινοτήτων ποὺ ὑπάγονται στὴ περιφέρεια περισσότερων νομῶν, γιὰ τὴ συμμετοχὴ ἢ ἀποχώρησις μέλους ἀπὸ τὸ σύνδεσμο αὐτὸν καὶ τὴ διεύρυνση τῶν σκοπῶν ἢ τὴν παράτασις τῆς διάρκειας τοῦ συνδέσμου αὐτοῦ καὶ γιὰ τὸν καθορισμὸ τῆς ἔδρας τοῦ ἐκδίδεται κοινὴ ἀπόφαση τῶν νομαρχῶν. στὴν περιφέρεια τῶν ὁποίων ὑπάγονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι δῆμοι ἢ κοινότητες. Σὲ περίπτωσι διαφωνίας τῶν νομαρχῶν, ἀποφασίζει ὁ Ὑπουργὸς Ἑσωτερικῶν. Τὴν ἐποπτεία τοῦ συνδέσμου αὐτοῦ ἀσχεῖ ὁ νομάρχης, στὴν περιφέρεια τοῦ ὁποίου ἐρίσκεται ἡ ἔδρα τοῦ.

Ἄρθρο 139.

Διοίκηση.

1. Ὁ σύνδεσμος διοικεῖται ἀπὸ τὸ διοικητικὸ συμβούλιο, τὴν ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὸν πρόεδρό του.

2. Τὸ διοικητικὸ συμβούλιο συγκροτεῖται ἀπὸ αἰρετοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ κάθε δῆμου ἢ τῆς κάθε κοινότητος, ποὺ ὑποδεικνύονται ἀπὸ τὰ δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ συμβούλιά τους, ἀνάλογα μὲ τὸν πληθυσμὸν τους, μὲ βάση τὸν πληθυσμὸν τοῦ μικρότερου δῆμου ἢ τῆς μικρότερης κοινότητος, ποὺ ἐκπροσωπεύεται μὲ ἓναν ἀντιπρόσωπο. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς λοιποὺς δῆμους καὶ κοινότητες, ποὺ μετέχουν στὸ σύνδεσμο, ὁρίζεται μὲ τὴν αἵρεσιν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ διὰ τὸν πληθυσμὸν τοῦ μικρότερου ἀπὸ αὐτοὺς. Ἄν τυχὸν ἀπομένει κλάσμα μεγαλύτερο ἀπὸ μισή μονάδα, ὑπολογίζεται ὡς μονάδα.

3. Ἄν ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ συνδέσμου, σύμφωνα μὲ τὸν ὑπολογισμὸν ποὺ προβλέπει ἡ προηγούμενη παράγραφος, ὑπερβαίνει τὰ εἴκοσι πέντε, κάθε δημοτικὸ καὶ κοινοτικὸ συμβούλιο ἐκλέγει ἀντιπροσώπους γιὰ τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου ὡς ἐξῆς: Συμβούλια ἕως πέντε μελῶν ἐκλέγουν ἓναν ἀντιπρόσωπο τὸ καθενὰ, συμβούλια ἕως ἐπτὰ μελῶν ἐκλέγουν δύο, ἕως ἐννέα μελῶν, τρεῖς, ἕως ἑντεκα μελῶν, τέσσερις, ἕως δεκαπέντε μελῶν, πέντε, ἕως δεκαεννέα μελῶν, ἕξι, ἕως εἴκοσι πέντε μελῶν, ἐπτὰ, καὶ τὰ ὑπόλοιπα, ὅκτω ἀντιπροσώπους τὸ καθενὰ.

4. Ἄν, μὲ τὸν ὑπολογισμὸν ποὺ προβλέπει ἡ προηγούμενη παράγραφος, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὑπερβαίνει τὰ ἐβδομήντα πέντε, κάθε δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο ἐκλέγει ἀντιπροσώπους γιὰ τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου ὡς ἐξῆς: Τὰ συμβούλια ἕως δεκαεννέα μελῶν, ἀπὸ ἓναν ἀντιπρόσωπο, καὶ τὰ ὑπόλοιπα, ἀπὸ δύο ἀντιπροσώπους τὸ καθενὰ.

5. Σὲ συνδέσμοις δύο ἕως καὶ τεσσάρων δῆμων ἢ κοινοτήτων, ἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων, σύμφωνα μὲ τὸν ὑπολογισμὸν ποὺ προβλέπει ἡ παράγρ. 2, εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ εἴκοσι πέντε ἢ μικρότερος ἀπὸ πέντε, τὸ διοικητικὸ συμβούλιο συγκροτεῖται σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς παρ. 3. Ἄν τυχὸν, καὶ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν ποὺ προβλέπουν οἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 3, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων εἶναι μικρότερος ἀπὸ πέντε, τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου συγκροτεῖται πάλι ἀπὸ πέντε ἀντιπροσώπους: γιὰ νὰ συμπληρωθοῦν οἱ κενεὲς θέσεις ὁρίζεται ἀπὸ ἓνας ἀντιπρόσωπος τῶν δῆμων ποὺ ἔχουν τὸ μεγαλύτερο πληθυσμὸν κατὰ σειρά. Σὲ συνδέσμοις δύο δῆμων ἢ κοινοτήτων, ἂν δὲν συμπληρώνεται ὁ ἀριθμὸς πέντε ἀντιπροσώπων οὔτε μὲ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτὸν, τὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου συγκροτεῖται ἀπὸ δύο ἀντιπροσώπους τοῦ δῆμου ἢ τῆς κοινότητος ποὺ ἔχει τὸ μικρότερο πληθυσμὸν καὶ ἀπὸ τρεῖς ἀντιπροσώπους τοῦ δῆμου ἢ τῆς κοινότητος ποὺ ἔχει τὸ μεγαλύτερο πληθυσμὸν.

6. Γιὰ ὅλη τὴ διάρκειά τῆς δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς περιόδου τὰ δημοτικὰ ἢ κοινοτικὰ συμβούλια ἐκλέγουν ὡς ἀντιπροσώπους τοὺς μέλη τους ἢ τὸν δήμαρχο. Ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν γίνεται μέσα σ' ἓνα μῆνα, ἀφ'οὔτου ἐγκατασταθοῦν οἱ δημοτικὲς ἢ κοινοτικὲς ἀρχές. Κατὰ τὰ λοιπὰ, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 128 παράγρ. 1 καὶ 3. Σὲ συνδέσμοις ποὺ συνιστῶνται μετὰ τὴν ἐγκατάστασις τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν, οἱ ἀντιπρόσωποι ἐκλέγονται μέσα σὲ προθεσμίᾳ δύο μηνῶν ἀπὸ τὴ σύστασις τοῦ συνδέσμου. Ἄν ὁ δῆμος ἢ ἡ κοινότης δὲν ὀρίσουν ἀντιπροσώπους, στὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου μετέχουν, ὥσπου νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογὴ, ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος, καὶ ἂν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἴδιου δῆμου ἢ τῆς ἴδιας κοινότητος εἶναι περισσότεροι, μετέχουν συμβουλευτικῶς ἐπὶ τυχόντος συνδυασμοῦ, κατὰ τὴ σειρά τῆς ἐκλογῆς τους.

7. Τὸ διοικητικὸ συμβούλιο συνεδριάζει στὴν ἔδρα τοῦ συνδέσμου, μέσα σὲ προθεσμίᾳ δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσώπων, ὕστερα ἀπὸ πρόσκλησις τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ δῆμου ἢ τῆς κοινότητος τῆς ἔδρας τοῦ συνδέσμου, καὶ ἂν ὑπάρχουν περισσότεροι ἀντιπρόσωποι, τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου ποὺ ἔχει ἐκλεγεί μὲ τοὺς περισσότερους ψήφους, καὶ ἐκλέγει ἀνάμεσα στὰ μέλη τοῦ τὸν πρόεδρο καὶ τὸν ἀντιπρόεδρο καθὼς καὶ τὰ μέλη τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. Στὴ συνεδρίασις προεδρεύει αὐτὸς ποὺ συγκάλεσε τὸ διοικητικὸ συμβούλιο. Οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 102 τοῦ Κώδικα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Γιὰ τὴ διεξαγωγὴ τῆς ἐκλογῆς ποὺ προβλέπει ἡ προηγούμενη παράγραφος, τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ συνδέσμου ἔχει νόμιμη συγκρότησις, ἐφόσον ἔχει ὁριστεῖ ἀριθμὸς ἀντιπροσώπων ἴσος μὲ τὰ 3/5 τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ.

Ἡ ἀπαρτία ὑπολογίζεται μὲ βάση τὸ συνολικὸ ἀριθμὸ τῶν μελῶν.

δ. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν πρόεδρο τοῦ συμβουλίου τοῦ συνδέσμου, ὡς πρόεδρο, τὸν ἀντιπρόεδρο καὶ ἓνα μέλος, σὲ συμβούλια ἕως εἴκοσι πέντε μελῶν, τρία μέλη σὲ συμβούλια ἀπὸ εἴκοσι ἕξι ἕως πενήντα μελῶν καὶ πέντε μέλη σὲ πολυμελέστερα συμβούλια. Στὶς τριμελεῖς ἐκτελεστικὲς ἐπιτροπές, ἐκλέγεται καὶ ἓνα ἀναπληρωματικὸ μέλος. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς γίνεται κάθε δύο χρόνια, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 7, καὶ ἡ θητεία τους λήγει μὲ τὴν ἐγκατάστασις τῶν νέων μελῶν τῆς.

9. Τὸ διοικητικὸ συμβούλιον τοῦ συνδέσμου, ἐφόσον ἔχει περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι πέντε μέλη, ἔχει ἀπαρτίαν, ὅταν παρίσταται τὸ ἓνα τρίτον τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ.

Ἄρθρο 140.

Ἀρμοδιότητες καὶ λειτουργίαι τῶν ὀργάνων τοῦ συνδέσμου.

1. Τὸ διοικητικὸ συμβούλιον τοῦ συνδέσμου καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ ἔχουν τὶς ἀρμοδιότητες τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος ἀντιστοίχως. Οἱ σχετικὲς διατάξεις πού ἀφοροῦν τὶς κοινότητες ἐφαρμόζονται ἀναλόγως. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ ἔχει τὶς ἀρμοδιότητες τοῦ συμβουλίου πού τὸ ἴδιο τὸ συμβούλιον τῆς ἀναθέτει, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀρμοδιότητες πού προβλέπονται στὶς περιπτώσεις α, β, καὶ ζ τοῦ ἁρθροῦ 82 καὶ τῇ διάλυσή τοῦ συνδέσμου.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἀστικῶν ἢ ἀγροτικῶν ἀκινήτων ἢ ἡ σύστασις δουλείας εἰς ἑᾶς τοὺς ὑπὲρ συνδέσμων δήμεων καὶ κοινοτήτων, γιὰ δημόσια ὠφέλεια. Οἱ διατάξεις πού ἀφοροῦν τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ὑπὲρ δήμεων καὶ κοινοτήτων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

3. Οἱ διατάξεις πού ρυθμίζουν τὴν λειτουργίαν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ γιὰ τὰ συλλογικὰ ἔργα τῶν συνδέσμων.

4. Σὲ ὅσες περιπτώσεις δὲν ὀρίζεται διαφορετικὰ, ἐφαρμόζονται στοὺς συνδέσμους οἱ σχετικὲς μὲ τὶς κοινότητες διατάξεις, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὲς πού ἀφοροῦν τῇ διεξαγωγῇ τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας.

5. Προκειμένου γιὰ τοὺς συνδέσμους πού ἔχουν ὡς σκοπὸ τὴν ὑγειονομικὴ ταφὴ ἀπορριμμάτων ἢ τὴν παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑδρεύσεως, ἀποχετεύσεως καὶ ἀρδεύσεως, γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπευθείας ἀπὸ τὸν πρόεδρό τοις ἔργου, προμήθειας, ἐργασίας ἢ μεταφορᾶς, ἰσχύουν τὰ χρηματικὰ ὅρια πού καθορίζονται στὴν παράγρ. 1 τοῦ ἁρθροῦ 197 τοῦ Κώδικα.

Ἄρθρο 141.

Ἐξόδα παραστάσεως καὶ κινήσεως.

1. Ὁ πρόεδρος τοῦ συνδέσμου εἰσπράττει ἐξόδα παραστάσεως, πού καθορίζονται ἀπὸ τὸ διοικητικὸ συμβούλιον τοῦ συνδέσμου, ἐφόσον ὁ σύνδεσμος ἐκτελεῖ ἔργα ἢ παρέχει τὶς ὑπηρεσίες γιὰ τὶς ὁποῖες ἔχει συσταθεῖ. Τὰ ἐξόδα καθορίζονται ἀνάλογα μὲ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ συνδέσμου καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς δραστηριότητός του.

2. Γιὰ τὶς μετακινήσεις, πού πραγματοποιοῦν ὁ πρόεδρος καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐξω ἀπὸ τὴν ἔδραν τοὺς γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας,μποροῦν νὰ καταβάλλονται ὁδοιπορικὰ ἐξόδα καὶ ἡμερήσια ἀποζημίωσις, πού καθορίζονται μὲ ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ συνδέσμου.

Ἄρθρο 142.

Πόροι.

Πόροι τοῦ συνδέσμου εἶναι: α) οἱ πρόσδοι ἀπὸ τὴν περιουσίαν του, β) οἱ ἐτήσιες εἰσφορὲς τῶν δήμεων καὶ κοινοτήτων, γ) δωρεές, ἐπιχορηγήσεις καὶ εἰσφορὲς πού παρέχει τὸ δημόσιον ἢ ἄλλα φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἢ ὀργανισμοὶ καὶ δ) οἱ πρόσδοι ἀπὸ τοὺς φόρους. τὰ τέλη καὶ τὰ δικαιώματα πού ἐπιβάλλονται ὑπὲρ τοῦ συνδέσμου.

Ἄρθρο 143.

Διάλυσις.

1. Ὁ σύνδεσμος διαλύεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου του, πού λαμβάνεται μὲ πλειοψηφίαν τῶν δύο τρίτων τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ: α) ὅταν ἔχει ἐκπληρωθεῖ ὁ σκοπὸς τοῦ ἢ β) ὅταν λήξει τὸ χρονικὸ διάστημα γιὰ τὸ ὁποῖον ἔχει συσταθεῖ.

2. Ὁ σύνδεσμος διαλύεται ἐπίσης ἂν τὰ δύο τρίτα τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων τῶν δήμεων καὶ τῶν

κοινοτήτων πού μετέχουν στὸ σύνδεσμον, ἀποφασίσουν τὴν διάλυσιν, ἐπειδὴ διαπιστώνεται ἀδυναμία γιὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ του. Ὁ νομάρχης ἐκδίδει τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν, πού δημοσιεύεται στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὰ θέματα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν κατανομή τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τῶν ὑποχρεώσεων ἐνὸς συνδέσμου πού διαλύεται, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη ἐννομη σχέση τοῦ ρυθμίζονται μὲ ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἀνάλογα μὲ τὸ ὄψος τῆς ἐτήσιας εἰσφορᾶς κάθε δήμου ἢ κοινότητος πού συμμετέχει.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ—ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ—ΕΡΓΑ—ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ἄρθρο 144.

Περιεχόμενο προϋπολογισμοῦ.

Στὸν προϋπολογισμὸ γράφονται ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ οἱ δαπάνες τῶν δήμεων καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ἄρθρο 145.

Οἰκονομικὸ ἔτος καὶ παράταξί του.

1. Τὸ οἰκονομικὸ ἔτος τῆς διαχειρίσεως τῶν δήμεων καὶ τῶν κοινοτήτων ἀρχίζει τὴν 1η Ἰανουαρίου καὶ λήγει τὴν 31η Δεκεμβρίου τοῦ ἴδιου ἔτους.

2. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ κάθε οἰκονομικοῦ ἔτους παρατείνεται: 1) ἐπὶ ἓνα μῆνα, γιὰ τὴν εἰσπραξὴ τῶν ἐσόδων πού ἔχουν θεσπαιωθεῖ ἕως τῇ λήξει του καὶ 2) ἐπὶ δύο μῆνες, γιὰ τὴν πληρωμὴ τῶν ἐξόδων, γιὰ τὰ ὅποια οἱ σχετικὲς ὑποχρεώσεις ἔχουν ἀναληφθεῖ ἕως τῇ λήξει του.

Ἄρθρο 146.

Ἔσοδα.

Τὰ ἔσοδα εἶναι: 1) τακτικά, πού προέρχονται: α) ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῆς κινήσεως καὶ ἀκίνητης περιουσίας, β) ἀπὸ ἀνταποδοτικὰ τέλη καὶ δικαιώματα, γ) ἀπὸ φόρους, τέλη, δικαιώματα καὶ εἰσφορὲς καὶ δ) ἀπὸ τακτικὴν χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν καὶ 2) ἑκτακτα, πού προέρχονται: α) ἀπὸ δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα καὶ κληρονομίες, β) ἀπὸ ἐκποίησην περιουσιακῶν στοιχείων καὶ γ) ἀπὸ κάθε ἄλλης πηγῆς.

Ἄρθρο 147.

Δαπάνες.

1. Οἱ δαπάνες εἶναι ὑποχρεωτικὲς καὶ προαιρετικὲς. Ὑποχρεωτικὲς δαπάνες εἶναι α) οἱ δαπάνες γιὰ τὴν πληρωμὴ τῶν διαφορῶν ἐξόδων διοικήσεως ὅπως εἶναι π.χ. τὰ ἐξόδα παραστάσεως, οἱ ἀποδοχὲς τοῦ κάθε εἴδους προσωπικοῦ, ἡ γραφικὴ ὕλη, τὰ ἐντυπα καὶ βιβλία, τὰ μισθώματα γραφείων πού χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τῶν δήμεων ἢ τῶν κοινοτήτων, οἱ χορηγίαι τῶν δημάρχων, οἱ συντάξεις τῶν υπαλλήλων, τὰ ἐξόδα ἐσθαιώσεως καὶ εἰσπράξεως, β) οἱ δαπάνες γιὰ τὴν ἐξόφλησιν ὀφειλῶν, γ) οἱ ἐτήσιες εἰσφορὲς ὑπὲρ τῶν συνδέσμων δήμεων καὶ κοινοτήτων καὶ δ) οἱ ἐπιχορηγήσεις, πού ὀρίζουν οἱ δῆμοι καὶ οἱ κοινότητες χάριν τῶν ἰδρυμάτων καὶ τῶν νομικῶν προσώπων πού ἰδρύει κάθε δῆμος ἢ κοινότης.

2. Καμία ἄλλη εἰσφορά, ἀπὸ αὐτὲς πού ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὸ νόμον ὡς ὑποχρεωτικὲς, γιὰ ὁποιαδήποτε αἰτία, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ γιὰ τοὺς δῆμους καὶ τὶς κοινότητες χωρὶς ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν, πού ἐκδίδεται πρὶν ἀπὸ

τήν έναρξη του οικονομικού έτους. Ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ένώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος. Η Κεντρική Ένωση γνωμοδοτεί μέσα σε σαράντα πέντε μέρες από του έλαβε το σχετικό ερώτημα. Αν η προθεσμία περάσει χωρίς να έχει δοθεί η γνώμη, η απόφαση εκδίδεται και χωρίς αυτήν.

3. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τα τακτικά έσοδα που πραγματοποιήθηκαν το προτελευταίο έτος που αφορά ο προϋπολογισμός.

Άρθρο 148.

Κατάρτιση και ψήφιση προϋπολογισμού.

1. Η δημορχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας συντάσσει το σχέδιο του προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων του δήμου ή της κοινότητας και το υποβάλλει, μαζί με αιτιολογία για κάθε έγγραφη, στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, για συζήτηση και απόφαση, το αργότερο έως το τέλος Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Το συμβούλιο, έως το τέλος Οκτωβρίου του ίδιου έτους, ψηφίζει τον προϋπολογισμό και τον υποβάλλει στον νομάρχη.

2. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού δεν κατάρτισται και δεν υποβληθεί όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ή αν ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου ή ο πρόεδρος της κοινότητας δεν μεριμνήσουν για να συζητηθεί το συμβούλιο έως τις 30 Οκτωβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδικαίως την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφιση του προϋπολογισμού.

3. Αν δεν συνταχθεί και δεν ψηφιστεί ο προϋπολογισμός την τακτή μέρα που ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, αδικαιολόγητα, ο νομάρχης, ατεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε δημότη, καλεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση για να συντάξει τον προϋπολογισμό και να λάβει απόφαση σχετικά με αυτόν.

4. Ο νομάρχης επιβάλλει στα μέλη της δημορχιακής επιτροπής, στα μέλη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καθώς και στον πρόεδρο της κοινότητας, σε περίπτωση που έχουν υπερβεί με υπαιτιότητά τους τις προθεσμίες των παραγράφων 1, 2 και 3 τούτου του άρθρου, πειθαρχική ποινή προστίμου πέντε έως είκοσι χιλιάδων (5.000—20.000) δραχμών.

Άρθρο 149.

Διάρκεια της ισχύος του προϋπολογισμού.

1. Όπου ν' αρχίσει να ισχύει ο νέος προϋπολογισμός, και πάντως όχι αργότερα από το τέλος Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ισχύει ο προϋπολογισμός του έτους που έχει λήξει.

2. Μετά την πάροδο του τριμήνου, απαγορεύεται να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη με βάση τον προϋπολογισμό του περασμένου έτους.

Άρθρο 150.

Μεταφορά πιστώσεως για την εκτέλεση έργου—
αποθεματικό.

1. Πίστωση, που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό για την εκτέλεση ορισμένου έργου, επιτρέπεται, σε περίπτωση που υπάρχει αδυναμία να εκτελεστεί αυτό το έργο, να διατεθεί μόνον για την εκτέλεση άλλου έργου. Για τη διάθεση αυτή απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού.

2. Κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους επιτρέπεται να διατεθούν πιστώσεις, που έχουν εγγραφεί για έργα που δεν έχουν εκτελεστεί και δεν μπορούν πια να εκτελεστούν στο διάστημα που απομένει, για την πληρωμή άλλων δαπανών.

Για τη διάθεση αυτή απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού.

3. Το αποθεματικό κεφάλαιο του δημοτικού ή κοινοτικού προϋπολογισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα τοις εκατό (4%) του συνόλου των τακτικών εσόδων που είναι γραμμένα στον προϋπολογισμό.

Άρθρο 151.

Έλεγχος προϋπολογισμού.

1. Η απόφαση του νομάρχη, ή σχετική με τον προϋπολογισμό του δήμου ή της κοινότητας, εκδίδεται μόνον έφ' όσον έχουν υποβληθεί σ' αυτόν οι αποφάσεις των συμβουλίων που άφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών που είναι γραμμένα στο προϋπολογισμό.

2. Ο νομάρχης ελέγχει τον προϋπολογισμό και μπορεί να διαγράψει έσοδα ή έξοδα που δεν έχουν επιβληθεί νομίμως ή των οποίων η έγγραφη είναι αντίθετη προς το νόμο.

3. Ο νομάρχης, με αιτιολογημένη απόφασή του, εγγράφει ατεπαγγέλτως στον προϋπολογισμό τις υποχρεωτικές δαπάνες που δεν έχουν εγγραφεί. Αν τα έσοδα δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεωτικών δαπανών, ο νομάρχης καλεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο για να ψηφίσει μέσα σε δεκαπέντε μέρες τους πόρους που είναι αναγκαίοι επιπλέον. Αν το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο δεν αποφασίσει μέσα στην προθεσμία αυτή, ο νομάρχης εγγράφει στον προϋπολογισμό, με αιτιολογημένη απόφασή του, τους πόρους που έχουν νομοθετηθεί υπέρ των δήμων ή κοινοτήτων και προέρχονται από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, με έναν από τους συντελεστές που ίσχυαν κατά τα δύο προηγούμενα έτη, (οι όποιοι έτσι ισχύουν και για το έτος επόμενο), ή αυξάνει τους συντελεστές αυτούς, μέσα στα όρια του νόμου, για να καλυφθούν οι επιπλέον πόροι. Αν πρόκειται για φόρο, τέλος, δικαίωμα, ή εισφορά, που επιβάλλονται με νόμο για πρώτη φορά, ο νομάρχης τα εγγράφει στον προϋπολογισμό με την ίδια διαδικασία και με τον συντελεστή που αρμόζει.

4. Με την απόφαση του νομάρχη, που αφορά τον προϋπολογισμό, επιτρέπεται: α) να διορθωθούν αθροιστικά λάθη. β) συγκεκριμένα έσοδα, που προβλέπονται από το νόμο, να εγγραφούν, έφ' όσον δεν έχουν εγγραφεί, και ν' αυξομειωθούν έφ' όσον έχουν υπολογιστεί με τρόπο λανθασμένο, και γ) ν' αυξομειωθούν υποχρεωτικές δαπάνες, που έχουν υπολογιστεί με τρόπο λανθασμένο.

5. Κατά των αποφάσεων του νομάρχη επιτρέπεται ν' ασκήσει αίτηση άκυρώσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, κάθε έκλογέας και οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

6. Ο τύπος του προϋπολογισμού των δήμων και κοινοτήτων θα καθοριστεί με διάταγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 152.

Απολογισμός δήμων.

1. Έως το τέλος Απριλίου, εκείνος που ενεργεί την ταμιακή υπηρεσία του δήμου υποβάλλει διά μέσου του δημάρχου στη δημορχιακή επιτροπή τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους που έληξε. Ο απολογισμός υποβάλλεται ενιαίως ανεξάρτητα από τις μεταβολές που έχουν τυχόν γίνει, ως προς τα πρόσωπα εκείνων που ενεργούν την ταμιακή υπηρεσία.

2. Μέσα σε δύο μήνες από του παρέλαβε τους λογαριασμούς, ή δημορχιακή επιτροπή τους προελέγχει και, το αργότερο πέντε μέρες μετά τη λήξη του τριμήνου, υποβάλλει τον απολογισμό μαζί με έκθεση της στο δημοτικό συμβούλιο. Το συμβούλιο, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από του παρέλαβε τον απολογισμό και την έκθεση της δημορχιακής επιτροπής, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση του απολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με αυτόν.

3. Ο απολογισμός μαζί με όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλεται στο Έλεγκτικό Συνέδριο, μέσα σ' ένα μήνα από του εκδόθηκε ή πράξη του δημοτικού Συμβουλίου που προβλέπει ή προηγούμενη παράγραφος, για να ελεγχθεί, και ή υποβολή του ανακοινώνεται στον νομάρχη.

4. Ὁ νομάρχης ἐπιβάλλει στὸν δημοτικὸ ταμῖα, στὰ μέλη τῆς δημοταρχικῆς ἐπιτροπῆς καὶ στὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἂν δὲν ἔχουν τηρήσει μὲ ὑπαίτιότητά τους τὶς προθεσμίες τῶν παραγράφων 1 καὶ 2, πειθαρχικὴ ποινὴ προστίμου ἕως τριῶν χιλιάδων (3.000) δραχμῶν, καὶ τοὺς ὀρίζει εὐλόγη προθεσμία γιὰ νὰ συμμορφωθοῦν. Σὲ ὅσους δὲν ἔχουν συμμορφωθεῖ ἕως τὸ τέλος τῆς προθεσμίας αὐτῆς, ὁ νομάρχης ἐπιβάλλει πειθαρχικὴ ποινὴ προστίμου μέχρι δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμῶν.

*Ἀρθρο 153.

Ἀπολογισμὸς κοινοτήτων.

1. Ἔως τὸ τέλος Ἀπριλίου, ὁ διευθυντὴς τοῦ δημόσιου ταμείου στέλνει στὴν κοινότητα τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρίσεως τοῦ περασμένου οἰκονομικοῦ ἔτους μαζί μὲ τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά. Τὸ κοινοτικὸ συμβούλιο ἀποφασίζει γιὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ διατυπώνει τὶς παρατηρήσεις του, μὲ πράξιν πού ἐκδίδει μέσα σ' ἓνα ἔμμηνο ἀπὸ τὴν παραλαβὴ τῶν λογαριασμῶν.

2. Οἱ παράγρ. 3 καὶ 4 τοῦ προηγούμενου ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ στὴν περίπτωσιν αὐτή.

*Ἀρθρο 154.

Ὑποβολὴ στατιστικῶν στοιχείων.

1. Εὐθὺς μόλις λήξει τὸ οἰκονομικὸ ἔτος, οἱ δημοτικοὶ ταμῖες καταρτίζουν συνοπτικὴν κατάστασιν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τῶν δήμων, πού ὑποβάλλουν στὸ Ὑπουργεῖο Ἐσωτερικῶν καὶ στὸν νομάρχην, καθὼς καὶ ἀπολογιστικὸν πίνακα, πού ὑποβάλλουν στὴν ὑπηρεσίαν στατιστικῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν.

2. Τὰ ἴδια στοιχεῖα ὑποβάλλουν καὶ οἱ διευθυντὲς τῶν δημόσιων ταμείων γιὰ τοὺς δήμους καὶ τὶς κοινότητες τῆς περιφέρειάς τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

*Ἀρθρο 155.

Λογοδοσίᾳ δημάρχου.

1. Ἔως τὸ τέλος Μαΐου, ὁ δήμαρχος, σὲ ἰδιαίτερη συνεδρίασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐκθέτει μὲ λεπτομέρειες τὰ πεπραγμένα τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ γενικὰ τὴν διοίκησιν τοῦ δήμου καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος δημοτικῆς δράσεως πού ἔχει ἐγκριθεῖ. Ἡ ἐκθέσις αὐτὴ διανέμεται σὲ κάθε δημοτικὸ σύμβουλο. Τὸ δημοτικὸ συμβούλιο μπορεῖ νὰ διατυπώνει παρατηρήσεις.

2. Οἱ ὄντες ὀφείλουν νὰ ἐνημερώνουν τοὺς κατοίκους τοῦ δήμου, μὲ τὰ πρὶο κατάλληλα μέσα, σχετικὰ μὲ τὸ περιεχόμενον τῆς λογοδοσίας.

3. Ἡ ἐκθέσις τοῦ δημάρχου καὶ ἀντίγραφο τοῦ πρακτικοῦ τοῦ συμβουλίου ὑποβάλλονται στὸν νομάρχην. Ἄν διατυπωθοῦν συστάσεις καὶ ὑποδείξεις ἀπὸ τὸν νομάρχην, ἀνακοινώνονται σὲ συνεδρίασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

*Ἀρθρο 156.

Λογοδοσίᾳ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος.

1. Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος, μὲ προκήρυξιν του, πού τοιχοκολλεῖται πρὶν ἀπὸ ὀκτώ τοῦλάχιστο μέρους, καλεῖ τοὺς δημότες ἕως τὴν τελευταία Κυριακὴ τοῦ Μαΐου, σὲ κατάλληλο χῶρον καὶ ὥρα, καὶ λογοδοτεῖ πρὸς αὐτούς, γιὰ τὰ πεπραγμένα τῆς κοινοτικῆς ἀρχῆς, πού ἀφοροῦν τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν κοινοτικῶν ὑποθέσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους πού ἔληξε. Στὴ λογοδοσίᾳ εἶναι παρὸν καὶ τὸ κοινοτικὸ συμβούλιο. Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος συγκαλεῖ τὸ συμβούλιο σὲ συνεδρίασιν πρὶν ἀπὸ τὴν λογοδοσίαν καὶ τὸ ἐνημερώνει γιὰ τὸ περιεχόμενον τῆς. Γιὰ

τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν τοῦ συμβουλίου συντάσσεται πρακτικόν.

2. Κάθε δημότης, κάτοικος, ἢ φορολογούμενος ἔχει δικαίωμα νὰ διατυπώσῃ παρατηρήσεις σχετικὰς μὲ τὴν λογοδοσίαν, στὴ συνέλευσιν αὐτὴν.

3. Ἡ διάταξις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 155 ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ στὴν περίπτωσιν αὐτὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΤΑΜΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

*Ἀρθρο 157.

Διεξαγωγή.

1. Τὸ Ταμεῖο Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων διεξάγει τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων διὰ μέσου τῶν δημοσίων ταμείων.

2. Στους δήμους ὁ ὀργανισμὸς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας μπορεῖ νὰ προβλέπῃ ἐιδικὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν.

*Ἀρθρο 158.

Εἰσπραξὴ ἐσόδων.

Γιὰ τὴν εἰσπραξὴν τῶν ἐσόδων τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις πού ἰσχύουν κάθε φορὰ γιὰ τὴν εἰσπραξὴν τῶν δημοσίων ἐσόδων. Τὰ ταμιακὰ ὄργανα ἀσκοῦν ἀντιστοίχως ὅλες τὶς ἀρμοδιότητες πού προβλέπουν οἱ διατάξεις αὐτές.

*Ἀρθρο 159.

Ἐλεγχος τῆς ταμιακῆς διαχειρίσεως.

Ἐκεῖνοι πού διεξάγουν τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων ὀφείλουν νὰ παρέχουν κάθε πληροφορίαν πού ζητᾷ ὁ νομάρχης ἢ ὁ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν, οἱ ὁποῖοι, ἂν συντρέχει ἐιδικὴ περίπτωσις, μποροῦν νὰ διατάζουν καὶ ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεώς τους. Τὸν ἔλεγχον διενεργοῦν οἱ ἐπιθεωρητὲς πού ἀνήκουν στὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν. Οἱ ἐπιθεωρητὲς αὗτοι ἔχουν ὡς πρὸς τὸν ἔλεγχον ὅλες τὶς ἀρμοδιότητες καὶ τὶς εὐθύνες τῶν οἰκονομικῶν ἐπιθεωρητῶν δημοσίων ὑπολόγων.

*Ἀρθρο 160.

Ἀναστολὴς χρεῶν—διευκολύνσεις ὀφειλετῶν.

1. Οἱ διατάξεις οἱ σχετικὰς μὲ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐξοφλήσεως χρεῶν πρὸς τὸ δημοσίον δὲν ἐφαρμόζονται γιὰ χρεῖα πρὸς δήμους καὶ κοινότητες.

2. Ἐκεῖνοι πού διεξάγουν τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν μποροῦν νὰ παρέχουν στους ὀφειλέτες τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων τὶς διευκολύνσεις πού ἐπιτρέπονται γιὰ τοὺς ὀφειλέτες τοῦ δημοσίου, μὲ ἐξαίρεσιν τοὺς ὀφειλέτες βάσει συμβάσεων.

3. Ἡ ἐξόφλησις τῶν χρεῶν πρὸς δήμους καὶ κοινότητες μπορεῖ, γιὰ ἐξαιρετικούς λόγους, νὰ ὀρίζεται σὲ δόσεις ἢ προθεσμίες. Σύμφωνα μὲ ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, πού ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχην, ὁ χρόνος γιὰ τὴν καταβολὴν μπορεῖ νὰ ὑπερβαίνει τὸ χρόνον τὸν ἐπιτρεπόμενον κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

*Ἀρθρο 161.

Ἐντοκὴν κατάθεσις ἐσόδων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

1. Ἐφόσον ἡ διαχείρισιν τῶν ἐσόδων ἐνὸς δήμου ἢ μιᾶς κοινότητος ἔχει ἀνατεθεῖ στὸ Ταμεῖο Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, τὸ χρηματικὸ ὑπόλοιπον, πού ἀπομένει στὰ δημόσια ταμεία στὸ τέλος κάθε ἔτους, κατατίθεται ἐντόκως στὸ ταμεῖο αὐτό. Τὸ ἐπιτόκιο μπορεῖ νὰ εἶναι κατώτερον ἀπὸ τὸ ἐπιτόκιο τῶν δανείων πού χορηγεῖ τὸ Ταμεῖο Παρακαταθηκῶν

και Δανείων κατά μία μονάδα το πολύ. Το προϊόν του τόκου εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Με απόφαση του Υπουργού Έσωτερικών κατανέμεται σε δήμους και κοινότητες το 60% από αυτό, για την εκτέλεση έργων ύδρευσης, όδοποιας, ηλεκτροφωτισμού και αποχετεύσεως, και το υπόλοιπο για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών τους.

2. Ο δημοτικός ταμίας δεν έχει δικαίωμα να κρατά στο ταμείο περισσότερο από το ένα δωδεκατημόριο των εξόδων που είναι γραμμένα στον προϋπολογισμό του δήμου. Τα υπόλοιπα χρήματα καταθέτει εντόκως και σε λογαριασμό όψεως στην Τράπεζα της Ελλάδος ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ή στην Έθνική ή την Αγροτική Τράπεζα.

3. Ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταθέτουν εντόκως τα έσοδά τους, που προέρχονται από εκποίηση περιουσιακών τους στοιχείων ή από δωρεές και κληροδοτήματα και προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση κοινωφελών έργων, σε ιδιαίτερο λογαριασμό, στο όνομά τους, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με την παράγρ. 1, για το διάστημα που μεσολαβεί έως την έναρξη της εκτελέσεως των έργων αυτών.

*Άρθρο 162.

Πληρωμή εκκαθαρισμένης απαιτήσεως.

1. Αν ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας αρνείται να εκδώσει ένταλμα για την πληρωμή μίας εκκαθαρισμένης απαιτήσεως, που προβλέπεται στον προϋπολογισμό, ο δικαιοϋχος έχει δικαίωμα, δέκα μέρες αφότου επιδόθηκε με απόδειξη αίτησή του στον δήμαρχο ή στον πρόεδρο της κοινότητας, να υποβάλει αναφορά προς τον νομάρχη.

2. Ο νομάρχης, με αιτιολογημένη απόφαση, διατάζει να εκδοθεί το ένταλμα μέσα σε όριστη προθεσμία.

3. Αν δεν προβλέπεται σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο οφείλει, μέσα στην προθεσμία που όρίζει ο νομάρχης, να τροποποιήσει με απόφασή του τον προϋπολογισμό, ώστε να εγγραφεί ή αναγκαστεί πίστωση και να εκδοθεί άμεσα το σχετικό ένταλμα.

4. Αν η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγρ. 2 περάσει, χωρίς να έχει εκδοθεί το ένταλμα, ο νομάρχης το εκδίδει άπευθείας. Στην περίπτωση της παραγρ. 3, τροποποιεί τον προϋπολογισμό και συγχρόνως εκδίδει το ένταλμα άπευθείας. Και στις δύο περιπτώσεις επιβάλλει στον δήμαρχο ή στον πρόεδρο της κοινότητας και στους υπαίτιους δημοτικούς ή κοινοτικούς συμβούλους πειθαρχική ποινή προστίμου έως τριών χιλιάδων (3.000) δραχμών.

*Άρθρο 163.

Έντάλματα προπληρωμής.

1. Η έκδοση ενταλμάτων προπληρωμής επιτρέπεται μόνον: α) για να γίνουν πληρωμές για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων και για την προμήθεια των υλικών που απαιτούνται γι' αυτά, εφόσον γίνονται χωρίς δημοπρασία, και εφόσον η πληρωμή με τακτικό ένταλμα στο όνομα των δικαιούχων καθιστά αδύνατη την εκτέλεση του έργου ή της προμήθειας ή β) για την πληρωμή προμηθειών που γίνονται με δημοπρασία, όταν η προμήθεια γίνεται έξω από την έδρα του δήμου ή της κοινότητας ή άπευθείας από το εξωτερικό, και είναι αδύνατη ή επιζήμια ή χωρίς προπληρωμή προμήθεια.

2. Τα έντάλματα προπληρωμής εκδίδονται στο όνομα δημοτικών ή κοινοτικών υπαλλήλων.

*Άρθρο 164.

Πάγια προκαταβολή.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου μπορεί να παρέχεται πάγια προκαταβολή εις βάρος του σχε-

τικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού, για την πληρωμή μικρών δαπανών. Με την απόφαση ορίζεται: α) το ποσό της προκαταβολής, που δεν μπορεί να υπερβαίνει, για τις κοινότητες, το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) δραχμών, για τους δήμους Αθηναίων, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Περιστερίου και Πατρέων το ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών και για τους λοιπούς δήμους το ποσό των ογδόντα χιλιάδων (80.000) δραχμών και β) ο δημοτικός ή κοινοτικός υπάλληλος, που στο όνομά του θα εκδοθεί το ένταλμα και που θα ενεργεί τις πληρωμές σύμφωνα με τις έγγραφες εντολές του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας.

2. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας οφείλει, αφού γίνουν οι πληρωμές, να θέτει χωρίς καθυστέρηση τα δικαιολογητικά τους υπόψη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, για τον έλεγχο και την έγκριση της δαπάνης.

*Άρθρο 165.

Διαγραφή χρεών.

1. Κάθε είδους χρέη προς τους δήμους και τις κοινότητες μπορούν να διαγραφούν ολόκληρα ή εν μέρει: α) όταν οι οφειλότες πέθαναν χωρίς ν' αφήσουν καμιά περιουσία και οι κληρονόμοι τους αποποιήθηκαν την κληρονομία, β) όταν οι οφειλότες δεν έχουν καδόλου περιουσία, και η επιδίωξη της εισπράξεως δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα επί τρία χρόνια, αφότου έληξε η χρήση κατά την οποία βεβαιώθηκαν, γ) όταν οι οφειλότες δεν έχουν περιουσία και είναι αγνώστου διαμονής, εφόσον οι προσπάθειες, που έγιναν επί μία τριετία για την ανεύρεση της διαμονής τους, δεν έφεραν αποτέλεσμα και δ) όταν η έγγραφη στους όριστικούς βεβαιωτικούς καταλόγους δημοτικών ή κοινοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών έγινε κατά τρόπο προφανώς λανθασμένο ως προς τη φορολογητέα ύλη ή το πρόσωπο του φορολογουμένου, ή όταν έγινε κατά λάθος πολλαπλή έγγραφη για το ίδιο είδος εσόδου και για το ίδιο πρόσωπο.

2. Η διαγραφή των χρεών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

*Άρθρο 166.

Γενικές διατάξεις.

1. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Έσωτερικών και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του Έλεγκτικού Συνεδρίου, κανονίζονται τα θέματα τα σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων, την έκδοση των χρηματικών ενταλμάτων, την ευθύνη και τον καταλογισμό σε βάρος των προσώπων που τα εκδίδουν και τα προσυπογράφουν, τη χρηματική διαχείριση της ταμιακής ύλης, της λογοδοσίας των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων και γενικά την οικονομική διοίκηση και το λογιστικό των δήμων και κοινοτήτων.

2. Με άλλο διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Έσωτερικών και Οικονομικών, ρυθμίζεται η ευθύνη των προσώπων που διαχειρίζονται ένα δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο ως προς την εισπραξη των εσόδων και την πληρωμή των δαπανών, καθώς και η διαδικασία και το περιεχόμενο του ελέγχου των χρηματικών ενταλμάτων.

3. Αν ο ταμίας αμφισβητήσει τη νομιμότητα του εντάλματος, αποφασίζει ο νομάρχης. Η απόφαση του νομάρχη είναι υποχρεωτική για τον ταμια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΑΝΕΙΑ

*Άρθρο 167.

Διαδικασία συναμολογήσεως.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συναμολογούν δάνεια με το κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύμα-

τα, με νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και με κάθε είδους δημοσίους οργανισμούς, για την πραγματοποίηση κάθε σκοπού που ανήκει στην αρμοδιότητά τους.

2. Με την απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που αφορά τη σύναψη του δανείου πρέπει να καθορίζονται ο σκοπός, οι όροι του, και η τοκοχρεωλυτική δόση. Για να συναφθεί δάνειο για την εκτέλεση έργων ή προμηθειών, πρέπει να υπάρχει προκαταρκτική μελέτη ή προμελέτη ή οριστική μελέτη των έργων ή των προμηθειών, για τα οποία θα συνομολογηθεί το δάνειο, που να έχει συνταχθεί και έγκριθεί από τα αρμόδια όργανα.

3. Απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί το δάνειο για σκοπό άλλον από εκείνο για τον οποίο συνομολογήθηκε. Επιτρέπεται εξαιρετικά να χρησιμοποιηθεί το δάνειο ή ένα μέρος του για την εκτέλεση άλλου έργου. Ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου. Αν και ο σκοπός αυτός ματαιωθεί, το δάνειο επιστρέφεται στον δανειστή.

4. Όποιοι παραβαίνουν τις διατάξεις της παραγρ. 3, τιμωρούνται με πειθαρχική ποινή προστίμου έως είκοσι χιλιάδων (20.000) δραχμών. Οι υπαίτιοι έχουν ατομική ευθύνη κατά τις διατάξεις του άρθρου 119.

Άρθρο 168.

Δαπάνες για τη συνομολόγηση.

1. Οι διατάξεις, που επιβάλλουν την παράσταση δικηγόρων κατά τη σύναξη δανειατικών συμβολαιογραφικών έγγραφων, δεν εφαρμόζονται για τους δήμους και τις κοινότητες. Οι συμβάσεις για τη συνομολόγηση δανείων προς δήμους και κοινότητες δεν επιβαρύνονται με τέλη και δικαιώματα υπέρ τρίτων.

2. Στις συμβάσεις, που γίνονται με συμβολαιογραφικά έγγραφα και αφορούν τη συνομολόγηση δανείων εκ μέρους δήμων και κοινοτήτων, τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα μειώνονται στο ένα δεύτερο και δεν μπορούν πάντως να υπερβούν το ποσό των επτά χιλιάδων (7.000) δραχμών. Τα κάθε είδους δικαιώματα έμμεσων ή άμεσων υποθηκοφυλάκων, για την έγγραφη υποθήκη, προσημειώσεως, ή κατασχεσεως, σε βάρος των δήμων και κοινοτήτων, μειώνονται στο ένα δεύτερο και δεν μπορούν πάντως να υπερβούν το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) δραχμών.

3. Έγγυησις του δημοσίου για τη σύναψη δανείων παρέχονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Έσωτερικών και Οικονομικών. Ύστερα από πρόταση του νομάρχη. Η έγγυηση μπορεί να παρέχεται με όρους που αφορούν τη χρονική διάρκεια, τις προϋποθέσεις για την παροχή και εξόφληση του δανείου και τις ασφάλειες που πρέπει ενδεχομένως να παράσχει ο δήμος ή η κοινότητα που δανείζεται, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η εκχώρηση πόρων.

Άρθρο 169.

Παράταση της ισχύος φορολογιών
έως την εξόφληση των δανείων.

Η διάρκεια και η είσπραξη των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών που εκχωρούν οι δήμοι και οι κοινότητες για την ασφάλιση και την εξυπηρέτηση των δανείων, παρατείνεται αυτοδικαίως έως την πλήρη εξόφληση των δανείων αυτών.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 170.

Γενικές υποχρεώσεις — προστασία.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες οφείλουν να διατηρούν και να προστατεύουν την κάθε είδους περιουσία τους.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες οφείλουν να διαχειρίζονται την ακίνητη και κινητή περιουσία τους με τρόπο επιμελή και αποδοτικό και να διατηρούν την αξία της.

3. Ακίνητα και κινητά πράγματα, αξίες και οτιδήποτε άλλο ανήκει στην περιουσία των δήμων και των κοινοτήτων, πρέπει να καταγράφονται στα βιβλία τους.

4. Η διάθεση περιουσιακών στοιχείων των δήμων ή των κοινοτήτων επιτρέπεται, εφόσον τηρηθούν οι ειδικές διατάξεις του Κώδικα και εφόσον ο σκοπός που επιδιώκεται με τη διάθεση αυτή εξυπηρετεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμφέρον.

5. Η ακίνητη περιουσία των δήμων και των κοινοτήτων προστατεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας «περί προστασίας της ακινήτου περιουσίας του δημοσίου», όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 171.

Ακίνητη περιουσία σε περίπτωση
αναγνωρίσεως δήμου ή κοινότητας.

1. Σε περίπτωση που ένας συνοικισμός αποσπάται από ένα δήμο ή μία κοινότητα και αναγνωρίζεται ως ιδιαίτερη κοινότητα, ισχύουν ως προς την ακίνητη περιουσία τα ακόλουθα: α) τα ακίνητα του συνοικισμού που είχαν περιέλθει στο δήμο ή την κοινότητα απ' όπου τώρα αποσπάται, περιέρχονται στο συνοικισμό που αναγνωρίζεται ως κοινότητα. β) Τα ακίνητα που βρίσκονται στην περιφέρεια του συνοικισμού και ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία του δήμου ή της κοινότητας, απ' όπου αποσπάται ο συνοικισμός, παραμένουν στην κυριότητα του δήμου ή της κοινότητας, εκτός αν περιήλθαν στην κυριότητά τους για χάρη του συνοικισμού. γ) Τα ακίνητα της περιφέρειας του συνοικισμού, μαζί με τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται επάνω σ' αυτά, που είναι προορισμένα για την εκπλήρωση δημοτικού ή κοινοτικού σκοπού, παραμένουν στην κυριότητα του δήμου ή της κοινότητας, απ' όπου αποσπάστηκε ο συνοικισμός, εκτός αν ήταν προορισμένα αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του συνοικισμού. δ) Τα κοινόχρηστα ακίνητα που βρίσκονται στην περιφέρεια του συνοικισμού, περιέρχονται στον αναγνωριζόμενο δήμο ή κοινότητα.

2. Τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση ακινήτων, που προϋπάρχουν υπέρ των κατοίκων του συνοικισμού, διατηρούνται.

3. Σε περίπτωση που γίνεται απόσπαση συνοικισμού από ένα δήμο ή μία κοινότητα και ένωση του με άλλο δήμο ή κοινότητα, τα αποτελέσματα που προβλέπονται στην παρ. 1 δημιουργούνται υπέρ του δήμου ή της κοινότητας με τον οποίο ενώνεται ο συνοικισμός, και τα αποτελέσματα που προβλέπονται στη παρ. 2 δημιουργούνται υπέρ των κατοίκων του συνοικισμού.

Άρθρο 172.

Τύχη της περιουσίας δήμων ή
κοινοτήτων σε περίπτωση ενώσεως.

1. Αν γίνει ένωση δήμων ή κοινοτήτων, η κοινότητας με δήμο, ή περιουσία τους περιέρχεται στο νέο δήμο ή την κοινότητα.

2. Τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση των ακινήτων, που προϋπάρχουν υπέρ των κατοίκων κάθε δήμου ή κοινότητας, διατηρούνται.

Άρθρο 173.

Κατανομή οφειλών σε περίπτωση
προσαρτήσεως ή αναγνωρίσεως.

1. Ο δήμος ή η κοινότητα, όπου προσαρτάται ένας συνοικισμός, ή ο συνοικισμός, που αναγνωρίζεται ως ιδιαίτερος δήμος ή κοινότητα, οφείλει να καταβάλει το μέρος που αναλογεί στο συνοικισμό αυτόν από τις οφειλές, που προέκυψαν αποκλειστικά από την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, που εξυπηρετούν και το συνοικισμό. Η υποχρέωση αυτή

υπάρχει απέναντι στο δῆμο ή στην κοινότητα απ' όπου αποπύσσεται ο συνοικισμός, και ή σχετική δαπάνη εγγράφεται ως υποχρεωτική.

2. Η κατανόμη της οφειλής γίνεται ανάλογα με την ωφέλεια που προέκυψε για τὸ συνοικισμό από τὰ έργα, αφού υπέρβει υπόψη και ὁ πληθυσμός, με απόφαση τοῦ νομάρχου, που εκδίδεται ὕστερα από γνώμη τοῦ συμβουλίου που προβλέπει τὸ ἄρθρο 8 τοῦ Κώδικα.

Ἄρθρο 174.

Διάθεση — διαχείριση βοσκοτόπων.

1. Βοσκοτόποι που ἀνήκουν στο κράτος, διατίθενται για ἐκμετάλλευσή στους δῆμους και στις κοινότητες στην περιφέρεια τῶν ὁποίων βρίσκονται, κατὰ προτεραιότητα, ἀποκλειστικά και μόνο για τὴν ἱκανοποίηση κτηνοτροφικῶν ἀναγκῶν, ἐκτός ἀν ὁ νόμος ὀρίζει διαφορετικά.

2. Τίς περιουσίες, που ἀνήκουν πρὶν από τὸ νόμο ΔΝΖ' σὲ τῶς δῆμους και προέρχονται από ἰδιωτικές βοσκές, που ή χρήση τους εἶχε ἀφεθεῖ από τοὺς ἰδιοκτῆτες στην κοινή χρήση, διαχειρίζεται τὸ δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, στην περιφέρεια τοῦ ὁποίου βρίσκονται, σύμφωνα με τίς διατάξεις που ρυθμίζουν τὴ διαχείριση δημοτικῆς ή κοινοτικῆς περιουσίας. Εἰδικότερα, στους δῆμους ή στις κοινότητες, που οἱ κάτοικοι τους μετακινούνται ὁμαδικὰ ἔξω από τὴ διοικητική περιφέρειά τους, και στὸν ἴδιο τόπο, για διαχείριση ή παραθερισμό, τίς βοσκές που ἀναφέρονται σ' αὐτὴν τὴν παράγραφο διαχειρίζεται ὁ δῆμος ή ή κοινότητα στην περιφέρεια τοῦ ὁποίου γίνεται ή διαχείριση ή ὁ παραθερισμός, και ὅχι ὁ δῆμος ή ή κοινότητα στην περιφέρεια τοῦ ὁποίου βρίσκονται οἱ βοσκές.

3. Ἄν τίς βοσκές τῆς προηγούμενης παραγράφου διαχειρίζονται ἤδη με ὁποιοδήποτε τρόπο συνεταιρισμοὶ ή ἐπιτροπές, ή διαχείριση περιέρχεται, μέσα σ' ἕνα ἔτος ἀφότου ἀρχίσει νὰ ἰσχύει ὁ Κώδικας, στο δῆμο ή στην κοινότητα στην περιφέρεια τοῦ ὁποίου βρίσκονται οἱ βοσκές, ὕστερα από πρόταση τοῦ δῆμου ή τῆς κοινότητας και με απόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν.

Ἄρθρο 175.

Κτηματολόγια.

1. Οἱ δῆμοι και οἱ κοινότητες οφείλουν νὰ καταρτίζουν και νὰ τηροῦν κτηματολόγια τῶν ἀκινήτων τους.

2. Στο κτηματολόγιο καταχωρίζεται: α) ή περιγραφή και τὸ εἶδος τοῦ ἀκινήτου, β) ή τοποθεσία, γ) ή ἔκταση και τὰ ὅρια τοῦ ἀκινήτου καθώς και τὸ σχετικό τοπογραφικό ή πρόχειρο σχεδιάγραμμα, δ) ή χρονολογία τῆς ἀποκτῆσῆς του και οἱ τίτλοι ἰδιοκτησίας, ε) ἄλλα δικαιώματα που τυχὸν ὑπάρχουν και οἱ σχετικοὶ τίτλοι και στ) ή κατὰ προσέγγιση ἀξία τοῦ ἀκινήτου.

3. Για τὴν καταχώριση ἀκινήτου στο κτηματολόγιο συντάσσεται ἐκθεση από ἐπιτροπή, που συγκροτεῖται σὲ κάθε δῆμο ή κοινότητα με τὸν ἀκόλουθο τρόπο: α) στους δῆμους που ἔχουν δική τους τεχνική ὑπηρεσία, συγκροτεῖται με ἀπόφαση τοῦ δημάρχου, και ἀποτελεῖται από δύο μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, που ὀρίζονται μαζί με τοὺς ἀναπληρωτές τους από τὸ συμβούλιο, και από ἕνα μηχανικό ή ὑπομηχανικό τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας και β) στους λοιποὺς δῆμους και κοινότητες συγκροτεῖται με ἀπόφαση τοῦ νομάρχου και ἀποτελεῖται από τὸν ἀρμόδιο ἀγρονόμο ή, ἀν θέν ὑπάρχει ἀγρονόμος, από τὸν ἀρμόδιο διοικητὴ τῆς ἀγροφυλακῆς, ἕνα μέλος τοῦ δημοτικοῦ ή κοινοτικοῦ συμβουλίου, που ὀρίζεται από τὸ συμβούλιο, και ἕνα μηχανικό ή ὑπομηχανικό τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τῶν δῆμων και κοινότητων ή, ἀν θέν ὑπάρχουν αὐτοί, ἕναν ἐμπειροτέχνη. Στις ἐπιτροπές αὐτές προεδρεύει ὁ δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος που μετέχει, και ἀν μετέχουν περισσότεροι δημοτικοὶ ή κοινοτικοὶ σύμβουλοι, αὐτὸς που ἔλαβε στην ἐκλογή τοὺς περισσότερους ψήφους. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέα ἐκτελεῖ δημοτικός ή κοινοτικός ὑπάλληλος, που ὀρίζεται από τὸν δήμαρχο ή τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητας. Ἀνακοίνωση για τὴν κατάρτιση τῶν ἐκθέσεων δημοσιεύεται, με τοιχοκόλληση στο κοι-

νοτικό ή δημοτικό κατάστημα. Οἱ ἐκθέσεις ἐιβλιοθετοῦνται σὲ εἰδικὸ ἐιβλίο τοῦ ὁποίου ἐξασφαλίζεται ή δημοσιότητα.

4. Ὁ δῆμος ή ή κοινότητα μπορούν ν' ἀναθέτουν τὴν κατάρτιση τῶν διαγραμμάτων τῶν ἀκινήτων τους ἀπευθείας σὲ ἰδιώτη πολιτικό μηχανικό ή ἀρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό ή ὑπομηχανικό. Ἡ ἀμοιβή τους καθορίζεται σύμφωνα με τίς διατάξεις που ἀφοροῦν τὴν ἀνάθεση τῆς συντάξεως μελετῶν δημοτικῶν και κοινοτικῶν ἔργων, και καταβάλλεται στὸν δικαιούχο εὐθὺς μόλις ἐκτελεστῇ ὁλόκληρη ή ἐργασία, και αφού βεβαιωθεί ή ἐκτέλεση από τὸ τεχνικό μέλος τῆς ἐπιτροπῆς. Στις κοινότητες, ή κατάρτιση τῶν σχεδιαγραμμάτων μπορεί νὰ ἀνατεθεῖ σὲ ἐμπειροτέχνη.

5. Οἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν που προβλέπουν οἱ διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ αὐτοῦ, μπορούν ν' ἀναθεωροῦνται, ὕστερα από αἴτηση ὁποίου ἔχει ἔννομο συμφέρον, που ὑποβάλλεται μέσα σὲ προθεσμία 6 μηνῶν από τὴ δημοσίευση τῆς σχετικῆς ἀνακοινώσεως. Τὴν ἀναθεώρηση ἐνεργεῖ ἐπιτροπή, που συγκροτεῖται από τὸν νομάρχη, στην ἔδρα κάθε νομοῦ και ἀποτελεῖται από τὸν διευθυντὴ ἐσωτερικῶν τῆς νομαρχίας, ὡς πρόεδρο, τὸν προϊστάμενο τῆς διευθύνσεως γεωργίας τοῦ νομοῦ, ἕνα μηχανικό τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας δῆμων και κοινοτήτων και δύο μέλη, που ὀρίζονται μαζί με τοὺς ἀναπληρωτές τους από τὴ διοικούσα ἐπιτροπή τῆς τοπικῆς ἐνώσεως δῆμων και κοινοτήτων με διετὴ θητεία. Ἡ ἐπιτροπή λειτουργεῖ νόμιμα, ἀκόμη και ἀν τὰ μέλη τῆς που πρέπει νὰ ὀριστοῦν από τὴν τοπική ἐνωσή, θέν ἔχουν ὑποδειχθεῖ μέσα σὲ δύο μηνες ἀφότου ή ἐνωσή παρέλαβε τὸ σχετικό ἔγγραφο τοῦ νομάρχου. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέα ἐκτελεῖ ἕνας ὑπάλληλος τῆς νομαρχίας, που ὀρίζεται από τὸν νομάρχη.

6. Ἄν ὑπάρχει ἀτάφεια στις ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν, σχετική ἰδίως με τὸν καθορισμὸ τῶν ὁρίων, τῆς ἐκτάσεως και τῆς θέσεως τῶν ἀκινήτων που ἔχουν περιληφθεῖ στο κτηματολόγιο, ή ἀν διαπιστωθεῖ ὅτι ἔχει παραλειφθεῖ ή ἐγγραφή στο κτηματολόγιο τῶν δημοτικῶν ή κοινοτικῶν ἀκινήτων, καθώς και ἀν ἔχει γίνει ἐσφαλμένη ἐγγραφή ἰδιωτικῶν ἀκινήτων ὡς δημοτικῶν ή κοινοτικῶν, ἐπιτρέπεται στις ἐπιτροπές νὰ προβαίνουν στις ἀναγκαῖες ἀποσαφηνίσεις, συμπληρώσεις και διορθώσεις, μέσα σὲ δύο χρόνια από τὴ δημοσίευση τῶν ἐκθέσεων τους, ὕστερα από ἔγγραφο τοῦ νομάρχου.

7. Ὅποιοιδήποτε οὐσιώδεις μεταβολές τῶν ἀκινήτων δημιουργοῦνται μετὰ τὴ σύνταξη τοῦ κτηματολογίου, ἐγγράφονται στο κτηματολόγιο με τὴ φροντίδα τοῦ δημάρχου ή τοῦ προέδρου τῆς κοινότητας. Μεταβολές στα σχεδιαγράμματα γίνονται μόνον από μηχανικό.

8. Στὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν και στὸν γραμματέα κατὰβάλλονται τὰ ἔξοδα κινήσεως καθώς και, μετὰ τὴν ὀριστικοποίηση τοῦ κτηματολογίου, ἀνάλογη ἀποζημίωση. Τὰ ἔξοδα αὐτὰ ἐπιβαρύνουν τοὺς ἐνδιαφερόμενους δῆμους και κοινότητες και καθορίζονται με ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν.

9. Ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖο καταρτίζεται και δημοσιεύεται τὸ κτηματολόγιο, ή λειτουργία τῶν ἐπιτροπῶν, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με τὸ κτηματολόγιο καθορίζονται με διάταγμα.

Ἄρθρο 176.

Δωρεές ἀκινήτων.

1. Δωρεές δημοτικῶν και κοινοτικῶν ἀκινήτων ἐπιτρέπονται, ὕστερα από ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ή κοινοτικοῦ συμβουλίου, που λαμβάνεται με τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του, για τὴν κατασκευή δημοσίων διδακτηρίων, τὴν κάλυψη ἀναγκῶν ἀντασμου ή τὴν ἐκπλήρωση ἄλλου σπουδαίου κοινωφελούς σκοποῦ, που συνδέεται ἀποκλειστικά και μόνο με τὴν προαγωγή τῶν τοπικῶν συμφερόντων και τὴν ἀμεση ἐξυπηρέτηση τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

2. Ἄν ή χρήση τῶν ἀκινήτων, που ἔχουν δωρηθεῖ, μεταβληθεῖ ή ὁ σκοπὸς τῆς δωρεᾶς θέν ἐκπληρωθεῖ μέσα στην προθεσμία που ἔχει ὀριστεί, ή σύμβαση τῆς δωρεᾶς λύεται,

καί ἡ κυριότητα τῶν ἀκινήτων ἐπανέρχεται αὐτοδικαίως στὸ δῆμο ἢ στὴν κοινότητα. Ἡ σχετική ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου καταχωρίζεται στὰ βιβλία μεταγραφῶν.

Ἄρθρο 177.

Δωρεάν παραχώρηση τῆς χρήσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀκινήτων.

1. Μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρεῖται δωρεάν ἡ χρήση δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀκινήτων στὸ δημόσιο ἢ σὲ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἐκτακτῆς καὶ ἐπείγουσας ἀνάγκης. Ἡ παραχώρηση ἀνακαλεῖται μὲ ὅμοια ἀπόφαση, ἐφόσον οἱ λόγοι πού τὴν εἶχαν ὑπαγορεύσει ἔχουν ἐκλείψει.

2. Ἐπίσης, μὲ τὴν ἴδια διαδικασία, ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρεῖται δωρεάν ἡ χρήση ἀκινήτων σὲ ἄλλα νομικά πρόσωπα, πού ἀσκοῦν ἀποκλειστικά καὶ μόνο δραστηριότητα πού εἶναι κοινωφελῆς ἢ προάγει τὰ τοπικά συμφέροντα.

3. Οἱ ἀποφάσεις πού προβλέπονται σ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο δὲν ἐκτελοῦνται, πρὶν περάσουν πέντε μέρες ἀφ'οὗτος περιῆλθαν στὴ νομαρχία.

Ἄρθρο 178.

Ἐκποίηση ἀκινήτων.

1. Ἡ ἐκποίηση δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀκινήτων ἐπιτρέπεται μόνο γιὰ προφανῆ ὠφέλεια τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητας, μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου, πού λαμβάνεται μὲ τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ καὶ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη. Ἡ προφανὴς ὠφέλεια βεβαιώνεται μὲ τὴν ἴδια ἀπόφαση.

2. Ὁ δῆμος ἢ ἡ κοινότητα διαθέτουν τὸ προϊόν τῆς ἐκποίησης ἀποκλειστικά καὶ μόνο γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ σκοποῦ, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔγινε ἡ ἐκποίηση. Ἄν τυχὸν ἀπομένει ὑπόλοιπο, διατίθεται γιὰ τὴν ἐκτέλεση ἔργων. Ἀποκλείεται ἡ διάθεση τοῦ υπολοίπου αὐτοῦ γιὰ τὴν κάλυψη ὑποχρεωτικῶν δαπανῶν.

3. Ἡ ἐκποίηση γίνεται μὲ δημοπρασία, καὶ ἡ πράξη κατακύρωσης ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη.

4. Κάθε παράδοση τῆς διαδικασίας πού προβλέπεται σὲ τοῦτο τὸ ἄρθρο, συνεπάγεται ἀπόλυτη ἀκυρότητα τῆς ἐκποίησης. Καμία ἀξίωση δὲν δημιουργεῖται κατὰ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητας ἀπὸ τὴν ἀκυρότητα αὐτή.

Ἄρθρο 179.

Ἐκποίηση οἰκοπέδων σὲ ἄστεγους δημότες.

1. Οἱ δῆμοι καὶ οἱ κοινότητες μποροῦν, μὲ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου τους, πού ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη, νὰ ἐκποιῶν ἀπευθείας καὶ χωρὶς δημοπρασία οἰκοπέδα τους σὲ ἄστεγους καὶ οἰκονομικά ἀδύνατους δημότες κατοίκους τους. Μὲ ἄλλη ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ τοῦ κοινοτικού συμβουλίου καθορίζονται οἱ κατηγορίες τῶν δικαιούχων, σύμφωνα μὲ γενικά κριτήρια, ὅπως π.χ. εἶναι τὸ ὕψος τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνηλίκων τέκνων, ἡ κατάσταση τῆς υγείας τῶν μελῶν τῆς οἰκογένειας, οἱ καταστροφές ἀπὸ θεομηνίες κλπ. Ἡ ἐπιλογή τῶν δικαιούχων καὶ ἡ παραχώρηση τῶν οἰκοπέδων γίνεται μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ τοῦ κοινοτικού συμβουλίου. Ἄν οἱ ὅροι εἶναι ἴσοι, γίνεται δημόσια κλήρωση ἀνάμεσα στοὺς δικαιούχους.

2. Τὸ τίμημα τῶν οἰκοπέδων, πού ἐκποιῶνται μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, καθορίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου στὸ ἕνα τέταρτο τοῦλάχιστον τῆς τρέχουσας ἀξίας τους, καταβάλλεται σὲ πέντε ἐτήσιες δόσεις καὶ διατίθεται γιὰ νὰ ἐκτελεστοῦν ἔργα, κατὰ προτίμηση μέσα στὸν παραχωρούμενο χώρο. Ἐφόσον ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους παραχωροῦνται τὰ οἰκοπέδα δὲν ἀνεγείρουν οἰκοδομὴ μέσα σὲ πέντε χρόνια ἀπὸ τὴν παραχώρηση, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τὰ δικαιώματά τους, ἐκτὸς ἂν ζητήσουν παράταση τῆς πενταετοῦς προθεσμίας μὲ αἴτησή τους, πού περιέχει ἐπαρκὴ ἀιτιολογία καὶ ὑποβάλλεται κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς προθεσμίας. Ἡ προθεσμία δὲν μπο-

ρεῖ πάντως νὰ παραταθεῖ περισσότερο ἀπὸ μία ἀκόμη τριετία. Τὸ συμβόλαιο γιὰ τὴ μεταβίβαση τῆς κυριότητας συντάσσεται ἀφοῦ τηρηθοῦν οἱ προαναφερόμενοι ὅροι καὶ προϋποθέσεις.

3. Ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρηθεῖ ἀπὸ τὸ δῆμο ἢ τὴν κοινότητα δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ὥστε νὰ λάβει σταγαστικό δάνειο ἐκεῖνος ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἔγινε ἡ ἐκποίηση.

Ἄρθρο 180.

Διάθεση ἀποκαλυπτομένων καλλιεργησίμων ἐκτάσεων.

1. Ἐπιτρέπεται, μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου, νὰ παραχωρηθεῖ, χωρὶς δημοπρασία καὶ χρονικὸ περιορισμό, σὲ γεωργούς δημότες κατοίκους γιὰ αὐτοκαλλιέργεια ἡ χρήση: α) τῶν καλλιεργησίμων δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἐκτάσεων, πού ἀποκαλύπτονται ὕστερα ἀπὸ ἀποστράγγιση ἢ ἀποξηράνιση πού ἔγινε μὲ δαπάνες τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητας, β) τῶν ἐκτάσεων πού προσκτάται ὁ δήμος ἢ ἡ κοινότητα καὶ γ) τῶν ἐκτάσεων πού ἀποκαλύπτονται μὲ τὴν ἀποξηράνιση ἐθνικῶν τεματίων, ἐλῶν καὶ λιμνῶν, πού παραχωροῦνται ἀπὸ τὸ δημόσιο στοὺς δήμους ἢ σὲ κοινότητες.

2. Μὲ ἄλλη ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου καθορίζονται: α) οἱ ἐκτάσεις πού θὰ παραχωρηθοῦν, β) οἱ δικαιούχοι, σύμφωνα μὲ γενικά κριτήρια, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ παντελής ἔλλειψη ἢ ἡ ἀνεπάρκεια κλήρου, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς οἰκογένειας, τὸ ὕψος τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος κλπ. καὶ γ) τὸ ἐτήσιο δικαίωμα χρήσεως, πού πρέπει νὰ καταβάλλεται, ἀνάλογα μὲ τὶς κατηγορίες τῶν ἐκτάσεων, καὶ τὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖ νὰ ὀρίζεται κατώτερο ἀπὸ τὸ ἕνα δέκατο τῆς τρέχουσας μισθωτικῆς ἀξίας τους, γιὰ κάθε χρόνο.

3. Ἡ παραχώρηση ἀνακαλεῖται μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου, πού ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη, ἂν: α) δὲν καλλιεργεῖται ἡ ἐκταση ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιο πρὸς τὸν ὁποῖον ἔγινε ἡ παραχώρηση ἢ ἀπὸ τοὺς κληρονόμους τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου, γιὰ μία διετία τοῦλάχιστον καὶ β) ἂν οἱ προϋποθέσεις τῆς παραχώρησης ἔχουν ἐκλείψει. Μὲ ὅμοια ἀπόφαση, πού πρέπει νὰ ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὸν νομάρχη, μπορεῖ ν' ἀνακληθεῖ ἡ παραχώρηση, ἂν ἄλλαξε ὁ γεωργικὸς χαρακτήρας τῆς ἐκτάσεως ἢ ἡ ἐκταση βρισκεται σὲ περιχὴ πού ἔχει διαμορφωθεῖ τουριστικά.

4. Γιὰ νὰ δημιουργηθοῦν συνεχόμενες ἐκτάσεις, πού ἡ χρήση τους θὰ παραχωρηθεῖ κατὰ τὶς προηγούμενες παραγράφους τοῦτοῦ τοῦ ἄρθρου, ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωση γιὰ λόγους δημόσιας ὠφέλειας ἰδιωτικῶν γαιῶν, πού βρίσκονται μέσα στὴν περιοχή τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἐκτάσεων πού ἀποξηραίνονται. Ἐφόσον συναινῶν τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, καὶ ὕστερα ἀπὸ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 203 παράγρ. 1, μπορεῖ νὰ γίνει καὶ ἀνταλλαγή αὐτῶν τῶν ἰδιωτικῶν γαιῶν μὲ διαθέσιμες δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἐκτάσεις ἴσης ἀξίας. Ἡ ἀποζημίωση τῶν ἰδιωτικῶν μειώνεται κατὰ ποσοστὸ ἀνάλογο μὲ τὶς δαπάνες πού ἔχουν γίνει γιὰ τὴ βελτίωση ὁλόκληρης τῆς ἐκτάσεως.

Ἄρθρο 181.

Ἀνταλλαγή ἀκινήτων.

Ἡ ἀνταλλαγή ἀκινήτων τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων καθὼς καὶ ἡ ἐπιβάρυνσή τους μὲ ἐμπράγματο δικαίωμα, ἐπιτρέπεται νὰ γίνει μὲ τὶς προϋποθέσεις καὶ τὴν διαδικασία τοῦ ἄρθρου 178. Δημοπρασία δὲν ἀπαιτεῖται.

Ἄρθρο 182.

Ἀγορά ἀκινήτων.

Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 178 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως γιὰ τὴν ἀγορὰ ἰδιωτικῶν ἀκινήτων ἐκ μέρους δήμων καὶ κοινοτήτων. Ἄν ἡ δημοπρασία πού ἔχει γίνει μιὰ φορὰ γιὰ τὴν ἀγορὰ ἀκινήτου δὲν φέρει ἀποτέλεσμα, καὶ κριθεῖ ἀπὸ τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο ὅτι μόνον ἕνα ἀκίνητο εἶναι κατάλληλο, μπορεῖ νὰ γίνει ἀγορὰ τοῦ ἀκινήτου αὐτοῦ ἀπευθείας, χωρὶς ἄλλη δημοπρασία, μὲ ἀπόφαση τοῦ συμβου-

λίου, πού εγκρίνεται από τὸν νομάρχη. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἀγορὰ ἀκινήτου πού συνορεύει μὲ ἄλλο δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ ἀκίνητο καὶ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἐκπλήρωση δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ σκοποῦ, χωρὶς δημοπρασίαν. μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, πού ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη.

*Ἀρθρο 183.

Ἐκμίσθωση ἀκινήτων τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων.

1. Ἡ ἐκμίσθωση ἀκινήτων τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων γίνεται μὲ δημοπρασίαν, καὶ ἡ πράξις κατακυρώσως ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη. Ἄν ἡ δημοπρασία δὲν φέρῃ ἀποτέλεσμα, ἐπαναλαμβάνεται. Ἄν καὶ ἡ δευτέρη δημοπρασία δὲν φέρῃ ἀποτέλεσμα, ἡ ἐκμίσθωση μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ ἀπευθείας συμφωνία, τῆς ὁποίας τοὺς ὅρους καθορίζει τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο.

2. Τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο μπορεῖ, μὲ ἀπόφασή του, νὰ ἐκμισθώνει, χωρὶς δημοπρασίαν, γιὰ χρονικὸ διάστημα πού δὲν ὑπερβαίνει τοὺς τρεῖς μῆνες, θέατρα καὶ κινηματοθέτρα ἢ ἄλλους χώρους, γιὰ ἐπιστημονικοὺς καὶ καλλιτεχνικοὺς σκοποὺς, ἀφοῦ τὸ συμβούλιο ἐκτιμήσῃ τὴν σιάνη καὶ τὴν ποιότητα τῆς ἐκδηλώσεως.

*Ἀρθρο 184.

Μίσθωση ἀκινήτων ἀπὸ τοὺς δήμους καὶ τὶς κοινότητες.

Γιὰ νὰ μισθώσουν οἱ δήμοι καὶ οἱ κοινότητες ἀκίνητα πού ἀνήκουν σὲ τρίτους, γίνεται δημοπρασία. Ἄν ἡ δημοπρασία πού ἔγινε μία φορὰ δὲν ἔφερε ἀποτέλεσμα, μπορεῖ νὰ γίνῃ μίσθωση χωρὶς δημοπρασίαν, μὲ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου.

*Ἀρθρο 185.

Ἐκμίσθωση γῆς τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

1. Ἡ καλλιεργήσιμη γῆ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, πού περιλαμβάνεται στὴ δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ περιφέρεια, ἀπὸ θεσπίζεται ὡς πρὸς τὴ θέση, τὰ ὅρια καὶ τὴν ἔκτασιν, ἐκμισθώνεται ὁλόκληρη ἢ σὲ τμήματα, μὲ δημοπρασίαν, πού γίνεται ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἀνάμεσα σὲ δημότες κατοικοὺς τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος πού ἔχει τὴν κυριότητα τῆς γῆς, ἐφόσον στήν ἀπόφαση θεσπίζεται ὅτι ἡ ἔκτασις δὲν εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς τοπικῆς κτηνοτροφίας. Μὲ ἀπόφαση τῆς δημορχιακῆς ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἰσχύουν τὰ κατωτέρω ὅρια τοῦ μισθώματος καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς δημοπρασίας, καὶ μπορεῖ ν' ἀπαγορευθεῖ νὰ συμμετάσχουν στὴ δημοπρασίαν ἰδιοκτῆτες καλλιεργησίμων ἐκτάσεων ὁρισμένου ἀριθμοῦ στρεμμάτων.

2. Ἄν ἡ δημοπρασία δὲν φέρῃ ἀποτέλεσμα, ἐπαναλαμβάνεται ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς δημότες, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τῆς καλλιεργήσιμης ἰδιοκτησίας τους. Ἄν, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει αὐτῇ, ἡ δημοπρασία δὲν φέρῃ ἀποτέλεσμα, ἐπαναλαμβάνεται, καὶ μπορεῖ νὰ συμμετάσχῃ σ' αὐτὴν ὁποιοσδήποτε.

3. Οἱ δήμοι καὶ οἱ κοινότητες μποροῦν, μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου τους, νὰ ἐκμισθώσουν μὲ δημοπρασίαν, γιὰ χρονικὸ διάστημα ἕως τριάντα ἐτῶν, δημοτικές καὶ κοινοτικές ἐκτάσεις πού ἐπιδέχονται καλλιέργειαν καὶ δειδροκομία καὶ δὲν ὑπάγονται στὴ ρύθμισιν τῆς παραγρ. 1. Ὡστε οἱ ἐκτάσεις αὐτὲς ν' ἀξιοποιηθοῦν. Μὲ τὴν ἰδίαν ἀπόφαση καθορίζονται οἱ ὅροι τῆς ἐκμισθώσεως. Ἡ κατακύρωση γίνεται ἐπίσης μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου γιὰ τὴ διενέργειαν τῆς δημοπρασίας καὶ τοὺς ὅρους τῆς καθὼς καὶ ἡ ἀπόφασίς του γιὰ τὴν κατακύρωση τῆς δημοπρασίας ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν νομάρχη.

*Ἀρθρο 186.

Μεταγραφή συμβάσεων.

Συμβάσεις, μὲ τὶς ὁποῖες γίνεται ἐκμίσθωση δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀκινήτων γιὰ χρονικὴ διάρκεια μεγαλύτερη ἀπὸ ἐννέα ἔτη, μεταγράφονται ἀτελῶς, ὁλόκληρες, στὰ διελίδια μεταγραφῶν τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος.

*Ἀρθρο 187.

Ἐκμετάλλευση δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν δασῶν.

1. Ἡ διαχείρισις, ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν δασῶν καὶ τῶν δασικῶν γενικῶς ἐκτάσεων γίνεται σύμφωνα μὲ τὴ δασικὴ νομοθεσίαν. Ἡ ἐκμίσθωσις τῆς ἐκμεταλλεύσεως γίνεται μὲ δημοπρασίαν. Ἡ ἀπόφασις γιὰ τὴν κατακύρωση ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχη.

2. Οἱ δήμοι ἢ οἱ κοινότητες πού ἔχουν στήν ἰδιοκτησίαν τοὺς δάση, μποροῦν, μὲ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, πού ἐκδίδεται ὕστερα ἀπὸ γνώμη ἐπιτροπῆς, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν διευθυντὴ ἐσωτερικῶν, τὸν προϊστάμενον τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὸν οικονομικὸ ἑφορο τῆς ἑδρας τοῦ νομοῦ καὶ ἂν ὑπάρχουν περισσότεροι, τὸν ἀρχαιότερο ἢ τοὺς νόμιμους ἀναπληρωτές τους, νὰ ἐκμισθώσουν τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ δάσους σὲ δασικοὺς συνεταιρισμοὺς ἐργασίας, τῶν ὁποίων ὅλα τὰ μέλη εἶναι κάτοικοι τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, ἀπευθείας καὶ χωρὶς δημοπρασίαν καὶ γιὰ χρονικὸν διάστημα ἕως τριῶν ἐτῶν.

3. Ἀπαγορεύεται σὺν συνεταιρισμὸ πού ἔχει μισθώσει, σύμφωνα μὲ τὴν προηγούμενη παράγραφον, τὸ δικαίωμα, ἐκμετάλλευσιν, νὰ παραχωρήσῃ, μὲ ὁποιαδήποτε μορφή, τὸ δικαίωμα αὐτό, καὶ θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἄκυρες ἡ σύμβασις πού ἔχει τέτοιο ἀντικείμενον καὶ ἡ παραχώρησις. Οἱ παραβάτες τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴ ποινὴ, πού εἶναι ἴση τοῦλάχιστο μὲ τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἀξίας τοῦ λήμματος, ἢ μὲ φυλάκισιν ἕως ἑξὶ μηνῶν ἢ καὶ μὲ τὶς δύο αὐτὲς ποινάς.

*Ἀρθρο 188.

Ἀκίνητη περιουσία πού ἀνήκει σὲ περισσότερους δήμους ἢ κοινότητες.

1. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀσκεῖται ἡ διοίκησις καὶ ἡ ἐκμετάλλευσιν ἀκινήτων, πού ἀνήκουν ἐξ ἀδιαιρέτου σὲ περισσότερους δήμους ἢ κοινότητες, καθορίζεται μὲ συμφωνίαν ἀπόφασιν ὅλων τῶν ἐνδιαφερόμενων ὁργανισμῶν. Σὲ περίπτωσιν διαφωνίας, ἐπικρατεῖ ἡ πλειοψηφία, πού ὑπολογίζεται σύμφωνα μὲ τὸ μέγεθος τῶν μερίδων.

2. Οἱ δημοπρασίαι γιὰ τὴν ἐκποίηση ἢ τὴν ἐκμίσθωσιν τῶν ἀκινήτων αὐτῶν γίνονται στήν ἑδρα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, στήν περιφέρειαν τοῦ ὁποῖου εἰσάγονται τὰ ἀκίνητα ὁλόκληρα ἢ κατὰ τὸ μεγαλύτερον τμήμα τους, ἐμπρὸς τοὺς δημάρχους ἢ τοὺς προέδρους κοινοτήτων τῶν ὁργανισμῶν πού ἔχουν τὴν συγκυριότητα ἢ τοὺς νόμιμους ἀναπληρωτές τους. Μὲ ἀπόφασιν τῶν συμβουλίων τῶν ὁργανισμῶν αὐτῶν, μπορεῖ ν' ἀνατεθεῖ σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς συγκυρίους ὁργανισμοὺς ἡ διενέργεια τῆς δημοπρασίας ἀπὸ ἀρμόδιον ὄργανον του. Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις, ἡ κατακύρωσις τῆς δημοπρασίας πρέπει νὰ ἐγκρίνῃται ἀπὸ τὰ συμβούλια τῶν δήμων ἢ τῶν κοινοτήτων πού ἔχουν τὴν συγκυριότητα.

3. Οἱ ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων τῶν συγκυρίων δήμων καὶ κοινοτήτων, πού ἀφοροῦν, σύμφωνα μὲ τὶς προηγούμενες παραγράφους, ἐκποίηση ἢ ἐκμίσθωσιν, πρέπει νὰ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν νομάρχη. Ὅταν οἱ δήμοι ἢ οἱ κοινότητες πού ἔχουν τὴν συγκυριότητα ὑπάγονται σὲ διάφορους νομούς, οἱ ἀποφάσεις αὐτὲς ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν.

*Ἀρθρο 189.

Κινητὰ πράγματα τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

1. Ἡ ἐκποίηση κινητῶν πραγμάτων τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων ἐπιτρέπεται ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐνεργεῖται μὲ δημοπρασίαν. Ὅταν

πρόκειται για πράγματα που έχουν αξία έως εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών για τους δήμους και εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών για τις κοινότητες, μπορεί, εξαιρετικά, με αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου, να γίνεται πρόχειρη δημοπρασία.

2. Η εκμίσθωση κινητών πραγμάτων των δήμων και των κοινοτήτων γίνεται με δημοπρασία. Αν η δημοπρασία δεν φέρει αποτέλεσμα, η εκμίσθωση μπορεί να γίνει με απευθείας συμφωνία, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου. Η εκμίσθωση κινητών πραγμάτων, για χρονικό διάστημα έως τριών το πολύ μηνών, γίνεται με απευθείας συμφωνία, ύστερα από απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στη μίσθωση κινητών πραγμάτων εκ μέσων των δήμων και κοινοτήτων.

4. Σε περιπτώσεις όπου συγχύριοι κινητών πραγμάτων είναι περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες, για τη διοίκηση, την εκμετάλλευση και την εκποίησή τους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, εκτός από αυτές που αφορούν την έγκριση.

5. Αντικείμενα που δεν έχουν καμία αξία καταστρέφονται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη επιτροπής, ή οποία αποτελείται από δύο συμβούλους και έναν τεχνικό υπάλληλο του δήμου. Αν δεν υπάρχει τεχνική υπηρεσία στο δήμο, καθώς και αν πρόκειται για κοινότητα, τον τεχνικό υπάλληλο ορίζει ο νομάρχης. Για την καταστροφή, η επιτροπή συντάσσει πρωτόκολλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Άρθρο 190.

Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων σε δήμους και κοινότητες.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Έσωτερικών και Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται να παραχωρηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στους δήμους ή στις κοινότητες περιουσιακά στοιχεία οποιασδήποτε φύσεως, που ανήκουν στο δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή σε οποιονδήποτε δημόσιο φορέα, ύστερα από απόφαση του συλλογικού οργάνου που διοικεί τον φορέα αυτόν.

2. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση ή τη διάθεση καθώς και οι συνέπειες που συνεπάγεται ή μη τήρησή τους.

*Άρθρο 191.

Ανεγερση κατοικιών και διδακτηρίων.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν ν' ανεγείρουν κατοικίες και να παραχωρούν τη χρήση τους, χωρίς δημοπρασία, σε άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες. Οι διατάξεις του άρθρου 179 του Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν επίσης ν' ανεγείρουν και να συντηρούν κάθε είδους διδακτήρια. Οι δήμοι και οι κοινότητες διατηρούν πάντοτε την κυριότητα των διδακτηρίων αυτών.

*Άρθρο 192.

Επιχορηγήσεις και βοηθήματα.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου παρέχονται χρηματικές επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που εδρεύουν στην περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας και αναπτύσσουν δραστηριότητες που εξυπηρετούν άμεσα τους κατοίκους της περιοχής, μόνον εφόσον η οικονομική κατάσταση του δήμου ή της κοινότητας το επιτρέπει.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης, επιτρέπεται να χορηγούνται στους οικονομικά αδύνατους κατοίκους είδη διαβίωσης ή περιθάλψεως, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Με τους ίδιους όρους επιτρέπεται να χορηγούνται χρηματικά βοηθήματα στην περίπτωση αυτή, ή απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου πρέπει να εγκρίνεται από τον νομάρχη.

*Άρθρο 193.

Συμβιβασμός και κατάργηση δίκης.

1. Κάθε αίτηση για συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης, που αφορά δήμους, κοινότητες ή δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα ή λοιπά νομικά πρόσωπα των δήμων και κοινοτήτων, όπου υπηρετεί δικηγόρος, πριν εισαχθεί στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, στο άδελφότο ή στο διοικητικό συμβούλιο, στέλνεται στον δικηγόρο για να γνωμοδοτήσει ως προς το νομικό μέρος. Συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης, που γίνεται χωρίς αυτήν τη γνωμοδότηση, είναι αυτοδικαίως άκυρος.

2. Οι αποφάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που αφορούν συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης, εγκρίνονται από τον νομάρχη.

*Άρθρο 194.

Δημοπρασίες.

Με διάταγμα θα καθορισθούν τα όργανα και η διαδικασία για τη διεξαγωγή των κάθε είδους δημοπρασιών, που αφορούν την εκποίηση ή την εκμίσθωση ακινήτων ή κινητών πραγμάτων των δήμων και κοινοτήτων και την αγορά ή μίσθωση εκ μέρους των δήμων και κοινοτήτων ακινήτων ή κινητών πραγμάτων που ανήκουν σε τρίτους, οι όροι για τη συμμετοχή στις δημοπρασίες αυτές, τα σχετικά με τη διακήρυξη και τη δημοσίευση καθώς και την έγκριση των αποτελεσμάτων των δημοπρασιών αυτών, όποτε η έγκριση αυτή απαιτείται από τις διατάξεις του Κώδικα, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

*Άρθρο 195.

Τεχνικό πρόγραμμα.

1. Τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια οφείλουν, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη έναρξη του οικονομικού έτους, να καταρτίσουν γενικό πρόγραμμα, που περιλαμβάνει με σειρά προτεραιότητας τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν και που ή δαπάνη τους μπορεί ν' αντιμετωπιστεί με τα κάθε είδους έσοδα του προϋπολογισμού. Η δαπάνη για κάθε έργο υπολογίζεται κατά προσέγγιση, σύμφωνα με προκαταρκτικές εκθέσεις, προμελέτες, μελέτες ή άλλα στοιχεία.

2. Αν ο δήμος ή η κοινότητα απαρτίζεται από περισσότερους συνοικισμούς, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο οφείλει να περιλάβει στο πρόγραμμα τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν για κάθε συνοικισμό και να κάνει κατανομή των πιστώσεων που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων του προγράμματος, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών του πληθυσμού και με τα εισφερόμενα έσοδα. Δεν γίνεται κατανομή των πιστώσεων, όταν το έργο εξυπηρετεί όλους τους συνοικισμούς του δήμου ή της κοινότητας.

3. Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργου που δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα.

4. Τροποποίηση του προγράμματος επιτρέπεται μόνον ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

"Αρθρο 196.

Εκτέλεση έργων, προμηθειών και εργασιών.

1. Τα δημοτικά και κοινοτικά έργα, οι προμήθειες, οι εργασίες ή οι μεταφορές εκτελούνται με σύμβαση, που συνάπτεται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με διαγωνισμό, σύμφωνα με όσα ορίζουν ειδικότερα οι σχετικές διατάξεις. Η κατακύρωση του διαγωνισμού εγκρίνεται από τον νομάρχη, εφόσον η αξία του αντικειμένου του διαγωνισμού υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές. Επίσης εγκρίνονται από τον νομάρχη οι απορρίψεις των αρμόδιων οργάνων του δήμου ή της κοινότητας, που αφορούν συγκριτικούς πίνακες και πρωτόκολλα για τον κανονισμό νέων τιμών μονάδας, εφόσον η συμβατική δαπάνη αυξάνεται κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και πάντως πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές.

2. Επιτρέπεται, εξαιρετικά, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, να συναφθούν τέτοιες συμβάσεις χωρίς διαγωνισμό, με απευθείας ανάθεση, ή να εκτελεστούν απευθείας από το δήμο ή την κοινότητα, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) για έργα ή πράγματα, των οποίων υπάρχει αποκλειστικότητα κατασκευής, προμήθειας ή εισαγωγής, β) για πράγματα που είναι διατιμημένα, εφόσον κρίνεται ότι δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερη τιμή με το διαγωνισμό, γ) για έργα καλλιτεχνικά, που έχουν αξία όχι μεγαλύτερη από διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, δ) αν ο διαγωνισμός έγινε δύο φορές, και είτε δεν έφερε αποτέλεσμα είτε οι προσφορές που έγιναν κρίθηκαν άσυμφορες. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται να γίνει η ανάθεση και σε έμπειρο τεχνικό, ύστερα από γνωμοδότηση του προϊσταμένου της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας, και αν δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία, της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινότητας της νομαρχίας, αλλά μόνον εφόσον η αξία των εργασιών που δημοπρατούνται είναι κατώτερη από το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, ε) αν υπάρχει ανάγκη κατεπείγουσα, που είναι αποδεδειγμένη και προέρχεται από απρόοπτες περιστάσεις, στ) αν ο δήμος ή η κοινότητα διαδέχεται ή μπορεί να μισθώσει από το δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ανάλογο τεχνικό εξοπλισμό, ζ) αν πρόκειται για εργασίες που γίνονται δοκιμαστικά και έχουν αξία όχι μεγαλύτερη από διακόσιες χιλιάδες (200.000) δρχ. Στις συμβάσεις που γίνονται για την εκτέλεση των έργων των περιπτώσεων α', δ' και ε', πρέπει να περιλαμβάνεται το ποσοστό γενικών εξόδων, που έχει τυχόν συμφωνηθεί, και το όφελος του εργολάβου.

3. Με την απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου αιτιολογείται ειδικά η απευθείας ανάθεση ή η απευθείας εκτέλεση και καθορίζονται οι όροι της σχετικής συμβάσεως. Εφόσον πρόκειται για έργο που η δαπάνη του έχει προϋπολογιστεί σε ποσό μεγαλύτερο από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές, απαιτείται και γνωμοδότηση του περιφερειακού συμβουλίου δημοσίων έργων του νομού.

4. Στις δημοπρασίες για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων, που η δαπάνη τους έχει προϋπολογιστεί σε ποσό έως ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, μπορεί να μετέχουν και έμπειρο τεχνικές. Για τα ηλεκτρομηχανολογικά έργα εφαρμόζονται οι σχετικές ειδικές διατάξεις.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα μπορεί, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του έργου, με όρο που αναγράφεται στη διακήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, να προμηθευθεί χωριστά τα αναγκαία υλικά, είτε με διαγωνισμό είτε απευθείας, κατά τις διακρίσεις τούτου του άρθρου, και να μεταφέρει ή να χρησιμοποιήσει μηχανήματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου ή να εκτελέσει απευθείας ορισμένες εργασίες.

"Αρθρο 197.

Απευθείας ενέργεια προμηθειών και ανάθεση ή εκτέλεση έργων ή εργασιών από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας.

1. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας μπορεί, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου, ύστερα από πρό-

χειρο διαγωνισμό ή και χωρίς διαγωνισμό, να συνάπτει σύμβαση για την απευθείας ανάθεση ή την απευθείας εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή την διενέργεια προμήθειας, αν η αξία καθενός από αυτά δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών. αν πρόκειται για τους δήμους Αθηναίων, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών για τους λοιπούς δήμους και των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) δραχμών για τις κοινότητες. Για να γίνει προμήθεια αυτοκινήτων και μηχανημάτων δημοσίων έργων, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

2. Για να εφαρμοστούν όσα ορίζονται στην παράγρ. 1, απαιτείται να έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό εξειδικευμένη πίστωση, προορισμένη για έργο, προμήθεια, εργασία ή μεταφορά που κατονομάζεται ρητά στον προϋπολογισμό.

3. Τα ποσά που αναφέρονται στην παράγρ. 1 μπορούν να αυξάνονται κατά την εκτέλεση του έργου έως πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον οι προβλεπόμενες πιστώσεις αποδειχθούν ανεπαρκείς, ύστερα από απόφαση της δημοκρατικής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου, και εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον προϋπολογισμό για την ενίσχυση των πιστώσεων που κρίθηκαν ανεπαρκείς.

4. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων τούτου του άρθρου δεν καταβάλλεται στον ανάδοχο ποσοστό γενικών εξόδων και όφελος εργολάβου, και οι κάθε είδους φόροι, εισφορές, τέλη, κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη δαπάνη βαρύνουν αυτόν.

"Αρθρο 198.

Περιορισμοί και όροι για την εκτέλεση έργων και εργασιών και την διενέργεια προμηθειών.

1. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου δεν επιτρέπεται η εκτέλεση των έργων, των προμηθειών και των εργασιών να είναι ποιοτικά κατώτερη ή διαπανηρότερη από την αξία που προβλέπουν οι όροι της σχετικής μελέτης. Με την επιφύλαξη της διατάξεως της παραγρ. 3 του προηγούμενου άρθρου καθώς και των περιπτώσεων αναθεωρήσεως των τιμών, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, αν διαπιστωθεί επιπλέον διαφορά της αξίας, ή διαφορά αυτή καταλογίζεται, με απόφαση του νομάρχη, εις βάρος του δημάρχου ή προέδρου κοινότητας που εκτέλεσε το έργο ή την εργασία ή έκανε την προμήθεια, καθώς και του συνυπεύθυνου μηχανικού, που είχε την επίβλεψη.

2. Απαγορεύεται να συσταθεί από το δήμο ή την κοινότητα συνεργείο για την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς. Αν την εκτέλεση αναλαμβάνει απευθείας ο δήμος ή η κοινότητα, ή χρησιμοποιήσει εργατοτεχνιτών, μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων, γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες του έργου και μέσα στα όρια της μελέτης.

3. Απαγορεύεται να κατατηθεί ένα έργο που έχει προβλεφθεί και προϋπολογισθεί ως ενιαίο, εκτός αν διαπιστωθεί, με ειδική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ότι υπάρχει οικονομική αδυναμία για την περάτωσή του και προσδιοριστεί, ακριβώς το τμήμα που μπορεί να εκτελεστεί και να χρησιμοποιηθεί ως αυτότελές έργο.

4. Οι μελέτες των τεχνικών έργων καταρτίζονται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας, και όπου δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία, από την τεχνική υπηρεσία δήμων και κοινοτήτων της νομαρχίας. Οι μελέτες που έχουν αξία άνω της από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές, θεωρούνται από την τεχνική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών.

"Αρθρο 199.

Επίλυση διαφορών.

1. Οι διαφορές ανάμεσα σε ένα δήμο ή μια κοινότητα και στον εργολάβο δημοτικών ή κοινοτικών έργων, εργασιών, μεταφορών ή προμηθειών πραγμάτων που είναι χρήσιμα για την εκτέλεση έργων, λύνονται με αιτιολογημένη απόφαση του

νομάρχη, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα. Ύστερα από γνώμη του τμήματος του περιφερειακού συμβουλίου δημοσίων έργων του νομού. Οι προθεσμίες για τη διατύπωση της γνώμης και την έκδοση της απόφασής του νομάρχη καθώς και οι συνέπειες της παραλείψεως των προθεσμιών καθορίζονται με διάταγμα.

2. Κατά της απόφασής του νομάρχη επιτρέπεται προσφυγή στον Υπουργό Έσωτερικών, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από το ή προσαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον ενδιαφερόμενο. Ο Υπουργός Έσωτερικών, μέσα σε τρεις μήνες από το έλαβε την προσφυγή, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση, με την οποία κρίνει την υπόθεση από άποψη νομιμότητας και ουσίας ύστερα από γνώμη του συμβουλίου δημοτικών και κοινοτικών έργων.

3. Αν ο Υπουργός Έσωτερικών δεν εκδώσει την απόφαση μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, ή κάποιος από τους ενδιαφερομένους δεν αποδεχθεί την απόφαση του Υπουργού, αρμόδιο για τη λύση της διαφοράς που δημιουργείται είναι το Έφετείο, στην περιφέρεια του οποίου εκτελούνται τα έργα. Το Έφετείο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, ύστερα από προσφυγή, που ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών, από το κοινοποιήθηκε ή απόφαση του Υπουργού Έσωτερικών ή πέρασε ή προθεσμία για την έκδοση της απόφασής αυτής.

4. Πριν υποβληθεί ή διαφορά στο Έφετείο, πρέπει να έχει εξαντληθεί ή διοικητική διαδικασία που προβλέπουν οι παράγρ. 1 και 2 τούτου του άρθρου, αλλιώς ή προσφυγή είναι απαράδεκτη.

Άρθρο 200.

Αστυνόμευση των έργων.

Η αστυνόμευση των δημοτικών και κοινοτικών έργων ασκείται από τις τεχνικές υπηρεσίες των δήμων ή κοινοτήτων, και όπου δεν υπάρχουν τέτοιες υπηρεσίες, από τις τεχνικές υπηρεσίες δήμων και κοινοτήτων των νομαρχιών.

Άρθρο 201

Γενικές διατάξεις.

Με διατάγματα θα καθοριστούν ειδικότερα τα θέματα τα σχετικά με: α) την κατάρτιση των μελετών, β) την έγκριση των μελετών έργων, προμηθειών, εργασιών ή μεταφορών από τα αρμόδια όργανα των δήμων και κοινοτήτων, γ) τους όρους της συμμετοχής, τις διακηρύξεις και τις δημοσιεύσεις, δ) τη διεξαγωγή των διαγωνισμών και την έγκριση των αποτελεσμάτων τους, εφόσον ή έγκριση προβλέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα, ε) τη σύνταξη των συμβάσεων, στ) τον έλεγχο και την παρακολούθηση της εκτελέσεώς τους, ζ) τους συγκριτικούς πίνακες και τα πρωτόκολλα κανονισμού των νέων τιμών μονάδας, η) την παραλαβή των έργων και των προμηθειών, θ) τη διαδικασία της διοικητικής και δικαστικής επιλύσεως των διαφορών που δημιουργούνται, ι) την αστυνόμευση των έργων και ια) κάθε λεπτομέρεια σχετική με τις διατάξεις τούτου του κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Άρθρο 202.

Απαλλοτρίωση, δουλεία, έξαγορά επιχειρήσεων.

1. Επιτρέπεται ν' απαλλοτριωθούν αναγκαστικά χάριν των δήμων και κοινοτήτων, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, άσπικα ή άγροτικά ακίνητα ή να συσταθεί δουλεία εις βάρος τους: α) για τη διάνοξη, τη διεύρυνση, τη διαμόρφωση και την κατασκευή δημοτικών και κοινοτικών οδών, καθώς και οδών που συνδέουν ένα δήμο ή μία κοινότητα με εθνική ή επαρχιακή οδό και συναφών τεχνικών έργων, β) για την ύδρευση και την

εκτέλεση των έργων, που αφορούν τη συγκέντρωση, τη μεταφορά, τη διανομή και την εξυγίανση του νερού και είναι αναγκαία για την ύδρευση, γ) για την εκτέλεση έργων σχετικών με την ύδρευση, την αποξήρανση, την αποστράγγιση, τη διευθέτηση ρευμάτων, που έχουν σκοπό τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής ή τη διανομή της εκτάσεως που βελτιώνεται σε δημότες, που είναι ακτήμονες ή δεν έχουν επαρκή κλήρο, δ) για τη δημιουργία ή την επέκταση πλατειών, κήπων, άλσων, θερμοκηπίων, αθλητικών γηπέδων και άλλων κοινόχρηστων χώρων, με επιβύλαξη των διατάξεων που ρυθμίζουν την κήρυξη απαλλοτριώσεων για την εφαρμογή έγκυριμένων σχεδίων πόλεως, ε) για την εκτέλεση έργων σχετικών με την αποστράγγιση, τη διευθέτηση ρευμάτων, την αποχέτευση ομβρίων ή ακάθαρτων υδάτων και κάθε είδους τεχνικών έργων, που έχουν σκοπό την εξυγίανση ή τον εξωραϊσμό, στ) για τη λήψη και μεταφορά άμμου, λίκων και άλλων παρεμφερών υλικού, που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων, ζ) για την ύδρευση ή την επέκταση κοιμητηρίου, η) για τη συντήρηση ή τη διαφύλαξη ακινήτων που έχουν ιστορική ή παραδοσιακή αξία, θ) για την έναπόθεση άπυρμαμάτων, ι) για την προστασία του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος, ια) για την κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου.

2. Αναγνωρίζεται δικαίωμα προτιμήσεως υπέρ δήμων και κοινοτήτων απέναντι σε άλλους δημόσιους φορείς, σε περίπτωση έξαγοράς επιχειρήσεων ή αναγκαστικής συμμετοχής σε αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 παράγρ. 3 έως 5 του Συντάγματος.

Άρθρο 203.

Κήρυξη της απαλλοτριώσεως και σύσταση δουλείας.

1. Η κήρυξη της απαλλοτριώσεως ή η σύσταση δουλείας γίνεται με πράξη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που έγκριναται από τον νομάρχη, ύστερα από γνώμη επιτροπής, που αποτελείται από τον διευθυντή της διευθύνσεως έσωτερικών της νομαρχίας, τον διευθυντή των τεχνικών υπηρεσιών και τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας, και όπου δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία, τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων της νομαρχίας ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Αν πρόκειται για απαλλοτρίωση των περιπτώσεων β' και γ' του προηγούμενου άρθρου, για να εκδοθεί ή απόφαση και γ' του προηγούμενου άρθρου, για να εκδοθεί ή απόφαση του νομάρχη που έγκριναται την πράξη του συμβουλίου, απαιτείται γνώμη της προαναφερόμενης επιτροπής, στην οποία μετέχει, άντι για τον διευθυντή τεχνικών υπηρεσιών, ο διευθυντής της γεωργικής υπηρεσίας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

2. Σε περίπτωση που το ακίνητο που απαλλοτριώνεται ή το δικαίωμα δουλείας βρίσκεται έξω από την διοικητική περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας που ζητά την απαλλοτρίωση, ο νομάρχης γνωστοποιεί την πράξη απαλλοτριώσεως στο συμβούλιο του δήμου ή της κοινότητας, όπου βρίσκεται το ακίνητο ή το δικαίωμα δουλείας που πρέπει να απαλλοτριωθεί, ώστε αυτό να εκφέρει την αιτιολογημένη γνώμη του μέσα σ' ένα μήνα. Αν ή προθεσμία αυτή περάσει χωρίς να έχει εκφέρει γνώμη το συμβούλιο, ή διαδικασία της απαλλοτριώσεως γίνεται και χωρίς αυτή τη γνώμη.

3. Για να εκδοθεί απόφαση που κηρύσσει αναγκαστική απαλλοτρίωση απαιτούνται: α) κτηματολογικό διάγραμμα, που εικονίζει την απαλλοτριωτέα έκταση και τις επί μέτρους ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σ' αυτήν, β) κτηματολογικός πίνακας, στον οποίο φαίνονται οι εικάζόμενοι ιδιοκτήτες των ακινήτων που θα απαλλοτριωθούν, το έμβαδον κάθε ακινήτου καθώς και όλα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των κατασκευών που βρίσκονται επάνω σ' αυτά.

4. Η πράξη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που κηρύσσει την απαλλοτρίωση καθώς και ή σχετική απόφαση του νομάρχη κοινοποιούνται με απόδειξη σε αυτούς

κατὰ τῶν ὁποίων στρέφονται, ἂν εἶναι γνωστοί. Ἄν αὐτοὶ εἶναι ἄγνωστοι, ἡ κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με τὶς σχετικές διατάξεις τοῦ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ νομάρχου δημοσιεύεται στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

5. Οἱ διατάξεις τοῦ βασικοῦ νόμου περὶ ἀναγκαστικῶν παλλοτριώσεων ἰσχύουν καὶ γιὰ τὶς ἀπαλλοτριώσεις πού γίνονται ὑπὲρ τῶν δῆμων καὶ κοινοτήτων, ἐφόσον οἱ διατάξεις τοῦ Κώδικα δὲν θίγουν τὶς διατάξεις αὐτές.

Ἄρθρο 204.

Λοιπὲς ἐπεμετρήσεις στὴν ἰδιοκτησία.

1. Οἱ κύριοι ἢ κάτοχοι ἀκινήτων κτημάτων ὀφείλουν νὰ ἀνέχονται τὴ διενέργεια δοκιμαστικῶν ἐκσκαφῶν μέσα στὰ κτήματά τους, ἀπὸ τὸ δῆμο ἢ τὴν κοινότητα, γιὰ τὴν ἀνεύρεση ὑδάτων, τὴν καλλιέργεια ὑφισταμένων πηγῶν ἢ τὴν τοποθέτηση σωλήνων ὑδρεύσεως, ἀρδεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως. Ἡ μετατόπιση τῶν σωλήνων ὑδρεύσεως, ἀρδεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως πού τοποθετοῦνται, γίνεται, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση τοῦ κυρίου ἢ τοῦ κατόχου τοῦ ἀκινήτου, με ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Στὴν περίπτωση αὕτη, ἡ σχετικὴ δαπάνη ἐπιβαρύνει τὸ δῆμο ἢ τὴν κοινότητα. Ἐπίσης οἱ κύριοι ἢ κάτοχοι ἀκινήτων κτημάτων ὀφείλουν νὰ ἀνέχονται τὴν τοποθέτηση ἐνδεικτικῶν πινακίδων γιὰ τὴν κυκλοφορία καὶ τὴν ὀνοματοθεσία ὁδῶν καὶ πλατειῶν, καθὼς καὶ τὴ στήριξη φωτιστικῶν σημάτων.

2. Ἄν προκύψει ζημία ἀπὸ τὶς ἐνέργειες αὐτές, τὸ πᾶν τῆς ὀφειλόμενης ἀποζημιώσεως ὀρίζεται με πρωτόκολλο, πού συντάσσεται ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τῶν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Νομαρχίας, καὶ ἡ ἀποζημίωση πού καθορίζεται ἐπιτάσσεται σύμφωνα με τὶς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 162.

3. Ὅποιος ἔχει ἔννομο συμφέρον μπορεῖ ν' ἀσκήσει στὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖο τῆς περιφέρειας τοῦ ἀκινήτου αἴτηση γιὰ αὔξηση τοῦ ποσοῦ τῆς ὀφειλόμενης ἀποζημιώσεως. Ἡ αἴτηση αὕτη πρέπει ν' ἀκηθετῇ μέσα σὲ ἀνατρεπτικὴ προθεσμία 15 ἡμερῶν, ἀφ'οὗ τὸ πρωτόκολλο κοινοποιήθηκε στὸν ἐνδιαφερόμενο με φροντίδα τῆς κοινότητος καὶ ἐκδικάζεται με τὴν διαδικασίαν τῶν ἀσφαλιστικῶν μέτρων.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἄρθρο 205.

Σύσταση καὶ νομικὴ φύση.

1. Οἱ δῆμοι καὶ οἱ κοινότητες μποροῦν νὰ συνιστοῦν δικές τους ἐπιχειρήσεις ἢ νὰ μετέχουν σὲ ἐπιχειρήσεις πού συνιστοῦν μαζί με ἄλλα νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα ἢ σὲ ἐπιχειρήσεις πού ἤδη ὑπάρχουν: α) γιὰ τὴν ἐκτέλεση ἔργων πού ἔχουν σκοπὸ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ κοινῆς καθὼς καὶ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευσή τῶν ἔργων αὐτῶν, β) γιὰ τὴν παραγωγή ἀγαθῶν ἢ τὴν παροχὴ ὑπηρεσιῶν πού ἔχουν σκοπὸ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ κοινῆς, γ) γιὰ τὴν ἀνάπτυξη δραστηριοτήτων πού ἔχουν σκοπὸ τὴν πραγματοποίηση ἐσόδων.

2. Δύο ἢ περισσότεροι δῆμοι ἢ κοινότητες ἢ δῆμοι καὶ κοινότητες μποροῦν νὰ συνιστοῦν κοινὲς δημοτικὲς ἢ κοινοτικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ συμμετέχουν σὲ ὑφιστάμενες δημοτικὲς καὶ κοινοτικὲς ἐπιχειρήσεις.

3. Ἡ σύστασις δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἡ συμμετοχὴ σὲ τέτοιαν ἐπιχείρησις ἀποφασίζεται σύμφωνα με πλήρη οἰκονομοτεχνικὴ μελέτη, με τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τῶν μελῶν τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐκδίδεται σχετικὸ διάταγμα.

4. Με τὴν ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ ἢ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, πού ἀφορᾷ τὴ σύστασις δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὀρίζονται ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἔδρα τῆς ἐπιχειρήσεως, οἱ λόγοι πού δικαιολογοῦν τὴ σύστασή της, οἱ βασικοὶ κα-

νόνες γιὰ τὴν ὁργάνωσις, λειτουργία καὶ διαχείρισις, τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα πού διατίθενται γι' αὐτήν, ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖο θὰ γίνῃ ἡ ἐκμετάλλευσή τοῦ ἔργου ἢ ἡ παραγωγή τῶν ἀγαθῶν ἢ ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὰ ἐσοδα πού θὰ προκύβουν καθὼς καὶ κάθε ἀναγκαία λεπτομέρεια.

5. Οἱ προαναφερόμενες δημοτικὲς ἢ κοινοτικὲς ἐπιχειρήσεις ἀποτελοῦν ἰδιαιτέρως νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ διέπονται ἀπὸ τοὺς κανόνες τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας, ἐφόσον δὲν ὀρίζεται διαφορετικὰ ἀπὸ τὸ νόμο.

6. Ἡ συμμετοχὴ σὲ ἐπιχείρησις, πού δὲν εἶναι δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ, γίνεται ἐπίσης σύμφωνα με πλήρη οἰκονομοτεχνικὴ μελέτη, με ἀπόφασις τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων, πού ψηφίζεται με τὴν πλειοψηφία τῆς παραγρ. 3. Με τὴν ἴδια ἀπόφασις καθορίζονται οἱ λόγοι καὶ τὸ ποσοστὸ τῆς συμμετοχῆς, τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα πού εἰσφέρονται, ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος στὴ διοίκησις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὅλοι οἱ ὅροι τῆς συμμετοχῆς. Οἱ ἐπιχειρήσεις αὐτῆς τῆς παραγράφου λειτουργοῦν μόνο με τὴ μορφή τῆς ἀνώνυμης ἐταιρείας.

Ἄρθρο 206.

Διοίκησις.

1. Οἱ δημοτικὲς ἢ κοινοτικὲς ἐπιχειρήσεις διοικοῦνται ἀπὸ ἐπιτροπὴν, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν δήμαρχο ἢ τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητος ὡς πρόεδρο, καὶ τέσσαρα ἕως δέκα μέλη, πού προέρχονται σὲ ἴσο ἀριθμὸ ἀπὸ δημοτικούς ἢ κοινοτικούς συμβούλους καὶ κατοίκους τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος πού ἔχουν πείρα ἢ γνώσεις σχετικὲς με τὸ ἀντικείμενο τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὀρίζονται μαζί με τοὺς ἀναπληρωτές τους ἀπὸ τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο. Ἡ θητεία τῆς ἐπιτροπῆς ἀκολουθεῖ τὴ θητεία τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου καὶ λήγει με τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων μελῶν. Τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο ὀφείλει νὰ ὀρίσῃ νέα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, μέσα σὲ τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν. Ἄν παραλείψῃ νὰ τὰ ὀρίσῃ, τὰ μέλη ὀρίζονται ἀπὸ τὸν δήμαρχο ἢ τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητος. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς μποροῦν ν' ἀντικατασταθοῦν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θητείας τους, με ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, πού λαμβάνεται με τὴν πλειοψηφία τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ, γιὰ ἀποκρώντα λόγῳ, σχετικὸ με τὴ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως.

2. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μεταξὺ τους συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἢ ἀγγιστείας ἕως καὶ τρίτου βαθμοῦ, οὔτε νὰ εἶναι με ὁποιαδήποτε μορφή ἐργολάβοι ἢ προμηθευτὲς τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ ὑπάλληλοι ὁμοειδούς ἐπιχειρήσεως.

3. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκλέγει ἀνάμεσα στὰ μέλη τῆς ἀντιπρόεδρο, ὁ ὁποῖος ἀναπληρώνει τὸν πρόεδρο σὲ περίπτωσι ἀπουσίας ἢ κωλύματος.

4. Ὁ δήμαρχος μπορεῖ ν' ἀναθέτῃ σ' ἓνα ἐοχθὸν δημάρχου τὴν ἀσκηση τῶν καθηκόντων τοῦ ὡς προέδρου, γιὰ χρονικὸ διάστημα ὅχι μικρότερο ἀπὸ ἓνα ἔτος.

5. Οἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἁρθροῦ 80 ἐφαρμόζονται καὶ σ' αὐτὴν τὴν περίπτωσι.

6. Στὸν πρόεδρο τῆς ἐπιτροπῆς μποροῦν νὰ καταβάλλονται, γιὰ τὶς ὑπηρεσίες πού παρέχει στὴν ἐπιχείρησις, ἐξοδα παρυστάσεως, πού ὀρίζονται με ἀπόφασις τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ὕστερα ἀπὸ πρότασις τῆς διοικήσεως ἐπιτροπῆς τῆς ἐπιχειρήσεως. Στὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς μπορεῖ νὰ καταβάλλεται ἀποζημίωσις, γιὰ τὴ συμμετοχὴ τους στὶς συνεδριάσεις της, κατὰ τὴν ἴδια διαδικασίαν.

Ἄρθρο 207.

Ἀρμοδιότητες τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ προέδρου.

1. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς περιπτώσεις γιὰ τὶς ὁποῖες, τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο εἶναι ἀρμόδιο, σύμφωνα με τὶς διατάξεις τοῦ Κώδικα, ἡ ἔχει ἐπιφυλάξει στὸν ἐαυ-

τό του τήν αρμοδιότητα με τη συστατική πράξη, διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις που αφορούν την επιχείρηση, και ιδίως: α) διορίζει και απολύει το υπαλληλικό και εργατοτεχνικό προσωπικό και αποφασίζει για όλες τις μεταβολές της υπηρεσιακής του καταστάσεως, β) ψηφίζει τον προϋπολογισμό και τον ισολογισμό και καταρτίζει την έκθεση πεπραγμένων στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσεως, γ) καθορίζει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τις τιμές και τους όρους για τη διάθεση των προϊόντων της επιχείρησης ή για τη χρήση των υπηρεσιών της, δ) εγκρίνει τις μελέτες έργων και προμηθειών και αποφασίζει για τον τρόπο της εκτελέσεώς τους, ε) εγκρίνει την αγορά και τη μίσθωση ακινήτων που είναι χρήσιμα στην επιχείρηση, στ) εξουσιοδοτεί τον πρόεδρο να άσκει κάθε εορτήματα ή ένδικο μέσο καθώς και όλες τις διοικητικές προσφυγές, να έπάγει, να άντεπάγει και να δίνει όρκο, ζ) γνωμοδοτεί για όλα τὰ θέματα που αφορούν την επιχείρηση, έφόσον τὰ θέματα αυτά άνήκουν στην αποφασιστική αρμοδιότητα του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

2. 'Η αρμοδιότητα της περιπτώσεως α' της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να μεταβιβασθεί ολόκληρη ή έν μέρος, με απόφαση της έπιτροπής, στον πρόεδρό της ή στον διευθυντή της επιχείρησης που τυχόν προδλέπεται από τον κανονισμό, ή σε άνωτατο ή άνωτερο υπάλληλό της.

3. Όλες τις αποφάσεις της ή έπιτροπή τις στέλνει χωρίς καθυστέρηση στο δήμο ή στην κοινότητα, στον όποιο άνήκει ή επιχείρηση ή που συμμετέχει στην επιχείρηση.

4. 'Ο πρόεδρος της έπιτροπής εκπροσωπεί την επιχείρηση δικαστικώς και έξωδίκως σε όλες τις σχέσεις της. Σε περιπτώσεις, που είναι επείγουσες κατά την κρίση του, ό πρόεδρος άσκει όλα τὰ αναγκαία ένδικα βοηθήματα ή μέσα καθώς και τις διοικητικές προσφυγές.

*Άρθρο 208.

Διαχείριση.

1. 'Η διαχείριση των επιχειρήσεων γίνεται σύμφωνα με ιδιαίτερο προϋπολογισμό έσόδων και έξόδων και είναι άνεξάρτητη από την υπόλοιπη δημοτική ή κοινοτική διαχείριση.

2. Τò οικονομικό έτος της διαχείρισεως των επιχειρήσεων άντιστοιχεί στο οικονομικό έτος της δημοτικής ή κοινοτικής διαχείρισεως.

3. Τò περίσσευμα που προκύπτει από τη διαχείριση, μετά τη δημιουργία του άπαράιτητου αποθεματικού, μπορεί να διατεθεί για τη θελτωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή για να έκτελεσθούν κοινωφελή έργα στο δήμο ή στην κοινότητα, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

*Άρθρο 209.

Ταμιακή ύπηρεσία και διαχειριστικός έλεγχος.

1. 'Η ταμιακή ύπηρεσία των επιχειρήσεων είναι άνεξάρτητη από τη δημοτική ή την κοινοτική.

2. 'Ο τακτικός διαχειριστικός έλεγχος των επιχειρήσεων γίνεται από δύο έλεγκτές, που επιλέγονται άνάμεσα σε υπαλλήλους τραπεζών ή δημόσιους υπαλλήλους ΑΤ κλάδου και διορίζονται από τò δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο στην άρχη κάθε οικονομικού έτους. Με την ίδια απόφαση όρίζεται και ή άμοιβή τους.

3. Με απόφαση του νομάρχη, έφόσον συντρέχει ειδική περίπτωση, μπορεί να ένεργείται έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος της επιχείρησης από όρκωτους λογιστές, που όρίζονται από τον νομάρχη. Με την ίδια απόφαση όρίζεται και ή άμοιβή τους.

*Άρθρο 210.

Έποπτεία των επιχειρήσεων.

1. Τò δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εγκρίνει τις αποφάσεις της έπιτροπής τις σχετικές με τὰ ακόλουθα θέματα: α) την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης, β) την έκποίηση ακινήτων ή την επιδάρυσή τους με έμπράγματο δικαίωμα, γ) τη σύναψη δανείων για συνολικό ποσό άνωτερο από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές και δ) την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης.

2. Τò δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εγκρίνει τον ισολογισμό και την έκθεση των πεπραγμένων, και μπορεί ν' αποφασίσει την διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού και ταμιακού έλέγχου από τὰ πρόσωπα που όρίζονται κατά την παράγρ. 2 του προηγούμενου άρθρου.

3. Οί αποφάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, ύποβάλλονται στον νομάρχη για έλεγχο.

*Άρθρο 211.

Κανονισμοί.

1. Με κανονισμούς, που συντάσσονται από την έπιτροπή και εκδίδονται με αποφάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, οί όποιες δημοσιεύονται στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται κάθε φορά τὰ σχετικά με την όργάνωση, τη λειτουργία και τη διαχείριση των επιχειρήσεων.

2. Με κανονισμούς που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 1, και εγκρίνονται με απόφαση του νομάρχη και δημοσιεύονται στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως, όρίζονται ό τρόπος προσλήψεως και τὰ προσόντα του προσωπικού της επιχείρησης, τὰ θέματα τὰ σχετικά με την κατάστασή του καθώς και τò άνωτατο όριο του αριθμού του προσωπικού κατά κατηγορίες.

3. Τò προσωπικό των επιχειρήσεων συνδέεται με τις επιχειρήσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, και έχει την άστική ευθύνη των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων.

*Άρθρο 212.

Διάλυση.

Οί επιχειρήσεις διαλύονται με τον τρόπο που έχουν συσταεί, και ή περιουσία τους περιέχεται στο δήμο ή στην κοινότητα που τις έχει συστήσει.

*Άρθρο 213.

Λειτουργία επιχειρήσεων στις όποιες συμμετέχουν περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες.

1. Οί επιχειρήσεις που συνιστώνται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 205 του Κώδικα, διέπονται από τις ακόλουθες ειδικές διατάξεις, ένw κατά τὰ λοιπά εφαρμόζονται οί γενικές διατάξεις του κεφαλαίου που αφορά τις επιχειρήσεις.

2. 'Η έδρα της επιχείρησης όρίζεται με τò ιδρυτικό της διάταγμα, σε συνάρτηση με τò σκοπό της επιχείρησης.

3. Μέλη της διοικούσας έπιτροπής της επιχείρησης είναι, εκτός από τον πρόεδρο, δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινότητων ή δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι και δήμοτες των δήμων και των κοινότητων που συμμετέχουν, σε ίσο αριθμό. 'Ο αριθμός των μελών αυτών και ό τρόπος που ύποδεικνύονται από τὰ δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια των δήμων και κοινότητων που μετέχουν στην επιχείρηση, καθορίζεται με τις αποφάσεις που αφορούν τη σύσταση της επιχείρησης, χωρίς να είναι αναγκαίο να εκπροσωπείται στην έπιτροπή κάθε δήμος ή κοινότητα με δικό της εκπρόσωπο. Πρόεδρος της έπιτροπής είναι τò πρόσωπο που όρίζει ό δήμος ή ή κοινότητα που έχει τò μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής. Άντιπρόεδρος εκλέγεται από την έπιτροπή ένα από τὰ μέλη της.

"Αρθρο 214.

Μικρές επιχειρήσεις.

Τῇ διοίκηση μικρῶν ἐπιχειρήσεων μπορεῖ ν' ἀσκεῖ τὸ δημοτικὸ ἢ κοινοτικὸ συμβούλιο, ὕστερα ἀπὸ ἀπόφασή του πού ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν νομάρχην. Τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν καταχωρίζονται σὲ ἰδιαίτερα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ προϋπολογισμοῦ.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

"Αρθρο 215.

Ἀρμοδιότητα γιὰ τὴν ἔκδοση διαταγμάτων.

Στὶς περιπτώσεις ὅπου προβλέπεται ἡ ἔκδοση διατάγματος, τὸ διάταγμα αὐτὸ ἐκδίδεται μὲ πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν, ἂν δὲν ὀρίζεται διαφορετικὰ στὸν Κώδικα.

"Αρθρο 216.

Διοικητικὸ δικαστήριον ὁρίων.

Τὸ ἀρθρο 12 Ν.Δ. 2888/1954, ὅπως ἔχει τροποποιηθεῖ μὲ τὸ ἀρθρο 23 τοῦ Ν.Δ. 3777/1957 καὶ ἔχει ἐπαναφερθεῖ σὲ ἰσχύ μὲ τὸν νόμο 180/1975, καὶ ὅπως ἔχει κωδικοποιηθεῖ μὲ αὐξοῦντα ἀριθμὸ 14 μὲ τὸ Π.Δ. 933/1975, διατηρεῖ τὴν ἰσχύ του καὶ τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

1. Σὲ κάθε νομὸ λειτουργεῖ διοικητικὸ δικαστήριον ὁρίων.

2. Τὸ δικαστήριον αὐτὸ ἀποτελεῖται: α) ἀπὸ τὸν πρόεδρο τοῦ Πρωτοδικείου, στὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποῦ ὑπάγονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι δῆμοι ἢ κοινότητες, ὡς πρόεδρος, β) ἀπὸ τὸν διευθυντὴ ἐσωτερικῶν τῆς νομαρχίας, πού ἀναπληρώνεται ἀπὸ ἓναν ὑπάλληλον τῆς ἰδίας διευθύνσεως, τοῦ κλάδου ΑΤ1 μὲ βαθμὸ 50 ἢ 40, καὶ πού ὀρίζεται ἀπὸ τὸν νομάρχην, γ) ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς νομαρχίας, πού ἀναπληρώνεται ἀπὸ τὸν νόμιμο ἀναπληρωτὴ του καὶ δ) ἀπὸ δύο ἐκπροσώπους τῆς τοπικῆς ἐνώσεως δῆμων καὶ κοινοτήτων, δημάρχους ἢ προέδρους κοινότητος, πού ὑποδεικνύονται μαζί μὲ τοὺς ἀναπληρωτέας τοὺς κάθε διετία ἀπὸ τῇ διοικούσᾳ ἐπιτροπῇ τῆς ἐνώσεως. Ἄν οἱ τοπικὲς ἐνώσεις δῆμων καὶ κοινοτήτων ἀρνούνται νὰ ὑποδείξουν τοὺς δημάρχους ἢ προέδρους κοινοτήτων καὶ τοὺς ἀναπληρωτέας τοὺς πού θὰ εἶναι μέλη τοῦ δικαστηρίου, τοὺς ὀρίζει ὁ νομάρχης. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέα ἐκτελεῖ ἓνας ὑπάλληλος τῆς διευθύνσεως ἐσωτερικῶν, πού ὀρίζεται ἀπὸ τὸν νομάρχην.

3. Ἄν οἱ δῆμοι ἢ οἱ κοινότητες ὑπάγονται σὲ περισσότερα Πρωτοδικεῖα τοῦ ἰδίου νομοῦ, ὁ νομάρχης ὀρίζει τὸ ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον. Ἄν ὑπάγονται σὲ περισσότερους νομούς, ὁ πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου, ὁ διευθυντὴς ἐσωτερικῶν τῆς νομαρχίας, ὁ διευθυντὴς τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὁ γραμματέας ὀρίζονται ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ Ἑσωτερικῶν, καὶ ἡ διοικούσα ἐπιτροπὴ τῆς τοπικῆς ἐνώσεως κάθε νομοῦ ὀρίζει ἀπὸ ἓναν δήμαρχο ἢ πρόεδρο κοινότητος.

Ἡ διάταξη τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς προηγούμενης παραγράφου ἐφαρμόζεται ἀναλόγως.

4. Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ὀρισμὸ δικασίμων τοῦ δικαστηρίου, τὴν κλήσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, τὴν συνεδριάσιν του, τὴν ἐπιτόπια ἔρευνα, τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια σχετικὴ μὲ τὴν λειτουργίαν τοῦ δικαστηρίου καθορίζονται μὲ διάταγμα.

5. Ὡςπὺ ν' ἀποφασίσαι ὀριστικὰ τὸ δικαστήριον, ἰσχύει ἡ ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἀρθρου 14 τοῦ Κώδικα γιὰ τὸν καθορισμὸ τῶν ὁρίων.

6. Τὸ δικαστήριον μπορεῖ, αὐτεπαγγέλτως ἢ ὕστερα ἀπὸ αἰτιολογημένη αἴτηση τοῦ νομάρχην, νὰ διορθώσῃ τὶς ἀποφάσεις του μέτα σ' ἓνα ἑξάμηνον ἀπὸ τὴν ἔκδοσίν του, στὴν περίπτωσιν πού πιστοποιοῦνται προφανεῖς παραλείψεις ἢ σφάλματα στὴν περιγραφὴ τῶν ὁρίων. Στὴν περίπτωσιν αὕτῃ ἡ ἀπόφασιν πρέπει νὰ εἶναι ὁμόφωνη.

"Αρθρο 217.

Πληθυσμός.

Γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικα, ὅπου γίνεται λόγος γιὰ τὸν πληθυσμὸ λαμβάνεται ὑπόψη ὁ πραγματικὸς πληθυσμὸς, ὅπως ἐμφανίζεται στοὺς ἐπίσημους πίνακες τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ πού ἔχουν δημοσιευθεῖ στὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

"Αρθρο 218.

Ρύθμιση τῆς σταθμεύσεως ὀχημάτων.

Ἡ ἀρμοδιότητα, πού προβλέπεται στὸ ἀρθρο 23 περίπτ. 11, ἀσκεῖται ὕστερα ἀπὸ γνώμην τῆς ἀρμόδιας ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, πού παρέχεται μέτα σ' ἓνα μῆνα ἀφότου ἡ ἀστυνομικὴ αὕτη ὑπηρεσία ἔλαβε τὸ σχετικὸ ἐρώτημα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος.

"Αρθρο 219.

Ἐκτέλεση εἰδικῶν καθήκοντων τῶν δημάρχων καὶ προέδρων κοινοτήτων.

1. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος κοινότητος ὀφείλει ν' ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα ὀργάνου τοῦ κράτους ἢ ἄλλου δημόσιου φορέα, πού ἐπιβάλλονται ρητὰ μὲ νόμο. Ἄν ἀρνεῖται ἢ ἀμελεῖ, ὁ νομάρχης μπορεῖ ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων αὐτῶν σὲ δημόσιον ὑπάλληλον.

2. Οἱ δαπάνες τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, πού δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων τῆς προηγούμενης παραγράφου, ἐπιβαρύνουν τὸ κράτος ἢ τὸν οἰκεῖον δημόσιον φορέα.

"Αρθρο 220.

Συμμετοχὴ ἐκπροσώπων τῶν δῆμων καὶ κοινοτήτων σὲ συλλογικὰ ὄργανα.

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν δῆμων καὶ κοινοτήτων στὶς περιπτώσεις τῶν ἀρθρων 8 παρ. 1, 11 παράγρ. 1, 12 παράγρ. 2, 27 παράγρ. 5 ἐδαφ. α', 121 παράγρ. 2 καὶ 124 παράγρ. 1, ὀρίζονται μέτα σ' ἓνα μῆνα τὸ ἀργότερον, ἀφότου ἐγκαιροποιῶν οἱ νέες δημοτικὲς καὶ κοινοτικὲς ἀρχὲς ἢ ἐκλεγούν τὰ μέλη τῶν διοικουσῶν ἐπιτροπῶν τῶν τοπικῶν ἐνώσεων καὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Κεντρικῆς Ἑνώσεως. Ἡ θητεία τῶν ἐκπροσώπων αὐτῶν ἀκολουθεῖ τὴ δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ περίοδο καὶ λήγει, σὲ κάθε περίπτωσιν, μόλις ὀριστοῦν οἱ νέοι ἐκπρόσωποι. Ἄν ἡ θέσιν τῶν ἐκπροσώπων αὐτῶν μένει κενὴ κατὰ τὴ διάρκειαν τῆς θητείας τους, γιὰ ὅποιοδήποτε λόγο, καὶ δὲν εἶναι δυνατό νὰ ὀριστοῦν νέοι ἐκπρόσωποι, ἢ δὲν ὀριστοῦν μέτα σ' ἓνα μῆνα ἀφότου τὰ ὄργανα πού εἶναι ἀρμόδια νὰ τοὺς ὀρίσουν ἔλαβαν τὸ σχετικὸ ἐρώτημα, τότε τὰ ὄργανα πού προβλέπουν οἱ προαναφερθέντες διατάξεις λειτουργοῦν νόμιμα καὶ χωρὶς τὴ συμμετοχὴ ἐκπροσώπων τῶν δῆμων καὶ κοινοτήτων.

"Αρθρο 221.

Ἀποζημιώσεις τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν συμβουλίων.

Ὁ πρόεδρος, τὰ μέλη καὶ ὁ γραμματέας ὄλων τῶν συμβουλίων καὶ τῶν ἐπιτροπῶν πού εἰδικὰ προβλέπει ὁ Κώδικας, παρέχουν τὶς ὑπηρετίες τους σὲ ὅρες πού δὲν εἶναι ἐργάσιμες. Τοὺς χορηγεῖται ἀποζημίωσιν κατὰ συνεδριάσιν, πού ὀρίζεται σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις πού ἰσχύουν κάθε φορὰ γιὰ τὶς ἀμοιβὰς μελῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν.

*Άρθρο 222.

Όδοιπορικά έξοδα και αποζημιώσεις μελών της επιτροπής και του διοικητικού δικαστηρίου ορίων.

1. Στα μέλη της επιτροπής του άρθρου 14 και στα μέλη του δικαστηρίου ορίων καθώς και στον γραμματέα χορηγούνται οδοιπορικά έξοδα και αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Έσωτερικών.

2. Τα οδοιπορικά έξοδα, οι αποζημιώσεις και οι δαπάνες λειτουργίας της επιτροπής και του δικαστηρίου ορίων επιβαρύνουν τους ενδιαφερόμενους δήμους και κοινότητες και κατανέμονται μεταξύ τους με απόφαση του νομάρχου.

*Άρθρο 223.

Γενικές διατάξεις για τις επιδόσεις, κοινοποιήσεις και δημοσιεύσεις.

1. Οι επιδόσεις ή κοινοποιήσεις πράξεων των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών που προβλέπονται από τον Κώδικα γίνονται από όργανα της δημοτικής, κοινοτικής ή δημοσίας υπηρεσίας, με το ταχυδρομείο με απόδειξη, ή με τηλεγράφημα με απόδειξη.

2. Οι δημοσιεύσεις, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, γίνονται με τοιχοκόλληση στην εξώθυρα ή σε άλλο μέρος του δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος που είναι προορισμένο για αυτόν τον σκοπό. Για τις δημοσιεύσεις αυτές συντάσσεται αποδεικτικό εμπρός σε δύο μάρτυρες.

*Άρθρο 224.

Διατήρηση διατάξεων που προβλέπουν την παραχώρηση ακινήτου σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κάθε ειδική διάταξη, που προβλέπει την παραχώρηση εκ μέρους του δημοσίου ή άλλων νομικών προσώπων ακινήτων κτημάτων κάθε είδους στους δήμους, στις κοινότητες, στα ιδρύματα και στα άλλα νομικά πρόσωπα των δήμων και κοινοτήτων διατηρεί την ισχύ της.

*Άρθρο 225.

Φορολογικές απαλλαγές, ατέλειες, προνόμια.

Οι δήμοι και οι κοινότητες, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα, και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι συνδεδεμένοι δήμοι και κοινότητες και οι αποκλειστικά άμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από κάθε δημόσιο, δημοτικό, κοινοτικό ή λιμενικό φόρο, άμεσο ή έμμεσο, δασμό, τέλος, χαρτόσημο, δικαστικό ένσημο και εισφορά υπέρ οποιουδήποτε ταμείου, από κρατήσεις, από κάθε ταχυδρομικό τέλος και από κάθε δικαστικό τέλος στις δίνες τους. Επίσης έχουν όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες και τα δικαστικά, διοικητικά και οικονομικά προνόμια που παρέχονται στο δημόσιο. Δεν απαλλάσσονται από τον εισαγωγικό δασμό υπέρ του δημοσίου τα επιβατικά αυτοκίνητα που εισάγουν οι οργανισμοί αυτοί, τα καύσιμα και τα λιπαντικά.

*Άρθρο 226.

Αναπροσαρμογή χρηματικών ορίων και ποσών.

Τα χρηματικά όρια και τα ποσά που ορίζονται στον Κώδικα αξιολογούνται με απόφαση του Υπουργού Έσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

*Άρθρο 227.

Χρηματικά πρόστιμα.

Χρηματικά πρόστιμα ή χρηματικές ποινές που επιβάλλονται εξαιτίας ποινικής καταδίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 26, της παραγρ. 3 του άρθρου 33 και της παραγρ. 3 του άρθρου 187 του Κώδικα, καθώς και χρηματικά πρόστιμα που επιβάλλονται σε βάρος των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης εξαιτίας πειθαρχικής τιμωρίας τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα, καθώς και τα τέλη της πειθαρχικής διαδικασίας, εισπράττονται από το δημόσιο ταμείο και αποδίδονται στο δήμο ή στην κοινότητα.

*Άρθρο 228.

Άμοιρή πληρεξουσίων δικηγόρων.

1. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, που διορίζονται από δήμο ή κοινότητα, αμείβονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων που ισχύουν κάθε φορά. Η άμοιρή τους μπορεί να ελαττωθεί, με απόφαση του δικαστηρίου που δικάζει πίνακα αμοιβών τους, έως το πενήντα τοις εκατό των κατωτάτων ορίων που ορίζονται στον Κώδικα αυτόν, ύστερα από εκτίμηση της οικονομικής καταστάσεως του δήμου ή της κοινότητας, που έχει διορίσει τον δικηγόρο.

2. Τα δικαστήρια μπορούν να καθορίζουν το ποσό της δικαστικής δαπάνης που επιδικάζεται σε βάρος ή υπέρ δήμων και κοινοτήτων, σε ποσό που φθάνει έως τα πενήντα τοις εκατό των κατωτάτων ορίων που ορίζονται από τον Κώδικα περί Δικηγόρων.

*Άρθρο 229.

Διατάξεις που καταργούνται ή διατηρούνται.

1. Κάθε διάταξη, γενική ή ειδική, που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του Κώδικα ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπει ο Κώδικας, καταργείται.

2. Καταργείται ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του Ν.Δ. 2888/1954, όπως έχει τροποποιηθεί κάθε φορά και έχει επαναφερθεί σε ισχύ με τον Ν. 180/1975 και έχει κωδικοποιηθεί με το Π.Δ. 933/1975, εκτός από τα άρθρα 14, όπως τροποποιείται με το άρθρο 216 τούτου του Κώδικα, 45 παράγραφ. 4 έδαφ. 2 και 144 του ίδιου Π. Δ/τος, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 3 του Ν. 737/1977.

*Άρθρο 230.

Έκδοση διαταγμάτων — ισχύς διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

1. Με διάταγμα καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εκτέλεση διατάξεων του Κώδικα.

2. Όπου να εκδοθούν τα διατάγματα που προβλέπει ο Κώδικας, εφαρμόζονται τα διατάγματα που έχουν εκδοθεί για την εκτέλεση των αντίστοιχων διατάξεων που ισχύουν πριν από τον Κώδικα, εφόσον το περιεχόμενό τους δεν είναι αντίθετο προς τις διατάξεις του Κώδικα.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 231.

Υφιστάμενοι δήμοι και κοινότητες που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του Κώδικα.

1. Οι δήμοι, που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2, μπορούν να καταργηθούν μέσα σε προθεσμία τριών ετών από τον αρχίσει να ισχύει ο Κώδικας, με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

2. Οι κοινότητες, που κατά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, εξακολουθούν να υπάρχουν, με επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 4 και 46 του Κώδικα.

Άρθρο 232.

Εφαρμογή των διατάξεων για τους βοηθούς δημάρχου, τη διαίρεση δήμων σε διαμερίσματα, του δημοτικού συμβουλίου σε τμήματα, καθώς και τον αριθμό των μελών του δημοτικού και κοινοτικού συμβουλίου και της δημοκρατικής επιτροπής.

1. Οι διατάξεις του παρόντος, οι σχετικές με τους βοηθούς δημάρχου και τη διαίρεση δήμων σε διαμερίσματα, εφαρμόζονται από τον αρχίσει να ισχύει ο Κώδικας, εφόσον το δημοτικό συμβούλιο λάβει σχετική απόφαση, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Αν δεν ληφθεί τέτοια απόφαση, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται από τον εγκατασταθούν οι δημοτικές αρχές, που δ' αναδειχθούν στις πρώτες εκλογές μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 28 παράγρ. 2, 29 παράγρ. 2 και 3, και 96, οι σχετικές με τον αριθμό των μελών του δημοτικού και κοινοτικού συμβουλίου και της δημοκρατικής επιτροπής και της διαίρεσεως του δημοτικού συμβουλίου σε τμήματα, εφαρμόζονται για τις δημοτικές και κοινοτικές αρχές που δ' αναδειχθούν στις πρώτες εκλογές μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα.

Άρθρο 233.

Ρύθμιση εντόκων χρηματικών υπολοίπων.

Με διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, μέσα σε προθεσμία δύο ετών από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, καθορίζεται η έντοκη παρακατάθεση των ταμιακών υπολοίπων κάθε δήμου ή κοινότητας σε πιστωτικό ίδρυμα καθώς και ο τρόπος που θα τηρούνται και θα διακινούνται οι σχετικοί λογαριασμοί. Οι τόκοι περιέρχονται στο δήμο ή στην κοινότητα.

Άρθρο 234.

Ορισμός εκπροσώπων δήμων και κοινοτήτων σε συλλογικά όργανα.

Οι εκπρόσωποι των δήμων και κοινοτήτων, που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 8 παράγρ. 1, 11 παράγρ. 1, 12 παράγρ. 2, 27 παράγρ. 5 εδάφ. α', 121 παράγρ. 2 και 124 παράγρ. 1, ορίζονται, για την πρώτη εφαρμογή του Κώδικα, μέσα σε δύο μήνες από τον αρχίσει η ισχύς του. Όσπου να οριστούν οι εκπρόσωποι των δήμων και κοινοτήτων, τα όργανα που προβλέπουν οι προαναφερόμενες διατάξεις λειτουργούν και χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων αυτών.

Άρθρο 235.

Προσαρμογή των διατάξεων δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων, που ήδη λειτουργούν, προς τις διατάξεις του Κώδικα.

1. Οι διατάξεις του Κώδικα που ίσχυε προηγουμένως, οι οποίες αφορούν τον τρόπο διοικήσεως και το χρόνο της θητείας των συλλογικών οργάνων, που διοικούν τα δημοτικά ή κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά ή κοινοτικά πρόσωπα, εξακολουθούν να ισχύουν, ως προς τα ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν, επί ένα έτος ακόμη μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες, με απόφαση των συμβουλίων τους, που λαμβάνεται μέσα στο προαναφερόμενο ετήσιο χρονικό διάστημα, οφείλουν να προσαρμόσουν τις διατάξεις των προηγούμενων αποφάσεών τους, που αφορούν τη σύσταση δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων, προς τις διατάξεις του Κώδικα.

Άρθρο 236.

Λειτουργία δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων, νομικών προσώπων, συνδέσμων και επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί με ειδικούς νόμους.

1. Δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα, λοιπά δημοτικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα, σύνδεσμοι δήμων ή κοινοτήτων και δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, που έχουν συσταθεί με ειδικούς νόμους και λειτουργούν κατά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, εξακολουθούν να διέπονται από τις ειδικές διατάξεις των νόμων αυτών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του συλλογικού οργάνου που τα διοικεί, επιτρέπεται να υπαχθούν εν όλω ή εν μέρει στις διατάξεις του Κώδικα.

Άρθρο 237.

Νομικά πρόσωπα που εκτελούν σκοπούς αποκλειστικής αρμοδιότητας δήμων και κοινοτήτων.

1. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με οποιοδήποτε τρόπο (μεταξύ των οποίων και εκείνα που ασκούν δημοτική ή κοινοτική υπηρεσία με παραχώρηση του κράτους, ενός δήμου ή μιας κοινότητας) και που ασκούν τη δραστηριότητά τους μέσα στην περιφέρεια των δήμων ή των κοινοτήτων, για την εκτέλεση σκοπών που ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων ή των κοινοτήτων αυτών, εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως τώρα.

2. Τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγρ. 1 μπορούν να καταργηθούν, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Αν αφορούν περισσότερους δήμους ή κοινότητες, μπορούν να καταργηθούν, εφόσον αυτό αποφασιστεί από όλα τα συμβούλια των δήμων και κοινοτήτων, στην περιφέρεια των οποίων εκτείνεται η δράση των νομικών προσώπων. Αν πρόκειται για ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασκούν αστική συγκοινωνία, ή κατάργηση επιτρέπεται να γίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα, ύστερα από εξαγορά των συγκοινωνιακών και άλλων συναφών μέσων. Η διάταξη της παραγρ. 4 του άρθρου 106 του Συντάγματος εφαρμόζεται και σ' αυτήν την περίπτωση.

3. Οί αποφάσεις του συμβουλίου που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο πρέπει να εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Μετά την έγκρισή αυτή, εκδίδεται διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού που είναι αρμόδιος καθ' ύλην.

4. Οί δήμοι και οί κοινότητες υποκαθιστούν αυτοδικαίως τὰ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που καταργούνται κατά την παράγρ. 2. σέ όλα τὰ δικαιώματα και τίσ υποχρεώσεις τους, όπως θα καθορισθεί ειδικότερα με τὸ διάταγμα που θα προβλέπει τὴν κατάργησή τους.

5. Τὰ ἴδια ἀντικείμενα, ἂν τὰ νομικά πρόσωπα που καταργούνται εἶναι ιδιωτικοῦ δικαίου, ρυθμίζονται ἀπὸ τὴς σχετικῆς διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1980

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουλίου 1980

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομή τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποὺ πουλιοῦνται τμηματικά καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1980 ὡς ἀκολουθοῦν:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γιὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	1.000
2. » » » Β'	»	1.500
3. » » » Γ'	»	700
4. » » » Δ'	»	1.500
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	700
6. » » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	100
7. » » » Παράρτημα	»	400
8. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κ.λπ.	»	4.000
9. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	400
10. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	9.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Ὑπὲρ τοῦ Ταμεῖου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γιὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	50
2. » » » Β'	»	75
3. » » » Γ'	»	35
4. » » » Δ'	»	75
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	35
6. » » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	5
7. » » » Παράρτημα	»	20
8. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κ.λπ.	»	200
9. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας ..	»	20
10. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	450

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 5 δραχ., ἀπὸ 9 ὡς 24 σελ. 10 δραχ., ἀπὸ 25 ὡς 48 σελ. 15 δραχ., ἀπὸ 49 ὡς 80 σελ. 30 δραχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἀνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 30 δραχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

1. Στὸ τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

Α' Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δραχ.	14.000
2. Τῶν ἀποφάσεων ἐπερὶ συγχώνευσως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν	»	14.000
3. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	»	7.000
4. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	3.000
5. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	6.000
6. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπερὶ παραχώρις ἀδείας ἑκτέλεσως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν, τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τὶς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	5.000
7. Τῶν ἀποφάσεων ἐπερὶ ἐγκαταστάσεως ὑποκαταστήματος, διορισμοῦ γενικοῦ πράκτορος καὶ παραχώρις πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπουσιν ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων ἐπερὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ ἀρθρο 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70	»	3.000
8. Τῶν ἀνακοινώσεων γιὰ κάθε μεταβολὴ ποὺ γίνεται μὲ ἀπόφαση Γ.Σ. ἢ Δ.Σ., τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὴς συνέλευσεις, τῶν κατὰ τὸ ἀρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἀρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/1970 ἐπερὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν, τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὰς διατάξεις καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπ. Συγκοινωνιῶν διὰ τοὺς ΗΛΠΑΠ - ΗΣΑΠ - ΟΣΕ	»	1.500
9. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν	»	1.500
10. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου ἐπερὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ χρηματιστήριο πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967	Δραχ.	1.500

11. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς ἐπερὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/67

12. Τῶν ἀποφάσεων ἐπερὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν

Β' Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δραχ.	1.500
2. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	1.500
3. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	1.500
4. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.500
5. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν (γιὰ κάθε συμβολαιογραφικὴ πράξη)	»	600
6. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ συμβολαιογραφικὴ πράξη	»	600
7. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ ἀπόφαση τῆς Γ.Σ.	»	400
8. Τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὴς συνέλευσεις	»	400

Γ' Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπερὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων	»	1.500
2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.500

Δ' Τῶν δικαστικῶν πράξεων:

II. Στὸ Τέταρτο τεύχος:

Τῶν δικαστικῶν πράξεων γιὰ παρακατάθεση ἀποζημιώσεων	»	600
--	---	-----

Δ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεία ἐναντὶ ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὅποιο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος καὶ τὸ στέλλει στὴ Γενικὴ Δ/νση τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δυνατὸν καὶ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλογο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεία καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τὶς 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 139) ἐγκύκλιος διαταγῆς τοῦ Γ.Λ.Κ.,

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολὴ τοῦ γίνεται μὲ ἐπιταγὴς μαζί μ' αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΑΘΑΝ. ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ